PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXIX Nr. 8164 | Vineri 22 august 1969 | 8 PAGINI — 40 BANI

ŞEDINŢA CONSILIULUI DE STAT

In ziua de 21 august a.c. a avut loc la Palatul Republicii şedinţa Consiliului de Stat, prezidată de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, preşedintele Consiliului de Stat.

In afară de membrii Consiliului de Stat, la şedinţă au participat, ca invitaţi, miniştri şi conducători ai altor organe de stat, preşedinţi ai unor comisii permanente ale Marii Adunări Naţionale, reprezentanţi ai presei.

Cu prilejul celei de-a XXV-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist, Consiliul de Stat a adoptat Decretul privind amnistierea unor infracţiuni şi graţierea unor pedepse.

In continuare au fost adoptate următoarele decrete: Decretul privind organizarea şi funcţionarea Ministerului Afacerilor Externe; Decretul pentru înfiinţarea Academiei de Ştiinţe Medicale; Decretul pentru ratificarea Convenţiei internaţionale a telecomunicaţiilor.

Decretele adoptate au fost în prealabil examinate şi avizate favorabil de comisiile permanente de specialitate ale Marii Adunări Naţionale.

LA A XXV-A ANIVERSARE A ELIBERĂRII, GLORIE ROMÂNIEI SOCIALISTE, EROICULUI NOSTRU POPOR, CONSTRUCTOR AL LUMII NOI!

SOLEMNITATEA ÎNAINTĂRII ÎN GRAD A UNOR GENERALI ŞI OFIŢERI SUPERIORI

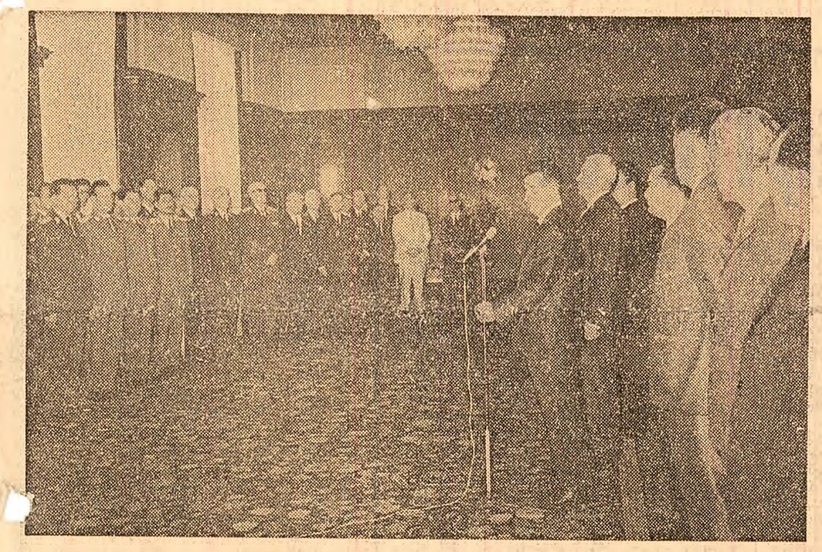

La Palatul Republicii a avut loc, în cursul dimineţii de joi, solemnitatea înaintării în grad a unor generali şi acordării gradului de general-maior şi contraamiral unor colonei şi căpitani de rangul I din Ministerul Forţelor Armate, Consiliul Securităţii Statului şi Ministerul Afacerilor Interne, precum şi a unor generali şi colonei în retragere şi rezervă.

La solemnitate au luat parte tovarăşii Nicolae Ceauşescu, Ion Gheorghe Maurer, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Dumitru Petrescu, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdeţ, Manea Mănescu, Vasile Patilineţ, general-colonel Ion Ioniţă, ministrul forţelor armate, Ion Stănescu, preşedintele Consiliului Securităţii Statului, Cornel Onescu, ministrul afacerilor interne, Ştefan Peterfi, vicepreşedinte al Consiliului de Stat.

Secretarul Consiliului de Stat, Constantin Stătescu, a dat citire decretelor Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România prin care:

Se înaintează la gradul de general-colonel următorii generali-locotenenţi: Ţircă D. Sterian, Nicolescu V. Marin, Sandru T. Constantin, Lupescu N. Cristian, Constantin Titus, Marcu I. Stan.

Se înaintează la gradul de general-locotenent următorii generali-maiori: Dincă N. Ion, Milea Gh. Vasile, Florescu Gh. Haralambie.

Se acordă gradul de general-maior şi contraamiral următorilor colonei şi căpitani de rangul I: Popescu C. George, Verman Gh. Dumitru, Dumitru I. Dumitru, Truţă E. Florian, Antoniu D. Constantin, Augustin I. Alexandru, Pălimariu H. Mihai, Gomoiu I. Gheorghe, Nicolae Gh. Tudor, Topliceanu C. Iuliu, Antone P. Marin, Ungureanu V. Ilie, Hortopan S. Ion, Lavric Gh. Gheorghe, Dragu I. Marin, Căciulă S. M. Nicolae, Agafiţei N. Mihai, Catană N. Gheorghe, Popa P. Dimitrie, Baciu T. Toader, Onofrei C. Ştefan, Vasile I. Gheorghe, Andriescu M. E. Eugen, Atanasiu I. Dumitru, Ştefănescu D. Cristache, Iliescu R. Napoleon, Lupu M. Şerban, Bălteanu D. Polixenie, Diaconescu I. Constantin, Dumitriu C. Mircea, Sava I. Gheorghe, Marin Gh. Gheorghe, Plati M. Corneliu, Cupşa Gh. Ioan, Popa I. Gheorghe, Ganea St. Ion, Diaconescu I. Ovidiu, Borşan I. Dumitru, Moga D. Gheorghe, Bucur I. Nicolae, Ardelean T. F. Teodor, Moldoveanu I. Jean, Ristea I. Gheorghe, Angelescu A. Gheorghe, Calomfirescu P. G. Ion, Vlăsceanu H. Haralambie, Tăurescu S. Viorel, Sprincenatu I. Constantin, Romanescu N. Dumitru, Vilceanu C. Marin, Barluţiu F. Aurel, Aron D. Mihai, Horia S. Traian.

Se înaintează la gradul de general-colonel generalul-locotenent în retragere Cambrea C. Nicolae.

Se înaintează la gradul de general-locotenent generalul maior în rezervă Zaharia V. Gheorghe şi generalii-maiori în retragere Dumitrescu C. D. Polichron, Rădulescu Gh. Edgar.

Se acordă gradul de general-maior colonelului în rezervă Bădică M. Ilie şi colonelilor în retragere Blaga Gh. V. Traian, Chercea Gh. Nicolae, Danacu C. Vasile, Furtunescu Gh. Traian, Ionescu Gh. Iosif, Ionescu R. State, Mălinescu C. Aurel, Manolache C. Alexandru, Nichita I. Manole, Ostroveanu I. Gheorghe, Popescu A. E. Anton, Ştefan F. Tănase, Teodorescu N. Nistor, Tăutu A. Teodor, Turtureanu V. Gheorghe, Zălaru S. Constantin, Zecheru N. Constantin.

Luînd cuvîntul în numele celor înaintaţi în grad, general-maior **Nicolae Tudor** a spus:

Vă rog să-mi permiteţi ca, în numele colegilor înaintaţi astăzi în grad, să adresez conducerii de partid şi de stat, dumneavoastră tovarăşe Nicolae Ceauşescu, conducător stimat al poporului nostru, cele mai calde mulţumiri pentru cinstea şi încrederea ce ni s-au acordat.

Noi vedem în aceasta o expresie a preţuirii muncii noastre, a comandamentelor şi statelor majore în care lucrăm. Cadrele forţelor noastre armate, cunoscute şi apreciate de partid, simt permanent grija deosebită a partidului şi guvernului pentru întărirea continuă a capacităţii de apărare a patriei, pentru creşterea puterii combative a unităţilor şi marilor unităţi şi, ataşaţi profund politicii partidului, răspund acestei griji prin munca plină de pasiune pentru a sluji cu credinţă poporul, patria şi partidul, prin obţinerea de noi succese în instruirea trupelor, în formarea de luptători, maeştri în mînuirea armamentului modern.

Noi vedem în acordarea gradului de general unui număr însemnat de ofiţeri şi în înaintarea în grad a unor generali o sporire a răspunderii ce ne revine în viitor pentru perfecţionarea procesului de instruire a trupelor, a capacităţii organizatorice şi de conducere a statelor majore, o obligaţie pentru noi de a ne aduce o contribuţie mai mare la dezvoltarea ştiinţei şi artei militare, a gîndirii militare româneşti. Raportăm conducerii de partid şi de stat, dumneavoastră, tovarăşe Nicolae Ceauşescu, comandant suprem al forţelor armate, că nu vom precupeţi nimic pentru a sluji cu abnegaţie şi credinţă patria, poporul şi partidul, fiind permanent ostaşi credincioşi ai poporului şi ai partidului.

Adresîndu-se tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Consiliului de Stat, general-colonel în rezervă **Nicolae Cambrea** a spus:

În numele generalilor şi ofiţerilor de rezervă, care au fost înaintaţi în grad, dau glas sentimentelor noastre de recunoştinţă fierbinte şi

(Continuare în pag. a VII-a)

SOLEMNITATEA ÎNMÎNĂRII MEDALIEI „A XXV-A ANIVERSARE A ELIBERĂRII PATRIEI", A UNOR ORDINE ŞI MEDALII

La Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România a avut loc joi dimineaţa solemnitatea înmînării Medaliei „A XXV-a Aniversare a Eliberării Patriei", a unor ordine şi medalii ale Republicii Socialiste România.

La solemnitate au luat parte membrii Prezidiului Permanent, membri şi membri supleanţi ai Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., membri ai Consiliului de Stat şi ai Consiliului de Miniştri, membri şi membri supleanţi ai C.C. al P.C.R., conducători de instituţii centrale şi organizaţii obşteşti, veterani ai mişcării muncitoreşti din ţara noastră, oameni de ştiinţă, artă şi cultură.

Prin decret al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, pentru merite deosebite în lupta împotriva fascismului, în eliberarea ţării, în războiul antihitlerist, în instaurarea puterii democrat-populare şi construirea socialismului în Republica Socialistă România, cu prilejul celei de-a XXV-a aniversări a eliberării patriei a fost conferită medalia „A XXV-a Aniversare a Eliberării Patriei" tovarăşului **NICOLAE CEAUŞESCU**, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

În aplauzele puternice ale celor prezenţi, distincţia a fost înmînată de tovarăşul Dumitru Petrescu, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., vicepreşedinte al Consiliului de Stat.

★

Cu prilejul celei de-a XXV-a aniversări a eliberării patriei, prin decret al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, pentru merite deosebite în lupta împotriva fascismului, în eliberarea ţării, în războiul antihitlerist, în instaurarea puterii democrat-populare şi construirea socialismului în Republica Socialistă România, s-a conferit medalia „A XXV-a Aniversare a Eliberării Patriei" tovarăşilor: Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraş, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Dumitru Petrescu Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdeţ, Maxim Berghianu, Florian Dănălache, Constantin Drăgan, Emil Drăgănescu, Janos Fazekas, Petre Lupu, Manea Mănescu, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Vasile Vîlcu, Ştefan Voitec, Iosif Banc, Petre Blajovici, Miu Dobrescu, Aurel Duca, Mihai Gere, Ion Iliescu, Ion Ioniţă, Carol Kiraly, Vasile Patilineţ, Dumitru Popa, Ion Stănescu.

Distincţiile au fost înmînate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

Pentru merite deosebite în opera de construire a socialismului, cu prilejul celei de-a XXV-a aniversări a eliberării patriei au fost conferite:

Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I — tovarăşilor Ion Ioniţă, Ion Chirescu, Horia Hulubei, Mihail Jora.

Ordinul „23 August" clasa I — tovarăşilor Dumitru Petrescu şi Elena Ceauşescu.

Ordinul „Tudor Vladimirescu" clasa I — tovarăşilor Geo Bogza, Ion Dumitrescu, George Macovescu şi Zaharia Stancu.

„Ordinul Muncii" clasa I — tovarăşilor Ion Căpăţînă, Marcel Dobra, Constantin Dumitrache, Alexandru Heinrich, Ioan Florin Iorgulescu, Angelo D. Miculescu, Ion Potoceanu, Ion Spătărelu şi Gheorghe Trică.

Ordinul „Meritul Cultural" clasa I — tovarăşilor Mihail Andricu, Aurel Baranga, Eugen Barbu, Mihai Beniuc, Dimitrie Cuclin, Gheorghe Dumitrescu, Eugen Jebeleanu, Franz Liebhardt, Jozsef Meliusz, Miron Radu Paraschivescu, Isac Peltz, Marin Preda, Virgil N. Teodorescu, Sigismund Toduţă şi Zeno Vancea

Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România" clasa a II-a — tovarăşilor Alexandru Codarcea şi Iosif Uglar.

Ordinul „23 August" clasa a II-a — tovarăşilor Mihai N. Marinescu şi Ştefan Pavel.

Ordinul „Tudor Vladimirescu" clasa a II-a — tovarăşilor Anton Alexandrescu, Ilie Bădică, Gheorghe Stere.

„Ordinul Muncii" clasa a II-a — tovarăşilor Ion Avram, Ion V. Fătăceanu, Ioan Mineu şi Sebastian V. Iacob.

Ordinul „Meritul Ştiinţific" clasa a II-a — tovarăşilor Victor Preda, Alexandru S. Sanielevici şi Radu Voinea.

Ordinul „Meritul Cultural" clasa a II-a — tovarăşilor Maria Banuş, Gyula I. Csehi, Ştefan Roll, Geo Dumitrescu, Max H. Eisicovitz, Ludovic S. Feldman, Laurenţiu Fulga, Ion Grigorescu, Nicolae Kirculescu, Horia Lovinescu, Dora Massini, Henry Mălineanu, Titus Popovici, Elly Roman, Vladimir C. Streinu, Ferenc F. Szemler, Cicerone Teodorescu, Radu Tudoran.

Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România" clasa a III-a — tovarăşilor Alexandru P. Boabă, Cornel Burtică, Constantin Dăscălescu, Nicolae Ecobescu, Matei Ghiglu, Mircea P. Georgescu, Tiberiu Grecu, Nicolae Mănescu, Gheorghe Petrescu, Constantin Savu, Vasile Sechel, Constantin Stătescu, Gheorghe V.

(Continuare în pag. a VII-a)

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a primit delegaţia de partid şi guvernamentală a Uniunii Sovietice

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Consiliului de Stat, împreună cu tovarăşul Ion Gheorghe Maurer, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., preşedintele Consiliului de Miniştri, a primit ieri seară la Consiliul de Stat delegaţia de partid şi guvernamentală a Uniunii Sovietice care participă la sărbătorirea celei de-a XXV-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist.

Delegaţia este alcătuită din tovarăşii V. N. Novikov, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, membru al C.C. al P.C.U.S., conducătorul delegaţiei, mareşalul Uniunii Sovietice M. V. Zaharov, membru al C.C. al P.C.U.S., prim locţiitor al ministrului apărării al U.R.S.S., şeful Marelui Stat Major al forţelor armate ale U.R.S.S., M. S. Siniţa, membru al C.C. al P.C.U.S., prim-secretar al Comitetului regional Odesa al P.C. din Ucraina, şi A. V. Basov, membru al C.C. al P.C.U.S., ambasadorul Uniunii Sovietice la Bucureşti.

La primire au luat parte tovarăşii Ilie Verdeţ, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., prim-vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, Alexandru Boabă, membru al C.C. al P.C.R., ministrul industriei chimice, general-colonel Ion Gheorghe, membru al C.C. al P.C.R., prim-adjunct al ministrului forţelor armate, şeful Marelui Stat Major.

Cu acest prilej, delegaţia sovietică a înmînat tovarăşului Nicolae Ceauşescu un vas ornamental pe care este înfăţişat chipul lui Lenin şi sînt înscrise cuvintele: „Comitetului Central al P.C.R., Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Consiliului de Miniştri al Republicii Socialiste România în ziua celei de-a 25-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist, din partea Comitetului Central al P.C.U.S., a Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. şi a Consiliului de Miniştri al U.R.S.S. — 23 August 1969".

Întrevederea s-a desfăşurat într-o atmosferă caldă, tovărăşească.

Sosirea unor delegaţii de peste hotare

Delegaţia de partid şi guvernamentală a Uniunii Sovietice

Joi dimineaţa a sosit în Capitală delegaţia de partid şi guvernamentală a Uniunii Sovietice, condusă de tovarăşul V. N. Novikov, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al U.R.S.S., membru al C.C. al P.C.U.S., care va participa la sărbătorirea celei de-a XXV-a aniversări a eliberării României.

Din delegaţie fac parte mareşalul Uniunii Sovietice M.V. Zaharov, membru al C.C. al P.C.U.S., prim-locţiitor al ministrului apărării al U.R.S.S., şeful Marelui Stat Major al Forţelor Armate ale U.R.S.S., M. S. Siniţa, membru al C.C. al P.C.U.S., prim-secretar al Comitetului regional Odesa al P.C. din Ucraina, şi A.V. Basov, membru al C.C. al P.C.U.S., ambasadorul Uniunii Sovietice la Bucureşti.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, delegaţia a fost întîmpinată de tovarăşii Ilie Verdeţ, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., prim-vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, Alexandru Boabă, membru al C.C. al P.C.R., ministrul industriei chimice, general-colonel Ion Gheorghe, membru al C.C. al P.C.R., prim-adjunct al ministrului forţelor armate, şeful Marelui Stat Major, Vasile Vlad, membru supleant al C.C. al P.C.R.

(Agerpres)

Delegaţia Republicii Socialiste Federative Iugoslavia

Joi după-amiază a sosit în Capitală delegaţia Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, condusă de tovarăşul Mitia Ribicici, preşedintele Vecei Executive Federale, membru al Prezidiului U.C.I., care va participa la sărbătorirea celei de-a XXV-a aniversări a eliberării patriei.

Din delegaţie fac parte tovarăşii Budislav Soşkici, membru al Biroului Executiv al Prezidiului U.C.I., şi Iso Niegovan, ambasadorul R.S.F. Iugoslavia la Bucureşti.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, delegaţia a fost întîmpinată de tovarăşii Ion Gheorghe Maurer, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., preşedintele Consiliului de Miniştri, Gheorghe Pană, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., Vasile Vlad, membru supleant al C.C. al P.C.R., Octavian Groza, membru supleant al C.C. al P.C.R., ministrul energiei electrice. (Agerpres)

Reprezentantul guvernului R.P. Chineze la sărbătorirea zilei de 23 August

Guvernul Republicii Populare Chineze a desemnat ca reprezentant al său pe ambasadorul Republicii Populare Chineze la Bucureşti, tovarăşul Cian Hai-fun, pentru a participa la festivităţile ce vor avea loc în ţara noastră cu prilejul celei de-a XXV-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist.

Delegaţia de partid şi guvernamentală a R. P. Bulgaria

Joi după-amiază a sosit în Capitală delegaţia de partid şi guvernamentală a R.P. Bulgaria, condusă de tovarăşul Lacezar Avramov, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.C.B., vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, ministrul comerţului exterior, care va participa la manifestările consacrate celei de-a XXV-a aniversări a eliberării României.

Din delegaţie fac parte tovarăşii Nicolai Gheorghiev, membru al Prezidiului Adunării Populare, vicepreşedinte al Consiliului Naţional al Frontului Patriei, secretar al Prezidiului Permanent al Uniunii Populare Agrariene Bulgare, Gheorghi Bogdanov, membru al C.C. al P.C.B., ambasadorul R. P. Bulgaria la Bucureşti, şi Penko Gherganov, membru supleant al C.C. al P.C.B., prim-secretar al Comitetului judeţean Plevna al P.C.B.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, delegaţia a fost întîmpinată de tovarăşii Gheorghe Rădulescu, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, Gheorghe Necula, membru al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului judeţean Ilfov al P.C.R., vicepreşedinte al M.A.N., Dumitru Bejan, membru al C.C. al P.C.R., prim-adjunct al ministrului comerţului exterior, şi Eugen Jebeleanu, membru supleant al C.C. al P.C.R., vicepreşedinte al Consiliului Naţional al Frontului Unităţii Socialiste.

(Agerpres)

PAGINA A II-A

File din epopeea insurecţiei

PAGINILE IV-V ŞI VI

25 de trepte pe scara istoriei

LA POSTURILE DE RADIO ŞI TELEVIZIUNE

Astăzi, 22 august, în jurul orei 10, posturile noastre de radio şi televiziune vor transmite în direct, de la Palatul Republicii Socialiste România, sesiunea jubiliară a Marii Adunări Naţionale consacrată celei de-a XXV-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist.

Tot astăzi, în jurul orei 20, posturile de televiziune vor transmite în direct, de la Palatul Republicii Socialiste România, spectacolul festiv organizat cu prilejul marii noastre sărbători naţionale.

★

În ziua de 23 August, în jurul orei 8, posturile de radio şi televiziune vor transmite în direct parada militară şi demonstraţia oamenilor muncii din Capitală, cu prilejul celei de-a XXV-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist.

FILE DIN EPOPEEA INSURECȚIEI

Ora 18: „PAJURA!" Ora 18,30: ORDONĂM „STEJARUL!"

general-colonel în rezervă
Dumitru DĂMĂCEANU

Am avut cinstea să fac parte din Comitetul militar — comitet care a contribuit, în conspirativitate, sub conducerea nemijlocită a Partidului Comunist Român, la pregătirea insurecției de la 23 August 1944.

Activitatea politică desfășurată de către P.C.R. în pregătirea actului istoric de acum un sfert de veac este clar definită în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al X-lea al partidului, în care se arată că rezultatul acestei politici s-a concretizat în realizarea Frontului Unic Muncitoresc, în unirea forțelor democratice, în colaborarea cu cercurile militarilor patrioți, cu diferitele formațiuni politice, inclusiv cu monarhia. Partidul a considerat de la început că, în condițiile războiului și ale prezenței în țară a unui mare număr de trupe hitleriste, răsturnarea regimului lui Antonescu se putea realiza numai prin atragerea tuturor forțelor politice, democratice și antifasciste și nu printr-o simplă lovitură de palat.

Un factor esențial în aprecierea raportului dintre forțele proprii și ale hitleriștilor a fost existența puternicelor trupe sovietice pe frontul Iași-Chișinău, ofensiva iminentă a acestora care avea să angajeze în luptă grosul efectivelor hitleriste de pe front și din zona formațiunilor din spate. Comandamentul militar al Capitalei a intervenit pe lîngă Marele Stat Major să fie oprite în Capitală, sub pretextul menținerii ordinii interne, o serie de efective militare care urmau să plece pe front. Tactica a dat rezultate, aceste trupe rămînînd în Capitală — în fond nu pentru apărarea ordinii interne, ci pentru desfășurarea insurecției.

În pregătirea de către partidul comunist a insurecției un moment important l-a constituit consfătuirea conspirativă din noaptea de 13—14 iunie din Calea Moșilor nr. 103, la care s-a analizat, definitivat și adoptat planul propriu elaborat de Partidul Comunist Român. Planul prevedea în principal răsturnarea prin forță a regimului de dictatură antonescian, scoaterea României din războiul antisovietic și alăturarea noastră coaliției antihitleriste. Începînd de la această dată pregătirea insurecției a devenit o acțiune concretă, realistă, închegată, cu sarcini și termene de soluționare bine precizate. Acela care a imprimat acest curs a fost Partidul Comunist Român care a luat ferm în mîinile sale întreaga activitate de pregătire a acțiunii, el devenind unicul organizator și conducător al insurecției armate.

Activitatea efectivă de pregătire directă a actului istoric de la 23 August 1944 a durat 70 de zile și — eu aș adăuga — și 70 de nopți, timp în care, după cum îmi amintesc, au avut loc 32 de consfătuiri, 2 întîlniri și numeroase ședințe tehnice de lucru. În cadrul acestora s-au examinat variantele de arestare a lui Antonescu, formula noului guvern, folosirea formațiunilor de luptă patriotice, analiza datei declanșării insurecției, fixarea principalelor zone de acțiune militară, cu valoare decisivă — Capitala și Valea Prahovei —, determinarea celor 70 de obiective germane și instituții militare și civile antonesciene care urmau să fie blocate și cucerite, coordonarea și desfășurarea acțiunilor insurecționale în provincie, în principalele centre ale țării.

Rezultatul acestei complexe pregătiri a fost concretizat, din punct de vedere militar, într-un ordin de operații insurecțional pe care l-am întocmit sub îndrumarea directă a reprezentanților conducerii partidului comunist. Declanșarea propriu-zisă a acțiunii urma să fie făcută pe baza a două ordine care au intrat în istoria insurecției sub numele de **„Pajura" și „Stejar — extremă urgență".**

Înfățișez mai jos modul în care aceste două ordine au prins viață.

★

...Deși turismul alerga spre Splaiul Independenței cu o viteză puțin obișnuită, aveam totuși impresia că mergea prea încet. Mă gîndeam cu intensitate atît la evenimentele desfășurate la palat, în ultima jumătate de oră, cînd Ion și Mihai Antonescu fuseseră arestați, dar mai ales la cele ce știam că ne așteaptă în ceasurile următoare. Cu toate că totul era perfect pus la punct și știam bine ce aveam de făcut, mă simțeam totuși stăpînit de o mare emoție.

Am ajuns la locuința maiorului Vițeleanu, locul întîlnirii cu cei trei colaboratori apropiați ai mei, puțin după orele 17 Le-am expus în cîteva cuvinte situația nouă care se ivise, încheind că trebuia să trecem imediat la acțiune. Chiar din locul în care ne aflam s-a dat ordin telefonic ofițerului de serviciu de la Comandamentul Militar al Capitalei să anunțe urgent pe toți ofițerii acestui comandament ca și restul personalului să se prezinte de îndată la serviciu. De asemenea, generalul Iosif Teodorescu, comandantul militar al Capitalei, a fost rugat să vină imediat la comandament. Nu s-a precizat nimănui motivul acestor chemări atît de urgente.

După ce au fost luate aceste prime măsuri, am plecat toți patru cu mașina, prin strada Schitu Măgureanu, spre Comandamentul Militar al Capitalei. Pe străzi — forfota unei după-amiezi obișnuite în Capitală. Printre civili se aflau și mulți militari germani care se plimbau. Era doar o zi frumoasă, însorită de august...

La comandament s-a organizat, în primul rînd, scrierea și multiplicarea Ordinului de operații. Apoi a fost semnat ordinul **„Pajura"**, parolă convențională de alarmare a trupelor. La orele 18, „Pajura" a fost transmisă telefonic unităților. Potrivit acestui ordin, trupele trebuiau echipate, înarmate și aprovizionate cu muniție și cu hrană încît să poată interveni imediat într-o eventuală misiune de luptă ce le-ar fi încredințată, iar comandanții unităților din garnizoana Capitalei urmau să se prezinte de urgență la Comandamentul Militar al Capitalei. Nici unul dintre acești comandanți nu știa că alarmarea unităților era făcută de această dată nu în cadrul activității obișnuite, de rutină, pentru un simplu „exercițiu de alarmă", ci ca parte integrantă a insurecției.

Concomitent, au fost luate măsuri corespunzătoare pentru paza și punerea în stare de apărare a localului comandamentului. Cu această misiune a fost însărcinat locotenent-colonelul Marin Popescu-Arbore, subșef de stat major al C.M.C. În același timp au fost organizate patrulări pe străzile din jurul comandamentului. Cum peste drum de acesta — chiar poartă în poartă cu el — se afla sediul Misiunii marinei militare germane în România, care constituia o amenințare imediată și directă pentru noi, acest obiectiv a fost blocat prin foc chiar din primul moment.

S-a stabilit ce anume avea de făcut fiecare ofițer, subofițer sau soldat din comandament. Toți la un loc și fiecare în parte își aveau rolurile bine definite.

La orele 18,30 a fost transmis unităților un al doilea ordin telefonic: **„Stejar — extremă urgență".** Era formula convențională de intrare a trupelor în dispozitivul operativ prevăzut în planul de acțiune oficial pentru asigurarea ordinii interne. Nimeni din cei alarmați nu știa încă despre arestarea lui Antonescu. Toți cei care se îndreptau acum spre locurile fixate în dispozitivul de luptă, ofițeri și ostași, erau convinși că participă — așa cum crezuseră și comandanții lor cu numai o jumătate de oră mai înainte, cînd fuseseră convocați la Comandamentul Militar al Capitalei — la un simplu exercițiu de alarmă. De altfel, la acea oră — 18,30—19, nici autoritățile superioare de stat — civile și militare — nu știau nimic în legătură cu noua situație. Mă refer în special la cei din cabinetul militar al lui Antonescu, de la Ministerul Afacerilor Interne, de la Prefectura poliției Capitalei etc.

Către orele 19, toți comandanții de unități — sau, în cazuri speciale, înlocuitorii lor la comandă — se aflau adunați în holul comandamentului. După ce generalul Iosif Teodorescu le-a adresat cîteva cuvinte în legătură cu noua situație, din ordinul C.M.C. le-am adus la cunoștință în mod amănunțit acțiunile ce urmau să se desfășoare și misiunile ce reveneau fiecăruia în cadrul acestor acțiuni. Toți ascultau cu mare încordare. Spre cinstea lor, toți comandanții de unități, fără excepție, s-au declarat gata să nu precupețească nimic pentru reușita deplină a acțiunii la care erau chemați să ia parte. Este de reținut faptul că ei au adoptat această atitudine patriotică la orele 19, deci cu trei ore înainte de a se anunța oficial, prin proclamația radiodifuzată a regelui, noile evenimente intervenite în istoria țării. Atitudinea lor unanimă reflecta, de fapt, starea de spirit din întreaga armată. Era o manifestare vie a patriotismului militarilor noștri, a hotărîrii lor de a contribui cu toate forțele la înfrîngerea dușmanului, la eliberarea țării de sub jugul fascist.

„INSURECȚIA ARMATĂ A FOST RODUL ACȚIUNII UNITE A CELOR MAI LARGI FORȚE POLITICE NAȚIONALE, ARMATEI, FORMAȚIUNILOR PATRIOTICE, AL ADEZIUNII DEPLINE LA LUPTA ANTIFASCISTĂ A MASELOR POPULARE. ÎN ÎNFĂPTUIREA ACESTUI ACT DE IMPORTANȚĂ CRUCIALĂ PENTRU DESTINELE ROMÂNIEI ROLUL HOTĂRÎTOR L-AU AVUT CLASA MUNCITOARE ȘI AVANGARDA SA REVOLUȚIONARĂ, PARTIDUL COMUNIST ROMÂN".

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Raportul C.C. al P.C.R., prezentat la Congresul al X-lea al partidului)

MISIUNE SPECIALĂ

Ilie DINUȚ,
pensionar

O mare însemnătate a avut pentru înfăptuirea insurecției armate, pentru evoluția de mai tîrziu a evenimentelor crearea de către partid a unor detașamente armate proprii ale clasei muncitoare, formate din cei mai încercați muncitori comuniști, uteciști și fără de partid. Menirea lor a fost aceea de a constitui nucleul în jurul căruia să se adune în cursul insurecției toți patrioții dornici să lupte cu arma în mînă împotriva regimului fascist.

În condiții de adîncă ilegalitate s-a realizat instruirea formațiunilor de luptă patriotice în București, în Valea Prahovei, în Oltenia, Banat, Țara Bîrsei ș.a. În iulie-august 1944, numărul acestora a ajuns la 50 numai în Capitală. Partidul s-a preocupat de asigurarea armamentului necesar efectivului existent al formațiunilor de luptă patriotice, cît și de înarmarea unui număr de patrioți care urmau să se încadreze în formațiuni după declanșarea insurecției. Într-o astfel de formațiune m-am încadrat și eu. În ziua de 23 August, între orele 14—15 formațiunea noastră patriotică compusă din tovarășii: Nicolae Prosan, Ilie Dinuț, Ioan Constantinescu, Ioan Miroiu, Vasile Iliescu, Nicolae Dumitrescu și Ioan Marghian a primit dispoziția strict secretă de a se aduna într-o casă conspirativă a partidului din strada dr. Felix nr. 89.

Pe la orele 20,30—21 a sosit acolo tovarășul Ștefan Mladin de la comandamentul Formațiunilor patriotice de luptă, care ne-a făcut cunoscută hotărîrea conducerii de partid privind îndeplinirea unei însărcinări speciale. În acest scop, trebuia să ne deplasăm la palatul regal din Calea Victoriei unde, pe baza unui indicativ secret — „inginer Ceaușu" — să pătrundem în palat. Ne-a mai indicat cum să ne comportăm pentru a nu stîrni bănuieli, menționînd că restul dispozițiunilor le vom primi la palat.

Am pornit pe jos, cîte doi, dar fără să ne rupem de grup, pe traseul: strada dr. Felix, piața Buzești, Calea Griviței, Calea Victoriei pînă în piața palatului. Aici am ajuns pe la orele 22,30 și, pe baza consemnului amintit, grupa noastră a pătruns în palat pe ușa din Calea Victoriei. La palat se aflau mai mulți reprezentanți ai partidului comunist. Am fost introduși în sala de arme unde am fost puși în temă asupra misiunii pentru care am fost chemați, explicîndu-ni-se că Antonescu și membrii guvernului său au fost arestați și că nouă ne revenea sarcina de încredere de a-i prelua sub stare de arest din palat, unde se aflau reținuți, de a-i transporta în cea mai deplină siguranță la locul stabilit și de a-i păzi cu toată răspunderea, pentru a nu se periclita reușita insurecției. A fost părerea unanimă a cercurilor palatului și a membrilor noului guvern că numai partidul comunist este în măsură să asigure cu maximum de garanție și în deplin secret deținerea arestaților, pentru înlăturarea posibilității unei deconspirări sau a unei acțiuni germane de eliberare a celor arestați, ceea ce ar fi complicat în mare măsură situația din România.

...După miezul nopții, pe la orele 12—1 am luat sub paza noastră pe Ion Antonescu, Mihai Antonescu, generalul C. Pantazi, Pichi Vasiliu și colonelul Mircea Elefterescu, fostul prefect al poliției Capitalei, pe care i-am îmbarcat într-un autocamion-dubă. Fiecare arestat a fost păzit de cîte un tovarăș înarmat. O mașină, în care se găsea reprezentantul conducerii partidului comunist, ne-a condus prin spatele palatului, pe căi cît mai lăturalnice, către cartierul Vatra Luminoasă. Aici ne-am oprit la una din casele conspirative ale P.C.R., unde i-am introdus pe arestați în cel mai strict secret.

Conștienți de misiunea ce ne revenea, am procedat imediat la organizarea pazei, ținînd cont de toate indicațiile primite. Legătura cu conducerea partidului o aveam prin tovarășul Emil Bodnaraș care venea aproape zilnic pentru a controla îndeplinirea misiunii. Prin aparatul de radio de care dispuneam eram informați despre mersul insurecției armate, despre succesele formațiunilor patriotice de luptă care, cot la cot cu unitățile militare, desăvîrșeau eliberarea Capitalei de fasciști. Știrile ce relatau înaintarea glorioasei armate sovietice ne umpleau inimile de bucurie și ne întăreau încrederea în victoria asupra Germaniei hitleriste.

În cursul zilei de 3 septembrie, după 11 zile și 12 nopți de veghe am predat arestații, cu care prilej am fost felicitați pentru felul în care ne-am îndeplinit această dificilă misiune. După aceea, am plecat la comandamentul forțelor patriotice din Aleea Alexandru pentru a primi noi însărcinări.

„BĂTĂLIA BUCUREȘTIULUI"

general-major în rezervă
Marcel OLTEANU

În martie 1944 mi s-a încredințat comanda Regimentului de gardă călare. În lunile următoare aveam să particip, alături de numeroși militari patrioți, la pregătirea insurecției armate organizate și conduse de Partidul Comunist Român.

În ajunul declanșării insurecției mă aflam cu regimentul dislocat la Progresul, în cantonament-bivuac. Acolo am primit la 23 august, către orele 18, ordinul telefonic „pregătitor" și mi-am deplasat escadroanele în parcul Jianu.

În noaptea de 23 spre 24 august, regimentul nostru a încercuit și dezarmat misiunile militare germane din parcurile Bonaparte și Filipescu, precum și Gestapoul din Aleea Alexandru, acțiune care s-a soldat cu capturarea a 650 de hitleriști și a unui bogat material de război.

Pentru aceste operațiuni, ne-au fost repartizate de către Comandamentul F.L.P. 3 formațiuni de muncitori înarmați, totalizînd 120 de luptători, care au dat un prețios concurs escadroanelor de cavalerie, luptînd cu bravură în tot cursul nopții de 23/24 august.

Am rămas impresionat de patriotismul acestor muncitori — majoritatea de la uzinele Malaxa și de la atelierele C.F.R. Griviță — care, după terminarea misiunii din interiorul orașului — deși unii dintre ei erau răniți — au cerut insistent să lupte mai departe, alături de ostașii Gărzii Călare, pînă la nimicirea totală a forțelor hitleriste din nordul Capitalei.

Cum atît dislocarea forțelor germane, cît și informațiile de ultimă oră anunțau o primă reacție din partea trupelor hitleriste aflate la nord de Capitală, am primit de la generalul Iosif Teodorescu, bravul comandant al Capitalei, misiunea de a împiedica orice încercare de pătrundere în Capitală a dușmanului, pe direcțiile: Tunari—Herăstrău, Otopeni—Băneasa și pe șoseaua Mogoșoaia—București. Era limpede că intervenția hitleriștilor din afară ar fi agravat serios operațiunile de curățire și de lichidare a trupelor fasciste, pe care le executau în interiorul Capitalei formațiunile de luptă patriotice și regimentele 2 Călărași și 4 Roșiori.

După o scurtă recunoaștere a terenului, am hotărît să-mi instalez apărarea la sud de centura lacurilor și s-o întăresc îndeosebi la podurile care constituiau pentru atacator puncte „obligate" de trecere. Am creat trei detașamente, cel mai puternic la podul Băneasa, pentru că era de așteptat că hitleriștii — grăbiți să „restabilească ordinea" în Capitală — vor alege drumul cel mai scurt și mai bun, adică autostrada Ploiești — București.

Într-adevăr, în dimineața zilei de 24 august, către ora 6, o puternică formație motorizată inamică, întărită cu tunuri grele antiaeriene, s-a masat în fața podului Băneasa. Atacul inamic fusese organizat chiar de falmosul general nazist Gerstenberg, în ciuda faptului că el se angajase la palat — pe cuvînt de onoare — că va aranja retragerea fără luptă. a unităților germane de pe teritoriul țării. În momentul cînd dușmanul debarcase cîteva grupe de luptători, în intenția vădită de a înlătura baricada montată la capătul de sud al podului, căpitanul Riureanu a lansat semnalul de deschidere a focului — o rachetă roșie. În mod automat, s-a declanșat atunci focul întregului detașament. Pe pod era un iad de flăcări și fum. Surprinși de lovitura noastră necruțătoare, hitleriștii s-au adăpostit în grabă după primele clădiri din satul Băneasa, de unde au deschis un foc aprig de automate, branduri și artilerie. Încercările lor disperate de a forța trecerea au eșuat însă în fața zidului viu de foc creat de noi. În această acțiune unitățile armate au primit un sprijin prețios din partea formațiunilor de luptă patriotice, care au luptat cot la cot cu ostașii, dînd dovadă de eroism și spirit de sacrificiu.

După această luptă, Garda Călare și-a adus contribuția de sînge și la încercuirea și zdrobirea grupării dușmane din satul, de pe aerodromul și din pădurea Băneasa, operațiuni la care am avut cinstea să particip în calitate de comandant al detașamentului „Băneasa-Străulești". În compunerea acestui detașament intrau, pe lîngă regimentul meu, unități din regimentele 9 Gardă, 3 Călărași, 24 Dorobanți și un batalion de jandarmi.

La încercuirea și nimicirea forțelor dușmane au acționat simultan grupările conduse de generalii Oncica și Constantin, care au atacat în lungul autostrăzii București—Ploiești, Grupurea general Rozin, constituită în zona Mogoșoaia—Buftea, care avea misiunea să atace de la Vest spre Est și să cucerească satul și aerodromul Otopeni, precum și Detașamentul colonel Iacob (din Divizia 9 Infanterie), care a acționat pe direcția Tunari—Otopeni.

De asemenea, la toate operațiunile din „Bătălia Bucureștiului" au concurat, cu deosebită bravură și spirit de jertfă, formațiunile de luptă patriotice, din rîndurile cărora a căzut, printre alții, și tînărul mecanic Filip Covaciu, care s-a oferit să distrugă un cuib de mitraliere hitlerist, ce stînjenea și întîrzia atacul asupra aerodromului Băneasa.

Luptele pentru lichidarea forțelor hitleriste din nordul Capitalei s-au desfășurat în zilele de 26 și 27 august, avînd și concursul bombardierelor aliate. În seara zilei de 27 august, dușmanul, încercuit și îngrămădit pe un spațiu restrîns, nu se mai mențînea decît pe colțul de nord-est al aeroportului Otopeni.

Între timp, Hitler inlocuise pe Gerstenberg la comandă prin generalul Stahel, care cu două luni înainte înecase în sînge revolta polonezilor de la Varșovia. Dîndu-și însă seama că partida era pierdută, acesta a hotărît să renunțe la luptă și să se salveze, împreună cu rămășițele forțelor naziste din zona Otopeni, fugind spre trecătorile Carpaților. Dar, un prim eșalon de forțe ale Armatei a 4-a române, comandată de generalul Ilie Șteflea, a interceptat coloana germană la Gherghița și a silit-o să se predea. Acesta a fost, de fapt, „epilogul" bătăliei Bucureștiului, epilog care s-a desfășurat la 40 de kilometri nord de Capitală.

Bătălia pentru București a pricinuit dușmanului pierderi grele, în morți și răniți. Afară de aceasta, în 5 zile de luptă, forțele insurecționale au capturat 7 000 de oameni, între care 7 generali, 537 ofițeri, 1 290 subofițeri și un bogat și foarte variat material de război. Acest succes remarcabil a fost plătit însă cu sîngele și viețile multor patrioți români.

În zilele de 30 și 31 august, trupele sovietice au ajuns în Bucureștiul eliberat. În Capitală, ca și în întreaga țară, ostașii glorioasei Armate Sovietice au fost întîmpinați cu entuziasm și bucurie, ca prieteni. La mitingurile care au avut loc în Capitală și în țară, oamenii muncii și-au exprimat în cuvinte însuflețite dragostea și prietenia față de Armata Sovietică, hotărîrea de a continua lupta cot la cot pentru zdrobirea definitivă a Germaniei hitleriste.

„TOTUL PENTRU CELE DOUĂ VICTORII"

general-major în rezervă
Paul MORFEI

Prin luptele grele purtate umăr la umăr, prin jertfele și sîngele vărsat în comun, armata română și armata sovietică desăvîrșiseră izgonirea hitleriștilor de pe pămîntul României. Ungaria fusese eliberată, războiul își trăia ultimele zile.

...De mai multe săptămîni ne găseam cățărați pe crestele și povîrnișurile împădurite ale munților Tatra, încleștați în luptă zi și noapte, în ploaie și pe viscol, cu forțele hitleriste care, simțindu-și aproape sfîrșitul, rezistau cu înverșunare pe ultimele poziții.

28 aprilie 1945

La lumina opaițelor din adăposturi descifrăm cu înfrigurare ordinul de atac. Ora 2 noaptea. Atacul Regimentului 18 Infanterie Gorj — sub steagul căruia luptaseră și învinseseră strănepoții pandurilor lui Tudor Vladimirescu și ai celor trași pe roată la Alba Iulia, cei din Detunata și Sebeș, din Orăștie și Zlatna — se declanșează vijelios. Sub focul mitralierelor și la lumina rachetelor care sfredelesc cerul, subunitățile se avîntă pe cărări necunoscute. Un singur ordin, o singură direcție: înainte, mereu înainte, spre Vest! Flancați de unități blindate sovietice, care fac să se prăbușească puternicii umeri ai poziției inamice de la Ziline și Trencin, Divizia noastră coboară necontenit, măturînd rezistențele dușmane. În seara zilei de 28 aprilie, Rajec-ul de pe rîul Rajenca se află în mîinile noastre. În retragerea lor disperată, trupele naziste lasă în urmă morți, o enormă cantitate de materiale de război, precum și prada jefuită de la populația cehoslovacă.

30 aprilie 1945

După 30 de km de urmărire, intrăm în pădurile Carpaților Albi. Brigada a II-a de voluntari cehoslovaci ne sprijină de pe crestele munților înaintarea. Ajungem la porțile unuia din cele mai importante centre ale industriei de armament — orașul Povaska-Bistrița. Eliberăm orașul — bombardat violent de pe malul vestic al rîului Wah de către hitleriști.

1 mai 1945

Executăm o scurtă recunoaștere, în umbra serii, și improvizăm mijloacele de forțare a rîului Wah. Regimentul nostru primește misiunea de cinste de a realiza primul cap de pod. Înainte de răsăritul lunii, plutele și bărcile pneumatice sînt date la apă sub protecția mitralierelor instalate pe versanții de Vest ai Carpaților Albi. Alunecăm spre malul dușman. În bucla rîului dinspre oraș, inamicul rezistă cu încăpățînare. Plutonul locotenentului Vasiu pune primul picior pe malul acoperit de copaci și stuf și, deschizînd un puternic foc cu automatele, pătrunde dintr-un salt în dispozitivul inamic. După o scurtă rezistență, hitleriștii sînt dați peste cap cu pierderi grele. Eșaloanele noastre se revarsă impetuos în lunca ce duce spre Marikova — ultimul defileu al Carpaților Albi, apărat de artileria și pistolarii rămășițelor unei divizii hitleriste. Ajutați de populația unui sat din împrejurimi, reușim să capturăm un detașament hortist care apăra versantul de sud al defileului și, astfel, pătrundem în cîmpia Moravei.

8 mai 1945

Grupșițe — ultimul bastion din valea Moravei. Bătălia la care participă întreaga divizie a 18-a durează de două zile. E un adevărat iad între cer și pămînt. Escadrilele românești de bombardiere atacă în picaj. Luptînd eroic în fruntea unităților, cad comandanții batalionului II și al companiei a 3-a. Focul artileriei noastre, al tunurilor antitanc ale sublocotenentului Cenan apropie sfîrșitul rezistenței hitleriste. La ora 19, dușmanul capitulează. Jurnalul de operații al regimentului consemnează „Cea mai sîngeroasă zi".

...Și apoi, Ziua Victoriei! Ziua atît de așteptată de toate popoarele, la a cărei sosire și-a adus din plin contribuția poporul român, în primul rînd prin glorioasa insurecție organizată și condusă de partidul comunist și apoi prin participarea avîntată a întregului efectiv al forțelor armate la războiul drept, antihitlerist. Apoteoza victoriei nu a înăbușit dorul puternic de cei rămași acasă. De-a lungul celor 1 000 de km ai drumului de întoarcere ostașii au reînviat în memorie nenumărate episoade de luptă. Printre cei 170 000 de luptători români căzuți pentru eliberarea patriei noastre și a altor popoare se aflau și mulți ostași și ofițeri ai Regimentului 18 Gorj. Cu amintirea jertfelor lor în inimi, cu ideile largi, luminoase, sădite și răspîndite de comuniști, ostașii se întorceau spre țară, spre o altă luptă măreață — lupta pentru a făuri o țară nouă și o viață nouă. Iar, și pe acest front al înnoirii, avea să-i călăuzească și să-i însuflețească îndemnul scump al partidului comunist: **„Totul pentru front, totul pentru Victorie!".**

„Bateria albastră" în acțiune

Dr. ing. Marin NĂSTASE
șef de sector la Centrul de mecanica solidelor al Academiei

După bombardamentul asupra Bucureștiului de la 4 aprilie 1944, fiind ofițer (locotenent de artilerie) și în același timp student în anul IV la Școala Politehnică, am fost trimis pentru practică în producție și totodată în comisia de recepție de la Uzinele „Rogifer", Tohan.

Comunicatul din seara zilei de 23 August 1944 care vestea răsturnarea guvernului fascist al lui Antonescu și întoarcerea armelor contra cotropitorilor hitleriști a produs o imensă bucurie în rîndurile tuturor muncitorilor din uzina în care mă aflam.

În următoarele două zile, în regiunea Brașov situația devenise deosebit de critică. Trupele hitleriste atacau dinspre orașul Sf. Gheorghe, cu intenția evidentă de a ocupa Brașovul și, apoi, prin Predeal, de a restabili legătura cu forțele lor din Valea Prahovei. Într-o astfel de situație, comandantul corpului de munte Brașov a făcut apel și la muncitorii Uzinelor „Rogifer" Tohan pentru a veni în ajutorul armatei. Ne-am oferit de îndată să ne aducem contribuția în acele clipe hotărîtoare pentru eliberarea patriei de sub jugul fascist. Acțiunea noastră a fost favorizată de faptul că în uzină exista muniție suficientă (acesta fiind profilul său de fabricație în acea vreme) și că dispuneam de cîteva tunuri cu care se făcea recepția acestei muniții. Ca ofițer de artilerie, mi-a revenit sarcina de a organiza bateria cu tunurile existente, în a cărei componență au intrat 56 de muncitori.

Mașinile capturate de către muncitori și populația din împrejurimi de la o coloană hitleristă au fost folosite de noi la tractarea tunurilor, pe care le-am amplasat, în ziua de 26 august, la sud de satul Prejmer, de unde am început să executăm tragerea asupra liniilor inamice. După cum am aflat ulterior, tragerile „Bateriei albastre" — denumire sub care a intrat această unitate muncitorească de luptă în istoria actului de la 23 August 1944, datorită salopetelor albastre în care erau îmbrăcați muncitorii-artileriști — a stîrnit panică printre hitleriști.

Ne-am deplasat apoi în sectorul Doboli—Podul Olt unde, susținută de tragerile noastre, infanteria a putut înainta și ocupa satul Doboli.

Marea mobilitate și ritmul susținut de tragere al bateriei noastre se datora tractării rapide a tunurilor cu camioanele ținute în apropiere și faptului că, în același timp, eram aprovizionați continuu, din belșug, cu proiectile de la uzină. În felul acesta, trupele hitleriste — evident superioare numericește — erau convinse că în această zonă acționează mai multe baterii.

Azi, cînd gîndurile mă poartă către acele zile fierbinți de august, încerc sentimente de profundă admirație pentru muncitori ca Nicolae Mită, Ion Sasu, Ștefan Micudă, Nicolae Unghianu, Gh. Petruse, Constantin Poalelungi, Gheorghe Blaj și alții care au făcut parte din această baterie și care au dat dovadă de un deosebit patriotism, de dăruire și abnegație. O vie amintire port muncitorului Octavian Ion care, deși lipsit de auz, a ținut totuși să fie încadrat în baterie. Îndeplinea funcția de trăgător și, cum nu putea auzi comanda „foc"!, își incorda în mod deosebit atenția pentru a observa momentul plecării loviturilor de la celelalte piese, pentru ca, imediat, să plece spre hitleriști și lovitura tunului său.

Bateria și-a dus la îndeplinire toate misiunile primite pînă la venirea în regiune a Diviziei „Tudor Vladimirescu" a cărei artilerie ne-a înlocuit. Pentru faptele sale de arme „Bateria albastră" a fost citată prin ordin de zi pe întreaga armată și toți componenții săi au fost decorați.

ODĂ PE COLUMNA PATRIEI SOCIALISTE

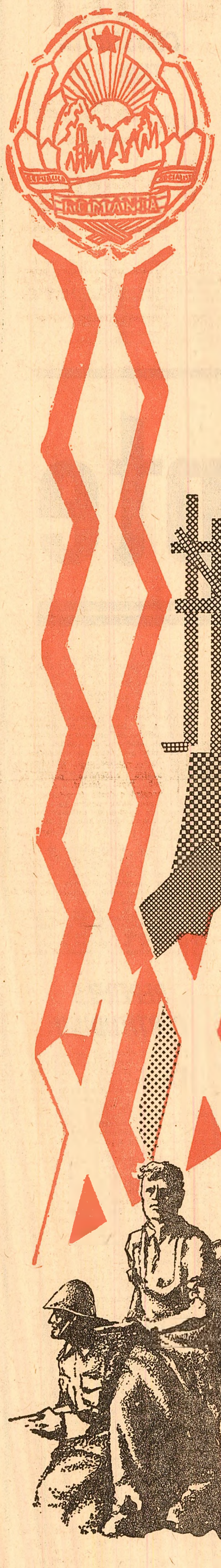

Desen de Gheorghe CĂLĂRAȘU

Aurel BUTNARU

PARTID

În chipul cel mai simplu rostim acest cuvînt,
Așa cum spunem soare, bărbat și bucurie,
Lumină, stea și floare; pe strămoșesc pămînt
Noi l-am clădit în inimi, din noi i-am dat tărie.

Acest cuvînt nu-l caut în cronici, pergamente,
E-n firea noastră calmă, puternică prin vreme,
În litera fierbinte gravată-n Documente,
Credință neclintită în marile poeme.

În chipul cel mai simplu și mai firesc din lume
Acest cuvînt răsfrînge tot ce gîndește-o țară,
Poporul ei, cu nobil și mîndru steag și nume,
Urcînd din veac de iarnă în veac înalt de vară.

E aliaj de visuri ce-n albe flăcări cresc,
Ecoul nostru amplu, și e puterea țării.
Acest cuvînt e versul cîmpiilor și-al zării,
Izvor de apă vie din solul românesc.

Virgil TEODORESCU

CONTOPIRE

Ca vuetul cascadei metalice e ora
Adîncilor răsfrîngeri în apele de munte
A faptelor semețe și mărunte
Din care-și soarbe focul aurora.

Vestalic foc, pe care să-l veghezi,
Oricine-ai fi, chemat ești, — cu-o frîntură
Să îi sporești energica măsură,
Să faci din noapte zi, din zori, amiezi.

Prinos s-aducem zilei ce răzbate,
Din șesul trudei zilnice, în zări,
Prinos s-aducem sfintei căutări
Ce află adevăru-n tot și-n toate.

Și-acestei împlinite, mari lumini
Care-nfrățește falnicile cime
Cu arborii din jur, și-n adîncime
Își contopește forța-n rădăcini.

Nicolae TĂUTU

VICTORIA

Trasoarele urcau întîia dată
la Porțile de Fier fluvii stelare
și îngropam cu fiece grenadă,
de-atunci, sămînța zilei viitoare !

Cuvintele se rotunjeau în fructe,
Masa Tăcerii s-așternea pe rană
prin Poarta Soarelui, prin viaducte,
intra istoria contemporană !

Franz Johans BULHARDT

DESĂVÎRȘIRI

Un sfert de secol anii fac legați unul de altul
Trăiți de-olaltă și crescuți în noi
Cu limpezimi clădite în edificii noi
De-o seamă cu pămîntul țării tînăr și frate cu înaltul.

Și tot ce-i bucurie, egal împărtășită
Cu lumea zilnică destoinicind prin țară
Aceste vremi înalte cu fruntea infinită,

Îmi dăruie lumina de aur la brățară
Cum în făptura unui brad inelele depun putere
Să-și urce muntele Carpat mîndria-n alte sfere.

Acest pătrar de secol impetuos răsare
Din omenescul țării,însuflețit curat
De adevărurile mari care cu tîmpla bat
În soarele desăvîrșirilor plenare.

În românește de Ion Crînguleanu

Ovidiu STURZA

FOCUL SACRU

Veniți la nunta de argint copii ai soarelui
mireasa mai frumoasă-i ca oricînd,
albastrul vînt al libertății cînd
învolbura în plete holde blonde
cu roșii maci o-ncununa-n iubire
predestinatul soț, iubit și mire
scoborîtor din doine și balade
din spațiul mioritic și din mit,
se-mbujora de doruri aurora
de focul nostru sacru-al tuturora
vitale seve propulsînd în trunchiul
coloanei ce zvîcnește-n infinit...

Veniți la nunta de argint
Copii ai soarelui !

Ion IUGA

ARC DE TRIUMF

Ploi roditoare coboară din munți
bărăganele ard și arde tihna-n lan
arc de triumf în noi cei mulți
vestește săgeata marelui an

arc de triumf prin noi orînduit
de palma noastră pasăre de cer
semn demnității ce-a-mplinit
neatîrnata zodie cioplind-o-n fier

arc de triumf și vîrstă pentru țară
acest părtar de timp aleasă poartă
prin noi spre noi suprem augustul pară
în frumuseți rodirile ne poartă

arc de triumf împrejmuit cu flamuri
și cu fîntîni în care scris sublim
ne-așteaptă viitorul înveșmîntat în ramuri
lumina în lumină să zidim

pătrar de veac o steaua mea înaltă
pe ceruri așezată de părinții mei
mi-e palma înspre tine ziuă caldă
precum Augustul douăzecișitrei.

Eugen FRUNZĂ

AUGUST 1944

Se cerea timpul spre matca lui,
temeliile în veac fulgerară
spulberînd pereții negri, vrăjmași,
despărțitori de noi înșine.

Trebuia să ne regăsim
cu cele două milenii de ȚARĂ !

August, arc de triumf
sub care trecu spre sine istoria
strigata de sus, de pe culmi,
cu glasul de foc al partidului —
August, cer vindecat,
deschidere albelor zboruri
și coloanelor fără sfîrșit.

Coman ȘOVA

PRO PATRIA

Mai necuprins în roade să-ți împlinești destinul,
Cu pasul vîrstei demne în care azi pășești
Și-n hore peste vremuri, izbînzii să-i bem vinul –
Cînd tu vei fi cum demnă te gîndești.

Mai vrednic vreau să fiu, mai lîngă tine —
Cu forțe împlinite să te slujesc pămînt
Din care-mi iau puterea și visele senine
Și blîndele-nțelesuri în strămoșesc veșmînt.

Ești patrie, slujită cu patos și-nțelept,
În bolta de voință a neamului întreg
Spre buna pace-a cugetului drept,
În nașteri neînvinse, în zborul tău superb.

Grigore HAGIU

PĂTRAR DE VEAC

Pătrar înalt al veacului de țară,
de datină, de crez, de neam, de loc,
istoriei trecută-adînc prin foc
i-ai fost catarg cu pînza tot mai clară.

Acum ești vremea înmulțită-n vreme,
alegi din lucruri sensul lor înalt
și semnul tău se tipărește cald
pe aurul caratelor din steme.

Te-ntruchipezi vibrînd de demnitate
și vîrstă vie-a-ntregului popor
sădești în suflete supremul dor,
adaogi clipelor eternitate.

Și gravitație mai cristalină,
stau anii tăi călîți de bătălii
în miezul sfînt al celor două mii,
semințele sporindu-le-n lumină.

Zidit la temelie, la ființă,
te simți egal în toate răspîndit,
de veghe-ntotdeauna la zenit
cînd conștiința naște conștiință.

O, Patrie-a cadranelor solare,
în drumul tău și timpul îl învingi
urcînd la cifra douăzeci și cinci :
E ora ta, din toate, cea mai mare.

25 de trepte

Aniversăm un sfert de veac de la eliberarea patriei.

Condus de partidul comunist, poporul muncitor și-a semnat în acest sfert de veac, pe fruntea fiecărui an, numele cu majuscule, a înfăptuit cu neabătută consecvență transformări revoluționare demne de spiritul său dinamic, vizionar. Niciodată în istoria poporului nostru — istorie bogată în pilduitoare fapte de eroism, bărbăție, demnitate — nu au fost condensate într-un timp atît de scurt, atîtea evenimente, atîtea transformări revoluționare. **Fiecare an a însemnat o treaptă a urcușului continuu către progres și prosperitate, către socialism, a urcușului pe care s-a angajat cu avînt constructiv întreaga națiune condusă de partid.**

Prima treaptă a acestui suitor sfert de veac se numește — pentru istorie și pentru popor — 23 AUGUST 1944, ziua eliberării României de sub jugul fascist.

Pe cea de-a 25-a treaptă a acestui suitor sfert de veac s-a gravat, cu desenul de neșters al faptei, **CONGRESUL AL X-LEA AL PARTIDULUI,** ***capitol remarcabil din istoria glorioasă a P.C.R. Între aceste două date memorabile se înscrie „călătoria" retrospectivă pe care o propunem cititorilor noștri, alcătuită din mărturiile unor oameni al căror destin s-a împletit strîns cu evenimentele anilor evocați.***

PARTIDUL, FĂURITORUL ISTORIEI NOASTRE CONTEMPORANE

I

Un prim popas îl facem la pensionarul **MANEA IONESCU,** vechi petrolist din Ploiești.

— Vă amintiți de momentele din preajma lui 23 August 1944?

— Ca astăzi... Orașul nu era altceva decît un morman imens de dărîmături. Părea atît de pustiu încît ai fi putut crede că în el nu locuia nimeni sau aproape nimeni, că fusese complet părăsit. Acesta era orașul „văzut", pentru că în Ploiești, în acest eroic centru al luptei proletare, și în aceste condiții viața pulsa puternic, undeva, în subteranele ilegalității... Acolo unde cei mai buni dintre noi, în frunte cu comuniștii, pregăteau — în condițiile favorabile create de loviturile pe care le dădeau trupelor fasciste armatele sovietice, celelalte armate aliate — un minuțios plan strategic menit să apropie marea zi a eliberării. Și ziua mult așteptată a sosit...

— Cum și cînd ați aflat de marele eveniment?

— Chiar în noaptea de 23 August. Întîiul gînd mi-a fost atunci la rafinărie, la rafinăria „Unirea", unde lucram în vremea aceea. Mi-am zis: „A scăpat neatinsă de urgia bombardamentelor, dar or s-o arunce în aer hitleriștii". Trebuia salvată, trebuiau scăpate instalațiile de la distrugere. Dar cum? Dimineața, în rafinărie, aveam să înțeleg că nu eram singur, că același gînd îi frămînta și pe tovarășii mei de muncă.

— Și cum ați acționat?

— Ne-am făcut un plan temeinic. Întîi trebuia să facem rost de arme și să scoatem rafinăria de sub controlul jandarmilor lui Antonescu. Trei dintre noi — Florea Miloiu, Matei Mîrjan și cu mine — am intrat, cu mîinile goale, în biroul comandantului jandarmilor și l-am somat să ne predea pistolul. S-a opus. L-am imobilizat și l-am dezarmat. Am mai găsit în birou și o pușcă. Cu aceste două arme, noi, cei doisprezece petroliști aflați atunci în rafinărie, am reușit să imobilizăm pe militarii hitleriști și plutonul de jandarmi din incintă.

Am încărcat patru camioane de arme și muniții și le-am dus la centrul comandamentului gărzilor muncitorești, care luase ființă în Ploiești. Am primit de acolo instrucțiuni de apărare a instalațiilor. Grosul hitleriștilor își repliau forțele pentru rezistență în pădurea Păulești. Am format pichete de pază. Și zi de zi, noapte de noapte, am apărat rafinăria!

...O mînă de petroliști, de muncitori, în acea zi memorabilă de august, și-au adus contribuția — ca atîția alții și ca în atîtea alte locuri — la ampla ofensivă a forțelor patriotice care, împreună cu armata, la chemarea partidului, s-au ridicat la luptă împotriva fasciștilor, le-au dat lovituri grele, hotărîtoare, ușurînd astfel înaintarea victorioasă a trupelor sovietice. În acest fel, poporul român, împins împotriva voinței sale în războiul hitlerist, impus de dictatura militaro-fascistă, a înțeles să se ridice la luptă, sub conducerea Partidului Comunist Român, la rezistență antifascistă, pe baza unei cuprinzătoare alianțe cu cele mai largi forțe politice naționale, săvîrșind prin însurecție un act energic **de voință al întregii națiuni, izvorît din conștiința că așază piatra de hotar a noii sale istorii. De aici, de la această participare responsabilă a maselor ca răspuns la chemarea partidului comunist, începe glorioasa istorie contemporană a României socialiste.**

ÎN CLOCOTUL REVOLUȚIEI POPULARE

II

— 1945. Un an în care evenimentele s-au succedat într-o cadență și cu o vigoare pe care n-o cunosc decît momentele esențiale din viața unei națiuni, acele clipe unice de răscoliri din care se nasc noile epoci istorice. Gîndiți-vă: în răstimp de numai cîteva luni — revărsarea pe străzile marilor orașe a sute de mii de oameni ai muncii conduși de comuniști, luarea cu asalt a primăriilor, chesturilor, prefecturilor ocupate încă de elementele fasciste, răsturnarea guvernelor reacționare sprijinite de partidele „istorice" și de palat, instaurarea primului guvern democratic condus de doctorul Petru Groza, înfăptuirea reformei agrare și — eveniment de o deosebită însemnătate — **Conferința națională a partidului** deschizătoare de orizonturi noi pentru țară. Și toate acestea pe fundalul unei Europe eliberate de coșmarul fascismului, la a cărui zdrobire, umăr la umăr cu glorioasa armată sovietică, armata noastră își adusese un recunoscut prinos de vitejie și jertfe...

Cel care își deapănă amintirile în fața noastră este diplomatul **PAVEL BABUCI,** membru de partid din ilegalitate. În primăvara anului 1945 era instructorul Comitetului Central al P.C.R. însărcinat cu organizarea regionalei de partid Dunărea de Jos (cuprinzînd județele din sud-estul Moldovei plus județul Brăila); a luat parte apoi, în calitate de delegat, la Conferința națională a partidului.

— Privind evenimentele prin prizma sfertului de veac pe care îl sărbătorim acum, socot că trăsătura fundamentală a acelui an memorabil a fost, **paralel cu cucerirea puterii, cucerirea încrederii maselor de către partidul nostru.** Și aceasta pe temeiul unei realități de ordin politic și moral fără precedent în istoria țării: Partidul Comunist Român a demonstrat, prin probe care s-au statornicit profund și irevocabil în conștiința maselor, că e **prima forță politică din istoria țării care se ține de cuvînt pînă la capăt, traducîndu-și neabătut în viață programul și obiectivele de luptă.** Mi-aduc aminte că, deși urmaseră îndemnul comuniștilor și intraseră încă din februarie cu plugurile în moșiile lui Știrbey, Șuțu și ale altor latifundiari cu sute și mii de hectare, mulți țărani din județele de care mă ocupam nu credeau încă în caracterul definitiv al reformei agrare. În ziua însă cînd guvernul Groza a adoptat — drept prim act de guvernare — legea cu privire la reforma agrară, cînd primii beneficiari ai reformei au primit titlurile de împroprietărire, îndoielile s-au risipit. N-am să uit vorbele unui țăran care, după ce a primit documentul ce-i consfințea dreptul asupra pămîntului, a venit la mine și mi-a spus privindu-mă drept în ochi: „Ai avut dreptate, tovarășe, iartă-mă că nu te-am crezut! Și ca semn că nu-mi porți rîcă, vino duminică la botezul primului meu copil, vreau să-i fii naș".

Mi-aduc aminte cu emoție de atmosfera care a domnit la Conferința Națională, cînd s-a pus întîia oară problema industrializării, a ridicării economice a României, ca o premisă indispensabilă a făuririi unei țări independente și puternice, a unui trai prosper pentru oamenii muncii. Eram convinși că nu va fi deloc simplu, dar că, oricît de grea ar fi bătălia, **aceasta e singura cale posibilă.** Multora însă — și printre ei, s-o recunoaștem, erau nu puțini oameni cinstiți, dar cu mintea învăluită încă de prejudecăți sau de scepticismele generate de amarele experiențe ale trecutului — planurile departe-văzătoare ale partidului li se păreau vise irealizabile. Că n-au fost himere, că întreaga politică a partidului s-a dovedit **un program de muncă și de luptă întemeiat pe studierea profundă a condițiilor noastre concrete, pe aplicarea creatoare a marxism-leninismului la aceste condiții și înfăptuiri cu consecvență revoluționară,** a demonstrat-o cum nu se poate mai temeinic strălucitul bilanț pe care l-au prilejuit lucrările Congresului al X-lea al partidului. Putem spune că, la distanță de aproape un sfert de veac, Congresul al X-lea a întruchipat, pe o treaptă superioară a dezvoltării noastre istorice, **transformarea cuvîntului partidului în faptă memorabilă dovadă a unității de țeluri, a identificării poporului cu politica partidului,** datorită căreia în anii de început ai noii ere a țării, s-au clădit temelii durabile pe care s-a înălțat mereu mai sus chipul viguros al României contemporane, al României socialiste.

SOARELE DEMOCRAȚIEI

III

23 noiembrie 1946. În mașineta „Scînteii" se scria: „Cu 4 766 630 voturi date Blocului Partidelor Democrate, **poporul român a votat pentru democrație.** În toată țara reacțiunea a suferit o zdrobitoare înfrîngere". Se înregistra în alegeri „un procentaj fără precedent în istoria politică a României": din totalul de 7 859 212 înscriși, s-au prezentat la vot 6 934 583, Blocul Partidelor Democrate obținînd 71,80 la sută din voturi, o majoritate zdrobitoare.

Iar editorialul ziarului sublinia: „Victoria Blocului Partidelor Democrate **a dovedit lumii întregi voința de pace, de libertate, democrație și independență a poporului român, a dovedit tuturor popoarelor lumii că se poate avea încredere în înțelepciunea națiunii noastre".**

A fost cu adevărat anul 1946, în primul rînd, anul victoriei forțelor democrate. Prof. univ. **VASILE MACIU,** pe atunci candidat în alegeri din partea Partidului Comunist Român, își amintește:

— Pentru prima dată în viața țării masele largi de oameni ai muncii, de la orașe și sate, erau chemate să se pronunțe asupra drumului pe care avea să-l urmeze țara. Partidele din care se compunea guvernul democratic au format în vederea alegerilor și a guvernării Blocul Partidelor Democrate, care reprezenta clasa muncitoare, masele țărănești și o parte însemnată a burgheziei mici și a intelectualității. Partidul comunist constituia forța politică principală atît a guvernului, cît și a B.P.D., unica forță al cărei program politic exprima aspirațiile și năzuințele celor mulți, unica forță care aducea în fața poporului perspectiva tonică a egalității și dreptății sociale, a consacrării muncii drept criteriu suprem al aprecierii omului.

Pe măsura apropierii alegerilor, lupta cu reacțiunea s-a intensificat. Agenții celor două partide „istorice" căutau să inducă în eroare și să intimideze masele — folosind în propaganda lor imensele greutăți de pe urma războiului și secetei — dar masele nu se lăsau nici înșelate, nici intimidate. Muncitorii simțeau din plin efectul cuceririi puterii de stat, țărănimea vedea limpede că guvernul democratic a împărțit pămînturile moșierești, iar intelectualii își dădeau seama că erau chemați să participe la apărarea democrației și asigurarea existenței naționale a poporului român.

În lunile octombrie și noiembrie lupta electorală s-a adîncit, partidele „istorice" amenințînd cu provocarea războiului civil. În munca mea de atunci, ca secretar al Comitetului de partid al județului Buzău, am simțit răspunderea gravă, plenară, ce și-o asumase Partidul Comunist Român în fața poporului, a istoriei. **Pătruns de măreția sarcinii sale istorice, P.C.R. a dat contribuția hotărîtoare la cîștigarea victoriei forțelor democratice în alegerile parlamentare, prin forța organizatorică, încrederea insuflată maselor și devotamentul comuniștilor.**

Începîndu-și lucrările, Adunarea deputaților a putut să procedeze la întărirea democrației în țara noastră și la crearea condițiilor necesare ridicării pe trepte superioare a întregului proces revoluționar din România. Anul 1946 se încheia astfel cu întărirea voinței de luptă a poporului nostru pentru o viață mai bună.

REPUBLICA, MĂREAȚA VATRĂ...

III

30 decembrie 1947: răsturnarea monarhiei și proclamarea Republicii; sfîrșit de an și început de epocă. Din primul Prezidiu al Republicii a făcut parte — ca un simbol al poporului care devenea cu adevărat stăpîn pe propria sa soartă, unicul beneficiar al strădaniilor sale, monarh absolut într-o țară fără monarhie — și muncitorul tipograf ieșean **ION NICULI,** membru al Partidului Comunist Român de la întemeiere, din 1921.

L-am solicitat pe „moș Niculi", cum îl spun cu dragoste și respect locuitorii Iașului și atîția dintre militanții partidului nostru care au lucrat împreună cu el, să ne destăinuie cum s-au reflectat în conștiința sa acele momente istorice.

— Pe mine ca și pe toți cei ce am trăit în mijlocul acelor evenimente, n-aș putea spune că detronarea ultimului Hohenzollern ne-a luat pe nepregătite. Eram vicepreședinte al primului parlament democratic din istoria țării, ales în 1946, și știam că între monarhie și popor se adîncește continuu prăpastia care a existat, de altminteri, în tot decursul istoriei monarhiei, regele făcea încercări disperate să-și mențină pozițiile, acoperind sub pulpana sa ocrotitoare activitatea ascunsă ori fățișă de subminare a regimului democratic pe care o desfășurau, într-o cîrdășie din ce în ce mai vizibilă, partidele „istorice" falimentare. Tacit, regele aproba acțiunile acestor forțe de opoziție, căci în noiembrie 1947, cînd parlamentul a dat un vot de neîncredere reprezentanților burgheziei, regele n-a vrut să semneze hotărîrea luată. Se vedea clar că **trebuia lichidată contradicția dintre conținutul puterii și forma sa monarhică.** Regele și-a dat seama că se găsește complet izolat. Cînd reprezentanții partidului comunist i-au cerut răspicat să dea curs hotărîrii ferme a poporului și să abdice, n-a mai avut încotro: a semnat actul de abdicare.

În preziua abdicării regelui, mă găseam la Iași. Am fost anunțat să vin de urgență la București. În dimineața zilei de 30 decembrie 1947 am intrat direct în ședință parlamentară. S-a citit abdicarea regelui **și s-a hotărît, într-un entuziasm de nedescris, proclamarea Republicii Populare Române.** Trăiam clipe de adîncă emoție. Alături de marele savant, profesorul dr. C. I. Parhon, propus președinte, alături de ilustrul scriitor Mihail Sadoveanu, eram propus să fac parte din primul Prezidiu al Republicii și eu, Ion Niculi, tipograful de altădată. **Un gînd de profundă dragoste și recunoștință se îndrepta în acele clipe spre partidul nostru comunist, care a știut să ridice clasa muncitoare pe cea mai înaltă treaptă a răspunderilor sale istorice.**

Așa s-a încheiat etapa desăvîrșirii revoluției burghezo-democratice și s-a trecut la revoluția socialistă. A fost o epocă hotărîtoare, revoluționară, de aspre încleștări, o luptă nespus de grea, condusă cu hotărîre și clarviziune de partidul comunist. Roadele se văd în țara mîndră și puternică de azi. Sînt fericit că am luat parte la Congresul al X-lea al partidului, mă bucur că pășim hotărît pe culmi tot mai înalte în dezvoltarea și înflorirea patriei noastre. **Republica, la a cărei întemeiere am luat și eu parte, înflorește și prosperă.** Țin să-mi exprim și pe această cale adeziunea mea deplină la **politica partidului, a conducerii sale înțelepte, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, politică pătrunsă de o înaltă grijă pentru dezvoltarea țării și bunăstarea omului.**

STARTUL MARILOR ACCELERAȚII ALE INDUSTRIALIZĂRII

IV

— La naționalizare eram ucenic... Abia venisem de un an în fabrică. Acum sînt maistru principal. Tot la turnătorie.

Omul care a rostit aceste cuvinte, **DUMITRU MUȘAT,** lucrează în turnătoria Uzinei de pompe din București. Cunoscut inovator, unul dintre oamenii de bază ai uzinei. De 22 de ani, de cînd a intrat pe poarta fostei întreprinderi „Dumitru Voina & Co", n-a părăsit-o nici o zi.

— E limpede — își continuă el gîndurile — că **fără actul naționalizării din acel 11 iunie 1948 ar fi fost de neconceput ritmul impetuos al industrializării socialiste, dinamismul economiei socialiste care a transformat din temelii întreaga țară.** Și nici uzina noastră n-ar fi ajuns unde se află astăzi...

UZINA NOASTRĂ... Expresia aceasta, care sună azi firesc, conține în ea o tulburătoare dimensiune revoluționară: acum un sfert de veac muncitorii încă n-o puteau pronunța, dar ea trăia de-acum în inimile lor.

Am fost aici imediat după naționalizare. Am văzut vechea turnătorie: Prin ochiurile chioare din tavan, numite fantezist iluminatoare, pătrundea exact atîta lumină cît să vezi că înăuntru e întuneric beznă. Astăzi zadarnic ai mai căuta-o în incinta uzinei: n-o mai găsești. Privirile întîlnesc în schimb vaste suprafețe dreptunghiulare de beton și sticlă care conturează imaginea uneia dintre cele mai moderne turnătorii din țară.

— La început — ne spune pe același ton firesc Dumitru Mușat — noua turnătorie a fost proiectată pentru o producție de 1 500 tone anual. Acum se toarnă pe aceleași suprafețe peste 5 000 de tone. Și e în construcție o turnătorie nouă pentru 8 000 de tone pe an...

Pe vremea lui „Dumitru Voina & Co" fabrica producea lanțuri — lanțuri ce simbolizau parcă destinul rezervat pe atunci celor ce trudeau aici — iar suprema „realizare tehnică" era considerată producția de... cîntare și terezii. Astăzi...

— 600 de tipodimensiuni și peste 3 000 de variante — iată două cifre care sintetizează întreaga semnificație a eforturilor noastre din aceste două decenii — continuă interlocutorul. Fabricăm pompe de toate calibrele și de toate „familiile", electro și motopompe pe care le găsiți în toată țara, de la șantierele de hidroameliorații pînă la nodul hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier. Le găsim și dincolo de hotare, căci sînt foarte mult cerute la export.

Simbol al industriei socialiste românești, pentru care actul naționalizării înfăptuit de partid a însemnat **startul marilor accelerații, forța care a propulsat-o pe orbita unei ascensiuni de un nemaicunoscut dinamism.** Uzina de pompe București, asemeni tuturor uzinelor și fabricilor noastre împletește în istoria ei contemporană multiple destine individuale, de tipul celui al lui Dumitru Mușat, într-un luminos destin colectiv al marilor împliniri.

DIMINEAȚA OGOARELOR ÎNFRĂȚITE

V

Iată-l pe omul pe care cu numai cîteva zile în urmă l-am ascultat vorbind de la tribuna Congresului al X-lea al partidului, amintind că — printr-o fericită coincidență — ziua în care lua cuvîntul la Congres, 7 august, era pentru cooperatorii din Stoicănești ziua unei aniversări: douăzeci de ani de la înființarea cooperativei lor agricole de producție, **douăzeci de ani de cînd, urmînd cu încredere hotărîrile plenarei C.C. al partidului din martie 1949, luau ființă primele unități agricole cooperatiste din țară.** Așezește printre lanurile verzi de porumb, discută cu oamenii, se sfătuiește cu ei. Să-l oprim pentru cîteva clipe.

— Vă mai amintiți de ziua înființării cooperativei agricole din Stoicănești, al cărei președinte sînteți de aproape 15 ani? — îl întrebăm pe Eroul Muncii Socialiste **DUMITRU TUDOSIE.**

— Cum să nu! Pe vremea aceea eram mai tînăr cu douăzeci de ani. Eram militar și am cerut să viu în permisie să semnez actul de constituire. La sărbătorirea actului de constituire am avut cinstea să-l avem ca oaspete de onoare pe tovarășul Nicolae Ceaușescu.

— Cum arăta comuna înainte?

— Am fost o comună de clăcași; sătenii noștri erau veșnic în căutare de pămînt prin Dobrogea. Boierii stăpîneau aproape tot pămîntul din sat. Partidul comuniștilor ne-a indicat un drum nou pe care să pășim, **drumul muncii în comun în marea cooperativă agricolă de producție.** La înființare, cooperativa noastră a fost mică și săracă; ea număra 72 familii, avea 219 ha și o avere obștească de 44 000 lei. După cum se vede nu prea aveam după ce bea apă, cum spune proverbul. Acum? Ne-am obișnuit în anii ăștia să punem cifrele să vorbească, pentru că au ce spune. Ascultați! Cooperativa numără 1 200 familii, adică toată comuna. Averea obștească este de 24 milioane lei; realizăm o producție globală de 28,5 milioane lei. Am ajuns să împărțim acum la ziua-muncă 41 lei, din care în numerar 31 lei. În fiecare casă nouă există acum aparat de radio, obiecte de folosință îndelungată. Aceasta face dovada că **cooperativa agricolă de producție este singura formă de organizare prin care se poate asigura țărănimii o viață îmbelșugată, că partidul ne-a arătat atunci, în '49, calea adevărată, calea bunăstării noastre.** Cum să nu urmăm cu încredere cuvîntul partidului?

ANGAJAMENTUL TINEREȚII

VI

...Nu era vorba de o „premieră". Marea demonstrație de la 23 August 1950 se deschidea în acel an pentru a doua oară cu învolburarea albă și purpurie a coloanelor pionierești. Defila întîia promoție de pionieri, generația celor ce aveau să urce, o dată cu patria, luminoasele trepte din noua ei istorie de năzuințe, eforturi, împliniri. Printre puștii cu obrajii îmbujorați, care călcau atunci cu pas apăsat, cu pieptul înainte, cu cravatele fîlfîind în vînt, se afla și un pionier pe nume **FLORIN PIERSIC.**

— Acele clipe — ne spune cunoscutul actor de teatru și cinema — mi-au dăruit pentru totdeauna **sentimentul mîndriei de a te simți trup din trupul poporului.** Și tot clipele de atunci, prin solemnitatea lor simplă și patetică, mi-au dăruit sentimentul responsabilității precise a fiecăruia dintre noi față de o realitate supremă, căreia îi datorăm totul: patria. **Partidul ne oferise tot ce-și putea dori o generație:** accesul larg la comorile culturii, posibilități nelimitate de cunoaștere și afirmare a talentului, un teren nespus de prielnic înfloririi și realizării celor mai îndrăznețe vise.

În detașamentul de pionieri, fiecare dintre noi, legat de tovarășii săi de învățătură prin „angajament solemn", ne-am pătruns de vibrantul sentiment al patriotismului. **Am învățat de la comuniști să fim necesari, să prețuim munca, simțul dreptății. Ne-am exersat modestia, dar și tenacitatea, voința de a transforma aspirațiile în realizări.**

Calendarele spun că mișcarea ai căror primi „pionieri" am fost, a împlinit 20 de ani. Calendarele au adevărul lor... Noi însă am rămas „pionieri" prin tot ce avem mai bun și vom redeveni pionieri — cu cravată și însigna — a doua oară, prin fiii noștri.

ECUAȚIA POLITICO-MORALĂ A PLANIFICĂRII

VII

1951... Primul an al primului plan cincinal din istoria României.

— N-am să uit niciodată elanul și îndîrjirea cu care muncitorii uzinei noastre **s-au angrenat,** încă din prima zi, în înfăptuirea obiectivelor pe care ni le desemna acest cuvînt cu rezonanțe adînci în conștiința noastră: **cincinalul** — ne spune tovarășul **AFANASIE PAIU,** maistru la uzinele „Tractorul" din Brașov. Trebuia să înzestrăm cît mai repede agricultura, spre a grăbi procesul de cooperativizare, cu mașini moderne, puternice, productive. Esențial pentru mine este faptul că în acea perioadă am realizat primele inovații. Căci **ideea de plan s-a legat imediat în conștiința muncitorilor de ideea conducerii conștiente, a perfecționării, de căutarea febrilă a noului în tehnică, de o autentică pasiune generală pentru tehnica înaintată. Putem spune că pentru întîia oară spiritul creator, caracteristic dintotdeauna muncitorului îndrăgostit de meseria sa, și-a găsit un rost, o semnificație, un făgaș rodnic de afirmare.** Prin înființarea în uzina noastră a cabinetului tehnic — primul cabinet de acest gen creat în țară — mișcarea de inovații din întreprindere a primit un sprijin substanțial. Sute de muncitori și tehnicieni au devenit inovatori. De la începuturile mișcării inovatorilor în uzină au fost aplicate în producție peste 3 600 inovații cu o eficiență economică de peste 80 milioane lei.

Cincinalul — intensitatea strădaniilor inventive, fructificarea maximă a zăcămintelor de inteligență creatoare ale poporului — iată o ecuație politico-morală care a asigurat treptat economiei românești integrarea definitivă în timpul dinamic pe care îl trăim.

CONȘTIINȚA TIMPULUI

VIII

Printre vestitorii erei industriale pe pămîntul românesc, noile furnale și cuptoare Siemens-Martin ale Hunedoarei se conturau în 1952 pe orizontul învăpăiat al citadelei „focului nestins" ca autentici piloni de metal pentru o economie tot mai dinamică, mai echilibrată, mai armonioasă, făurită potrivit planurilor elaborate științific, cu clarviziune, de [illegible]

Ne-am adresat unuia dintre pionierii acestei clocotitoare epopei hunedorene, tovarășul **IONEL SUCIU,** pe atunci tînăr debutant pe scena siderurgiei, astăzi inginer șef coordonator al Întreprinderii de construcții siderurgice Hunedoara.

— Ce construcție siderurgică considerați că era cu deosebire semnificativă pentru acel an?

— Mulți dintre noi au și uitat că atunci am pus în funcțiune furnalul nr. 6, pe care îl consider adevărata piatră de fundament a uriașului combinat siderurgic hunedorean de astăzi. Singur furnalul acela producea cam de 15 ori mai multă fontă decît Hunedoara în anul eliberării, în condiții de nivel tehnic care, comparate cu cele ale vechilor furnale, însemnau cam tot atît cît este astăzi distanța de la planor la avionul supersonic. Dincolo însă de această realizare, construcția furnalului și, imediat după aceea, a primei baterii de cocsificare semnifica **o marcantă victorie politică a clasei noastre muncitoare, a partidului ei comunist: una din primele mari înfăptuiri pe drumul traducerii în viață a politicii de industrializare socialistă, politică pe care noi, hunedorenii, sîntem în măsură s-o înțelegem în toată esența ei.** Cuptoarele, laminoarele noastre, armonios integrate într-un impresionant complex industrial, toarnă în flux continuu pentru țară, într-un singur an, **de 24 de ori întreaga producție de oțel a României anului 1938.**

— Iar etalonul cu care ați măsura distanța străbătută...?

— Unul singur: **complexitatea.** În zilele de început și de încheiere ale lucrărilor Congresului al X-lea al partidului, colectivele de constructori pe care le conduc au raportat terminarea înainte de termen a celor două cuptoare electrice de cîte 50 de tone ale noii oțelării electrice de la Hunedoara. Este **o construcție în care oamenii noștri au investit întreaga lor experiență și virtuozitate profesională, o demonstrație de forță industrială, de capacitate de creație, de inventivitate și competență tehnică.**

REPERELE CERTITUDINII

IX

Vă mai amintiți cum arăta Capitala țării acum un sfert de veac? Vă amintiți peisajele citadine de dens dramatism ale lui Geo Bogza, inscripțiile tragice pe fața cotidianului ale lui Brunea-Fox, impresiile gravate-n cuvîntul de tăria cremenei ale lui Arghezi călătorind cu bastonul prin București?

Balta Albă, Berceni, Drumul Taberei, Militari, Pajurei...Nu, nu le căutați în vreo fotografie a vremii. Nu veți descoperi nimic. Aceste cartiere, miile de edificii arhitecturale care au conferit orașului o altă personalitate, aceea a verticalelor, nu existau cu ani în urmă. Construcțiile sînt o metaforă cotidiană a existenței noastre de azi. De aceea, din multiplele oferte semnificative ale anului 1953, o alegem pe aceea a întemeierii, în acest an, a Institutului **„Proiect-București",** a cărui contribuție s-a dovedit a fi remarcabilă în construcția și reconstrucția Capitalei, în creșterea gradului de confort și civilizație.

Deci, „Proiect-București" — 1953 — Teatrul de Operă și Balet, Complexul cultural-sportiv „23 August", Teatrul în aer liber Nicolae Bălcescu, cinematograful „Înfrățirea între popoare", contribuția la edificarea ansamblului arhitectonic „Casa Scînteii", construcțiile de locuințe din Bd. Bucureștii Noi, Vatra Luminoasă, Bd. Muncii etc. De pe planșete își lua zborul cutezanța creatoare, se impunea vocația noastră de a construi. Priviți construcțiile de azi ale Capitalei: ele sînt o parte din numele nostru comun, acela de **constructori ai socialismului.**

— În anii 1954—1960 — ne spune ing. **ION CIUBOTARU,** șeful sectorului sistematizare — după proiectele executate în cadrul institutului nostru au fost realizate: cartierul Floreasca, format din circa 4 000 de apartamente, cartierul Jiului — Scînteia, format astăzi din circa 7 000 apartamente, grupul de locuințe din Piața Gării de Nord, ansamblurile de locuințe de pe Calea Griviței, bulevardele Dinicu Golescu, Pieptănari, Dimitrov, precum și numeroase clădiri de locuit în zona centrală a orașului. Tot în această perioadă a început construcția marilor ansambluri de locuit Titan și Drumul Taberei.

Firesc, ing. Ion Ciubotaru îmbină „retrospectiva" cu planurile de viitor:

— Ansamblul Titan, amplasat în partea de est a orașului, în imediata vecinătate a zonelor industriale 23 August și Dudești, va avea în final circa 70 000 apar-

pe scara istoriei

tamente, în care vor locui peste 200 000 locuitori. Ansamblul Drumul Taberei, amplasat în zona de vest a orașului, în legătură cu zona industrială Militari și cu grupul de întreprinderi de pe bulevardul Ghencea, este proiectat pentru circa 55 000 apartamente în care vor locui aproximativ 170 000 locuitori. Un alt mare ansamblu, Brîncoveanu-Berceni, va avea o capacitate de circa 220 000 locuitori.

Pînă în prezent, pe baza proiectelor elaborate în institut, s-au construit și dat în folosință circa 140 000 apartamente în care s-au mutat aproape 500 000 locuitori.

...Cu certitudine, vocația noastră, afirmată plenar în anii socialismului, este aceea de constructori. Am încrustat-o pe emblema fiecărui an.

DIN LEXICUL INEDIT AL SOCIALISMULUI: A PROSPECTA

X

Înfringerea adîncurilor, scoaterea la lumină a tainelor fac parte din configurația dinamică a acestor ani. Pămîntul, cercetat cu răbdare de medic, se mărturisea. Și din venele lui ascunse pornea către venele metalice ale fabricilor **aurul negru.** S-a născut astfel și **zona petroliferă a Argeșului,** despre care geologul **CORIOLAN STOICA** ne spune:

— Vreau să fac o paralelă între două situații deosebite și distanțate în timp: prin 1954, în actuala zonă petroliferă a Argeșului predominau încă cercetările, prospecțiunile geologice, care au condus la sfărîmarea unui mit — acela că roci productive de petrol pot fi descoperite numai în zone de teren frămîntat, nu și în cîmpie. Abia în etapele următoare s-au intensificat și lucrările de exploatare, care au impus această nouă zonă petroliferă printre cele mai importante din țara noastră. Am lucrat la instalarea primelor sonde, de studiu, la Prundul Bănănăii și Slătioarele, lîngă Pitești.

Nu este singura paralelă ce se poate face: apariția acestei noi zone petrolifere sugerează cu pregnanță **amploarea și nivelurile superioare atinse de țara noastră în ceea ce privește activitatea de valorificare a bogățiilor naturale.** Au sporit în primul rînd capacitatea de exploatare și numărul surselor de bogății descoperite. Vechile bazine petrolifere, carbonifere, de gaz metan au fost extinse și s-au pus în evidență alte rezerve. De asemenea, au fost scoase la lumină surse de materii prime neexploatate în trecut. Amplificîndu-se și modernizîndu-se baza tehnică, specialiștii noștri au trecut ei înșiși la crearea unor noi metode și tehnologii de exploatare sau preparare, superioare, unele cu un pronunțat caracter de originalitate.

...Cu siguranță, una din vorbele de largă circulație este azi **a prospecta.** Cuvînt cu sensuri multiple, el a devenit o realitate a existenței noastre: să-l menționăm cu emoție, pentru că este un cuvînt ce și-a dobîndit dreptul de a fi, ce **și-a aflat corespondențe în realitate în anii puterii populare.**

UNIȚI SUB STINDARDUL IDEALURILOR COMUNE

XI

— La cîte nu te poți gîndi privind în urmă la anii pe care i-ai trăit — ni se destăinuia gospodina **ELISABETA MOLNAR** din orașul Victoria. Mă gîndesc la bucuria pe care am încercat-o cu toții cînd, în pragul anului 1955, colonia muncitorească Ucea a fost declarată oraș și s-a numit, nici nu se putea un nume mai potrivit, ORAȘUL VICTORIA. Noi, oameni de toate vîrstele, mai ales tineri, veniți aici, am înălțat cu puterile noastre un combinat puternic și un oraș tînăr, frumos. Orașul Victoria era în acel moment **primul oraș născut în anii noștri.** Am fost apoi martoră lucrărilor de dezvoltare ale orașului, care a intrat în primăvara lui 1955 cu acest nume nou, despre care se scria în ziare. Astăzi este un oraș în toată puterea cuvîntului, cu bulevarde și străzi largi, cu blocuri moderne, cu unități social-culturale și comerciale; are o școală generală, un liceu, un grup școlar de chimie etc. E locuit de chimiști și de familiile lor.

Mă gîndesc că, într-un fel, orașul Victoria a fost la noi un început, o experiență. Am vizitat în ultimii ani multe localități din țară. Am luat cunoștință de realizările mari pe care oamenii muncii — români, maghiari, germani și de alte naționalități — le-au înfăptuit, înfrățit pretutindeni. **Cunosc puterea acestei frății în muncă de aici, de la noi, din orașul Victoria, unde trăim și muncim laolaltă, doritori să ne vedem țara mai înfloritoare, viața mai bună, mai îmbelșugată!**

Am vizitat, spuneam, și alte orașe tinere ale țării. De orașul nostru mă leagă bucuria de a fi fost prezentă eu însămi la nașterea lui. Vizitînd alte localități, mă gîndeam că începutul l-a făcut, într-un fel, orașul nostru, care nu degeaba se numește Victoria.

ARCUL PASIUNII

XII

„S-au turnat primii metri cubi de beton la baraj. Stăvilirea Bistriței începe!". Această știre lapidară, ca un vibrant comunicat de pe frontul unei pașnice bătălii, dădea întregii țări, în primăvara anului 1956, fiorul participării la marile momente ale creației colective: cea mai importantă construcție hidroenergetică (din acea vreme) a țării intră în faza decisivă.

Un salt în timp de la un baraj la altul — de pe o culme abia mijită în noua geografie a patriei pe un pisc impunător — așa s-ar putea intitula convorbirea noastră cu mecanicul montor **ANTON MIHALACHE.** Întreaga istorie a energeticii românești din acești ani, cu cadența ei excepțională de dezvoltare — **de două ori mai înaltă decît ritmul mediu mondial** — trăiește parcă în filele vieții acestui pasionat al marilor șantiere.

— Eu mi-am început activitatea ca muncitor pe șantierul hidrocentralei de la Bicaz, în anul 1951. Cînd s-au turnat primii metri cubi de beton la baraj, în 1956, am fost pentru întîia oară stăpînit de dorința, care astăzi mi se pare naivă, de a-mi scrijeli numele pe unul din pilonii construcției: **mă simțeam unul din miile de coautori ai acestei opere gigantice.**

În 1966 am venit la Porțile de Fier. Aici am lucrat la montarea fabricilor de betoane, iar acum mă ocup de exploatarea benzilor de transport ale agregatelor pentru aceste fabrici. În cei aproape 20 de ani de cînd lucrez pe șantierele energeticii românești am trăit multe momente care mi-au rămas întipărite în memorie. Dar printre ele, două rămîn ca extremități ale unui arc întins deasupra timpului: **barajul de la Bicaz și zăgăzuirea apelor Dunării, înfăptuită în zilele Congresului al X-lea. Între aceste pietre de hotare am crescut și eu, a crescut și țara...**

Construcția la care iau parte acum, aici, la Porțile de Fier, e un exemplu concret și edificator al roadelor cooperării între țările socialiste pe baza întrajutorării și avantajului reciproc. Înălțînd edificiul energetic al țării, am căpătat tot mai mult convingerea că **fiecare înfăptuire a noastră e nu numai un argument decisiv în favoarea superorității noii orînduiri, dar și un aport efectiv la forța sistemului mondial socialist, formă concretă și eficientă de a sprijini cauza păcii și socialismului în întreaga lume.**

ASCENSIUNI SPIRITUALE

XIII

Ce fapte deosebite își leagă biografia de anul 1957? De prisos întrebarea. O simplă răsfoire a colecției ziarului ne-ar da sute, mii de răspunsuri! Atunci? Să ne adresăm istoricului și scriitorului **DUMITRU ALMAȘ,** solicitîndu-l să ne ajute în alegerea unuia dintre ele.

Ce spuneți, tovarășe profesor?

— V-aș propune nu un eveniment anume, ci o realitate prezentă masiv în acest an: **cultura,** al cărei drum către oameni a început cu adevărat o dată cu 23 August, cultura care a conferit un nou orizont spiritual, noi idealuri oamenilor, biruințe definitive în conștiințe.

Dar să vorbesc mai concret de satul meu, de Negrești, din județul Neamț, pe care îl revăd în fiecare an. Acum două decenii, școala din Negrești avea doar patru săli de clasă. De cîțiva ani, o școală cu etaj, ridicată din contribuția locuitorilor, împodobește centrul satului și oferă bun loc de învățătură celor aproape 500 de elevi și 20 de cadre didactice. La cîteva sute de metri de școală se înalță clădirea masivă a căminului cultural, cu o sală de peste 600 de locuri, cu o scenă încăpătoare, cu cinematograf în fiecare săptămînă, cu televizor, cu radio, cu bibliotecă, mult solicitată de tineri și vîrstnici.

Nu pot să uit o scenă, văzută acum cîteva veri: cobora în sat o brigadă de fete vorbărețe de la prășit, seara. Pe malul pîrîului s-au spălat, voinicește. S-au răcorit de căldura zilei. Au pus sapele pe prispa unui gospodar și au intrat la cinematograf. Era un film interesant și nu voiau să-l piardă.

Lumina electrică, introdusă de cîțiva ani, dă multora posibilitatea să aibă nu numai radio ci și televizoare. Fratele meu îmi scrie că, în noaptea cînd primii oameni au pus piciorul pe Lună, tot satul Negrești era în jurul aparatelor de radio și televizor. Tot satul trăia evenimentul, la unison cu toți locuitorii Terrei.

Am enumerat aceste lucruri, strict autentice, ca să argumentez că s-a revoluționat nu numai condiția materială a satului — cooperativizarea, mecanizarea, electrificarea etc. — ci că s-au produs profunde transformări și în planul conștiinței sătenilor români. Aceste transformări, **făcînd și ele parte din ampla operă a partidului închinată formării noii conștiințe socialiste,** se numesc **cultură, știință, artă, contemporaneitate.** Satul, în sfertul de veac de la Eliberare, a intrat perfect în actualitate. **Și o trăiește intens, cu interes, cu fervoare!**

DIALOG LÎNGĂ O INDUSTRIE NOUĂ

XIV

— Sînt mulți ani de cînd am poposit pentru prima oară pe Valea Trotușului — ne spune inginerul **AUREL TEODORU,** directorul tehnic al grupului industrial de petrochimie din Borzești. Singurele elemente ale noului pe aceste meleaguri erau marcate de șantierele pe care aveau să se înalțe cîțiva ani mai tîrziu, rafinăria și termocentrala Borzești. Locul unde întreprindeam studii era ocupat doar de trei case modeste și o stînă. Cît despre Onești, pe atunci nu se desprinsese încă din rîndul unor comune mai răsărite. Abia în 1958, Onești a fost ridicat la rangul de oraș.

Anii care au urmat au constituit pentru aceste locuri o adevărată revoluție. Rînd pe rînd, au fost construite și puse în funcțiune rafinăria, cea mai mare și mai modernă unitate de acest fel din Moldova, termocentrala și apoi combinatul chimic.

Toate unitățile industriale construite în Valea Trotușului s-au amplificat an de an. La rafinărie s-a adăugat cu puțin timp în urmă un complex de reformare catalitică și o secție de solventare a motorinelor cu furfurol, termocentrala și-a triplat capacitatea, la combinatul chimic au fost puse în funcțiune noi instalații pentru fabricarea maselor plastice, insecticidelor și fungicidelor, iar la combinatul de cauciuc au început să producă instalațiile pentru fabricarea stirenului și polistirenului. Punînd în valoare bogatele resurse naturale din această zonă — sarea, țițeiul și gazele naturale — trei dintre marii giganți înălțați aici alcătuiesc astăzi Grupul industrial de petrochimie Borzești. El reprezintă o unitate puternică și complexă. **Într-un singur an, pe Valea Trotușului, se realizează de 7,5 ori mai mult decît se obținea în 1938 în întreaga industrie chimică a României.**

— Perspective?

— Documentele celui de-al X-lea Congres al partidului deschid noi perspective de dezvoltare atît pentru unitățile industriale, cît și pentru oraș. Vor fi înălțate și puse în funcțiune noi instalații, se vor dezvolta și moderniza cele existente — toate acestea **în vederea valorificării cît mai depline a inepuizabilelor bogății din această parte a țării.**

SUB BOLȚILE CUNOAȘTERII

XV

— În 1959, an care astăzi ni se pare atît de îndepărtat deși ne desparte de el numai un deceniu — ne spune dr. **MARIN IVAȘCU,** fizician atomist, cercetător la Institutul de fizică atomică — s-a definitivat programul de activitate al primului ciclotron românesc. **România intra cu pași fermi sub bolțile de azur ale erei atomice.** Primele lucrări efectuate cu ajutorul ciclotronului, pe probleme de difuzie de neutroni, au permis membrilor colectivului — pe atunci restrîns — să se prezinte cu unele concluzii, interesante la o conferință de specialitate de la Geneva. Desigur, un început, dar fără de care este greu de imaginat dezvoltarea accelerată a fizicii atomice la noi, atingerea etapei actuale, cînd, sub conducerea înțeleaptă a partidului, nemijlocit a tovarășului Nicolae Ceaușescu, **s-a elaborat și se trece la îndeplinirea Programului Nuclear Național, vizînd concentrarea forțelor în vederea trecerii la producția de energie nucleară, în vederea descoperirii unor noi utilizări ale ei, a extinderii aplicațiilor tehnicii nucleare în industrie și agricultură.**

Toată această dezvoltare, care ne-a adus aprecieri și peste hotare, confirmă preocuparea constantă a partidului, a conducerii țării, de **a accentua și mai mult în viața societății noastre rolul acestui important factor de progres care este știința.**

Paralel cu preocuparea de a organiza cît mai judicios și mai eficient activitatea de cercetare, **a sporit ponderea intervenției directe a științei în abordarea și rezolvarea unor cerințe majore ale actualei etape de dezvoltare a țării noastre.** Participarea a numeroase ramuri ale științei și tehnicii românești la realizarea — pentru prima oară în țară — a unor turbine de capacitatea și valoarea celor amplasate la hidrocentrala de la Porțile de Fier este edificatoare în acest sens.

Dînd viață chemării atît de calde și de comprehensive pentru nevoile și cerințele științei românești, pe care ne-a adresat-o de la tribuna Congresului al X-lea secretarul general al partidului, toți oamenii de știință ai țării, tineri și vîrstnici, capătă **posibilitatea profund stimulatoare de a-și fructifica în cel mai înalt grad valențele creatoare, de a transforma rezultatele cercetării într-o pîrghie esențială a progresului nostru economic și social.**

UN POPOR CARE CONSTRUIEȘTE ESTE UN POPOR TÎNĂR

XVI

Unul din reporterii care încearcă să adune din cîteva fărîme de cuvînt drumul străbătut de Capitala țării în noua ei devenire industrială și arhitecturală își amintește bine casele vechi, aflate pe locul actualului complex arhitectural al Sălii Palatului, locul unde nu de mult s-au încheiat lucrările Congresului al X-lea al partidului, unde s-au luat hotărîri fundamentale pentru însăși viitoarea arhitectură socială și spirituală a țării.

Iată de ce întîlnirea cu inginerul constructor **MARIN CONSTANTIN** trezește, prin evocarea unor ani ai tinereții, ecouri aparte.

— În 1960 — vă amintiți, desigur, tovarășe inginer — construcția Sălii Palatului era terminată. Inaugurarea ei avea să coincidă cu un eveniment deosebit, al VIII-lea Congres al partidului, ca apoi și următoarele două să aibă loc tot în această sală, devenită, prin aceasta, **o sală a istoriei.**

— Îmi amintesc, cum să nu-mi amintesc! În 1960, cînd lucrările de construcție a Sălii Palatului erau terminate, nouă, unui grup numeros dintre cei ce participaserăm la realizarea ei, ni s-au conferit ordine și medalii. Era primul meu succes mai important în profesiunea în care abia pășisem.

Pe planul mai larg, al domeniului construcțiilor, înălțarea acestui monument arhitectonic modern în centrul Capitalei a marcat începutul unei noi etape; sala principală de festivități, rămasă pînă astăzi cea mai amplă încîntă de acest gen din țară, a necesitat utilizarea unor materiale și tehnici moderne, superioare. De asemenea, la blocurile din jur a fost folosită pentru prima oară la noi în proporții mari metoda panourilor din prefabricate.

Numărîndu-mă printre constructori, cei care practică acest „nomadism" modern, indispensabil de altfel, încerc un sentiment de mîndrie cînd aud pe cei din jurul meu, care călătoresc cu treburi sau în vilegiatură prin țară, că **un element caracteristic al prosperității tuturor așezărilor patriei este această amplă și susținută campanie de construcții.**

— Dacă ar fi să apreciați drumul străbătut de industria construcțiilor din 1960, anul de care își leagă numele unul din primele dv. succese profesionale, pînă azi, ce elemente ați numi mai întîi?

— **Calitatea și originalitatea.**

Un popor care construiește, și mai ales care construiește frumos și durabil, este un popor viu, un popor tînăr.

LUMINA DIN FEREASTRA CĂRȚILOR

XVII

Răsfoim colecțiile ziarelor. Septembrie 1961. Ne reține atenția o fotografie: cei mai mici școlari ai anului stau cuminți în băncile pe măsura lor. Pe pupitre, frumos orînduite, primele lor manuale, **eternul abecedar.** Dedesubt, citim o explicație: **„Toți elevii țării au primit în acest an, gratuit, manualele școlare".** Despre felul în care a fost întîmpinată această măsură, despre semnificațiile ei, ne-a vorbit învățătoarea **OTILIA DUMBRAVĂ,** din comuna Cîlnic, județul Alba:

— Învățătoare eram în august 1944, învățătoare sînt și în august 1969, în această comună. Dar cîte s-au schimbat de atunci! Cîlnicul parcă e altul. Și oamenii s-au schimbat.

Eram în Cîlnic, cu douăzeci și cinci de ani în urmă, cinci învățători. Elevii nu depășeau niciodată numărul unei sute. Iarna, frigul și lipsa de îmbrăcăminte îi alungau din școală. Cele patru săli de clasă ale școlii rămîneau, în unele zile, aproape pustii. Povestesc cîteodată elevilor mei toate acestea. Socotesc că e bine să cunoască aceste lucruri, să învețe și din amintiri ce li se par greu de crezut, să prețuiască condițiile pe care le au azi. În Cîlnic, sînt acum 15 săli de clasă și 20 de cadre didactice. **Școala a urcat etapă cu etapă spre locul pe care trebuie să-l ocupe în viața societății.**

Și iată că a venit anul 1961... Nu mică ne-a fost mulțumirea și bucuria, atît a noastră cît și a părinților și elevilor, cînd în acest an un camion a descărcat și la școala noastră manuale școlare care au fost distribuite gratuit celor aproape 300 elevi de atunci. Iar drumul școlii continuă să se dezvolte. Nevoilor de instruire a copiilor, partidul și statul le răspunde cu noi fapte demne de laudă. Începe acum generalizarea învățămîntului de 10 ani. Dascăli, copii și părinți am primit această veste cu adîncă recunoștință față de partidul comunist. **Școala de 10 ani la sate corespunde întru totul unor necesități reale, stadiului actual de dezvoltare economică a comunelor.**

SOCIALISMUL — OPȚIUNEA UNANIMĂ A SATULUI

XVIII

1962. „Pentru noi, țăranii, în anul acesta primăvara a venit de două ori. Prima oară obișnuit, așa cum vine în fiecare an, iar a doua oară a poposit în inimile noastre o dată cu vestea încheierii colectivizării agriculturii în patria noastră".

Sînt gînduri simple, rostite de un țăran de la tribuna sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale care a avut loc în Pavilionul Expoziției economiei naționale cu prilejul încheierii cooperativizării, sesiune la care au fost prezenți 11 000 de participanți. S-a consacrat atunci, o dată cu încheierea cooperativizării, **victoria definitivă a socialismului la orașe și sate,** s-a înscris în istoria țării, a partidului comunist, un moment de ample rezonanțe în timp.

Cum a fost drumul pînă aici? Nu a fost simplu de străbătut; a presupus clarificări nu o dată dureroase. A fost „drumul spinos al înțelegerii". Al înțelegerii și — consecință a ei — al opțiunii odată pentru totdeauna; al opțiunii în favoarea căreia **GHEORGHE MIRCEA,** șef de echipă la cooperativa agricolă de producție din Tuzla, județul Constanța, aduce următoarele mărturii:

— Acum 19 ani, tot într-o zi fierbinte de august, împreună cu alte 80 familii de țărani din comuna Tuzla, urmînd îndemnul partidului, am înființat cooperativa noastră. Din prima zi am simțit sprijinul puternic al partidului și statului nostru. Curînd după inaugurare, au sosit în cooperativă cinci tractoare I.A.R., pe atunci o raritate, și au început arăturile. Mă simțeam parcă mai puternic văzînd mașinile la lucru.

Recoltele au început să crească an de an și, odată cu ele, veniturile membrilor cooperatori. În 1957, întreaga comună era înscrisă în cooperativa agricolă. **Astăzi cooperativa este multilateral dezvoltată.** Tuzla poate fi numit, pe drept cuvînt, **un sat al socialismului.**

Bunăstarea fiecărei familii este nemijlocit legată de continua întărire economică a cooperativei. **Tocmai de aceea, începînd din anul acesta ne-am propus să facem eforturi și mai mari pentru sporirea fondului de acumulare, dînd viață hotărîrii înțelepte luate de Congresul al X-lea al partidului.**

ALMA MATER ÎN NOI PERIMETRE GEOGRAFICE

XIX

Prima promoție de absolvenți își lua rămas bun, în acest an, de la amfiteatrele și laboratoarele celei mai tinere universități din țară: Universitatea din Timișoara. Curînd însă — peste numai cîțiva ani — titulatura de „cea mai tînără universitate" avea să se mute în alt perimetru geografic: la Craiova. Alma mater se instala, ca o realitate definitivă și definitorie, sub noile și ospitalierele ei acoperăminte.

— Cum poate fi caracterizat acest moment de hotar în învățămîntul superior timișorean? — l-am întrebat pe prof. dr. docent **IOAN CUREA,** rectorul Universității din Timișoara.

— Timișoara, aș putea spune, este unul din cei mai mari beneficiari ai politicii partidului nostru de ridicare pe culmi tot mai înalte a științei și învățămîntului. De la o singură instituție de învățămînt superior — școala politehnică — cît avea orașul înainte de 1944, centrul universitar Timișoara cuprinde azi patru instituții de învățămînt superior: Universitatea, cu cele 19 facultăți și 34 secții de specialitate ale ei, precum și institutele politehnic, agronomic și de medicină. Îmi amintesc că acum șapte ani, la înființarea universității, aveam 1 252 studenți și 127 cadre didactice. Acum numărul studenților este de aproape cinci ori mai mare, într-o măsură considerabilă sporind și numărul cadrelor didactice. O însemnată creștere cunoaște și baza materială necesară desfășurării în bune condiții a procesului de învățămînt în centrul universitar timișorean: 209 amfiteatre, săli de curs și săli de seminarii, 183 laboratoare, 4 biblioteci cu peste 545 000 volume. **Sînt condiții la care întemeietorii primelor unități de învățămînt superior din orașul nostru nu puteau aspira nici în visele lor cele mai cutezătoare!**

CREIERUL CREIERELOR ELECTRONICE

XX

Simbol al marilor prefaceri calitative pe care le cunoștea în acei ani economia noastră, pe harta industrială a țării apare, împreună cu sute de alte fabrici și uzine noi, un nume cu rezonanțe inedite, „Automatica", supranumită încă de pe atunci „creierul creierelor electronice" ale industriei românești. Strălucite cuceriri ale geniului uman din secolul XX — cibernetica, electronica, automatica — ancorau țara noastră, prin această nouă efigie industrială, pe **tărîmurile unei tot mai spectaculoase „curse contra cronometru" pe care o presupune vertiginosul progres tehnico-științific contemporan.**

Am solicitat mărturia unui om care a trăit la modul cel mai direct această pasionantă ofensivă a noului: inginerul **BUJOR GHEORGHIU,** de la „Automatica".

— În anul 1964 eu făcusem saltul de la treapta de muncitor electrician de înaltă calificare la cea de tehnician și student în anul doi la seral — fără să părăsesc producția — în cadrul facultății de electrotehnică a Politehnicii din București; în același an întreprinderea și-a precizat profilul de astăzi — producerea panourilor de automatizare — marcînd definitiv depășirea vechii ei situații de mic complex de ateliere de reparat aparate de măsură și control. Era un semn că **industria noastră în plin proces de maturizare atinsese nivelul la care se impunea cu stringență dezvoltarea preocupărilor moderne din sfera automatizărilor!**

Ritmul dezvoltării întreprinderii noastre, apariția și a altor unități profilate pe acest tărîm, precum moderna Fabrică de elemente de automatizare, reliefează implicit cererea tot mai accentuată de asemenea echipamente, procesul vast și intens de introducere a tehnicii noi în majoritatea sectoarelor de producție din țara noastră. Astfel, **într-un domeniu vital cum este energetica, s-a ajuns ca în termocentralele și hidrocentralele din țara noastră majoritatea proceselor să decurgă automat.**

„PARTIDUL, NĂDEJDEA ȘI GLORIA TA, ROMÂNIE!"

XXI

În curgerea neistovită a anilor ce marchează treptele noii noastre istorii, zilele fierbinți ale lui iulie și august 1965 au dăltuit două pietre unghiulare ale existenței poporului și patriei: **a avut loc Congresul al IX-lea al partidului, care a jalonat coordonatele unei etape de o bogăție fără precedent în viața contemporană a națiunii noastre socialiste, și a fost adoptată noua constituție a Republicii Socialiste România.** I-am solicitat o privire retrospectivă asupra acestor evenimente tovarășului **EMIL BOBU,** prim-secretar al Comitetului județean de partid Suceava, care ne-a declarat:

— Am avut marea fericire de a fi participat direct la aceste evenimente, pe care le putem considera **ca deschizătoare de drum nou în istoria patriei.** Prin bilanțul pe care l-a făcut și prin problemele luate în dezbatere, Congresul al IX-lea va rămîne consemnat în filele dense ale cronicii acestor ani drept **Congresul care a declanșat bătălia intransigentă cu inerția, șablonul, anchiloza în gîndire și în practica socială, determinînd punerea integrii noastre munci de partid, economice, de stat, administrative pe baze strict științifice.** Programul stabilit atunci a fost măreț, iar avîntul ce i-a urmat uriaș, fiind generat de realele necesități ale edificării României socialiste, ca și de nevoia de a valorifica cu discernămînt, cu chibzuință de gospodar, marile potențe materiale și umane ale patriei.

Mi-aduc aminte de parc-ar fi fost ieri: aveam sentimentul profund că fiecare rînd al raportului prezentat de către tovarășul Nicolae Ceaușescu cuprindea o frîntură din ziua de mîine. Fiecare cifră, localizată de ochii noștri pe harta viitorului, vorbea despre noi fabrici și uzine, despre șosele și kilowați-ore, păduri și blocuri, kilograme în plus la hectar și ani de bătrînețe fără griji. Toate acestea, în sobrul lor limbaj, **vorbeau, de fapt, în primul rînd și înainte de orice despre om pentru că aceasta este mîndria și rațiunea noastră de a fi.** Trasînd obiectivele fundamentale ale dezvoltării viitoare a țării și eșalonîndu-le realist în timp, Congresul al IX-lea a îndreptat eforturile poporului în primul rînd spre **continuarea neabătută a industrializării socialiste, coordonată fundamentală a politicii economice a partidului.**

În inima mea a găsit un adînc ecou adoptarea de către Congresul al IX-lea a hotărîrii ca partidul nostru să poarte denumirea de PARTIDUL COMUNIST ROMÂN, denumire deosebit de scumpă tuturor celor ce muncesc, ea evocînd anii eroicelor bătălii revoluționare conduse de partid pentru eliberarea socială și națională, pentru interesele vitale ale poporului și, în același timp, corespunzînd cel mai bine noii etape de dezvoltare a societății noastre — etapă în care au fost ridicate la rangul de norme fundamentale ale vieții sociale spiritul echității și democratismul socialist, propriu comuniștilor.

UN NOU STIL DE A CONDUCE ȚARA: ÎN MIJLOCUL POPORULUI

XXII

Ne aflăm în vasta hală a laminorului de tablă groasă, primul mare obiectiv care a început să producă încă de acum trei ani pe platforma gigantului siderurgic de la Galați. Contemplînd „promenada" incandescentă a lungilor blocuri metalice, prin cajele înroșite, îl ascultăm pe laminoristul **VASILE TURCU,** care ne povestește:

— Îmi amintesc și acum de imensa bucurie pe care am simțit-o în clipa cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu a tăiat panglica inaugurală a laminorului. Era în ziua de 14 septembrie 1966. Mă numărăm printre laminoriștii care au lucrat în acel schimb și retrăiesc emoția trecerii prin cilindrii de oțel a primului bloc de metal incandescent. Asistau la acest prim examen al siderurgiștilor gălățeni conducătorii partidului și statului nostru. Cuvintele care ne-au fost adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la mitingul ce a avut loc cu acel prilej mi le reamintesc și acum: „Noi sîntem convinși — spunea tovarășul Ceaușescu — că începînd din 1968 vom avea oțel produs

(Continuare în pag. a VI-a)

Sosirea unor delegaţii de peste hotare la sărbătorirea zilei de 23 August

Delegaţia Partidului celor ce muncesc din Vietnam şi a guvernului R. D. Vietnam

Joi la amiază a sosit în Capitală delegaţia Partidului celor ce muncesc din Vietnam şi a guvernului R. D. Vietnam, condusă de tovarăşul Nguyen Huu Khieu, membru supleant al C.C. al Partidului celor ce muncesc din Vietnam, ministrul muncii, care va lua parte la festivităţile consacrate celei de-a 25-a aniversări a eliberării ţării noastre. Din delegaţie face parte Hoang Tu, ambasadorul R.D. Vietnam la Bucureşti.

Pe aeroportul Băneasa, delegaţia a fost întîmpinată la sosire de tovarăşii Petre Lupu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul muncii, şi Gheorghe Petrescu, membru al C.C. al P.C.R., prim-vicepreşedinte al Uniunii Naţionale a Cooperativelor Agricole de Producţie.

Delegaţia guvernamentală a R. P. D. Coreene

Joi la amiază a sosit în Capitală delegaţia guvernamentală a Republicii Populare Democrate Coreene, condusă de tovarăşul Ciun Mun Dak, membru al Cabinetului de Miniştri, ministrul administraţiei oraşelor, care va participa la manifestările prilejuite de cea de-a 25-a aniversare a eliberării României. Din delegaţie face parte Kim The Hi, ambasadorul R.P.D. Coreene la Bucureşti.

La sosire, delegaţia a fost salutată de tovarăşii Petre Blajovici, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., preşedintele Comitetului de stat pentru economia şi administraţia locală, şi Ion Iosefide, vicepreşedinte al acestui comitet.

Delegaţia de partid şi guvernamentală a R. P. Ungare

Joi seara a sosit în Capitală delegaţia de partid şi guvernamentală a Republicii Populare Ungare, condusă de tovarăşul Matyas Timar, membru al C.C. al P.M.S.U., vicepreşedinte al Guvernului Revoluţionar Muncitoresc Ţărănesc Ungar, care va participa la manifestările prilejuite de cea de-a 25-a aniversare a eliberării ţării noastre.

Din delegaţie fac parte tovarăşii Jozsef Sandor, membru al C.C. al P.M.S.U., şi Jozsef Vince, ambasadorul R. P. Ungare la Bucureşti.

La sosire, delegaţia a fost întîmpinată de tovarăşii Iosif Banc, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, Gheorghe Călin şi Valter Roman, membri ai C.C. al P.C.R.

Delegaţia de partid şi de stat a R. S. Cehoslovace

Joi la amiază a sosit în Capitală delegaţia de partid şi de stat a R.S. Cehoslovace condusă de Frantisek Hamouz, vicepreşedinte al guvernului R.S. Cehoslovace, care va participa la manifestările prilejuite de cea de-a 25-a aniversare a eliberării României. Din delegaţie fac parte Dalibor Hanes, preşedinte al Camerei Naţiunilor, şi Karel Kurka, ambasadorul R.S. Cehoslovace la Bucureşti.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, membrii delegaţiei au fost întîmpinaţi de Ion Păţan, membru al C.C. al P.C.R., vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, Maria Groza, vicepreşedinte al Marii Adunări Naţionale, Ion Ruşinaru, membru supleant al C.C. al P.C.R., preşedintele Băncii Agricole.

Delegaţia de partid şi de stat a Republicii Cuba

Joi la amiază a sosit în Capitală delegaţia de partid şi de stat a Republicii Cuba, condusă de Isidor Malmierca Peoli, membru al C.C. al P.C. din Cuba, vicepreşedinte al Institutului naţional de piscicultură, care va participa la sărbătorirea celei de-a 25-a aniversări a eliberării României. Din delegaţie fac parte Carlos Chain Soler, adjunct al ministrului afacerilor externe, şi Jesus Barreiro Gonzalez, ambasadorul Republicii Cuba la Bucureşti.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, oaspeţii au fost salutaţi de tovarăşii Vasile Vîlcu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., preşedintele Uniunii Naţionale a Cooperativelor Agricole de Producţie, Mircea Maliţa, adjunct al ministrului afacerilor externe, Petre Constantin, adjunct de şef de secţie la C.C. al P.C.R., Gheorghe Pacoste, adjunct al ministrului petrolului.

Delegaţia de partid şi guvernamentală a R. D. Germane

Joi după-amiază a sosit în Capitală delegaţia de partid şi guvernamentală a Republicii Democrate Germane, condusă de tovarăşul dr. Herbert Weiz, membru al C.C. al P.S.U.G., vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al R. D. Germane, care va participa la manifestările prilejuite de cea de-a 25-a aniversare a eliberării ţării noastre.

Din delegaţie fac parte tovarăşii Hermann Kalb, deputat al Camerei Populare a R. D. Germane, membru al Prezidiului Partidului Uniunii Creştin Democrate, şi Ewald Moldt, ambasadorul R. D. Germane la Bucureşti.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, delegaţia a fost salutată de tovarăşii Leonte Răutu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, Simion Bughici, membru al C.C. al P.C.R., Tamara Dobrin, vicepreşedinte al Consiliului Naţional al Frontului Unităţii Socialiste.

O delegaţie a Asociaţiei de prietenie sovieto-române

Joi a sosit în Capitală delegaţia Asociaţiei de prietenie sovieto-române, condusă de A. T. Lavrentieva, vicepreşedinte al conducerii centrale a asociaţiei, adjunct al ministrului industriei uşoare al U.R.S.S., care, la invitaţia A.R.L.U.S., va participa la sărbătorirea celei de-a 25-a aniversări a eliberării României.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, oaspeţii au fost întîmpinaţi de acad. Iorgu Iordan, vicepreşedinte al A.R.L.U.S., Octav Livezeanu, vicepreşedinte al I.R.R.C.S., membru în Biroul Consiliului General A.R.L.U.S.

Au fost prezenţi membri ai Ambasadei Uniunii Sovietice la Bucureşti.

În aceeaşi zi, delegaţia sovietică a făcut o vizită la Consiliul General A.R.L.U.S., unde a fost primită de acad. Ilie Murgulescu, vicepreşedinte al Consiliului General.

O delegaţie a Frontului Popular Patriotic din R. P. Ungară

La invitaţia Consiliului Naţional al Frontului Unităţii Socialiste, joi a sosit în Capitală o delegaţie a Frontului Popular Patriotic din R.P. Ungară, condusă de Jozsef Barati, secretar cu problemele organizatorice al Consiliului Naţional al F.P.P., care va face o vizită în ţara noastră şi va participa la manifestările prilejuite de cea de-a 25-a aniversare a eliberării României de sub jugul fascist.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, membrii delegaţiei au fost întîmpinaţi de tovarăşii Vasile Potop, secretar al Consiliului Naţional al Frontului Unităţii Socialiste, Elena Grigoriu, membră a Consiliului Naţional, şi Constantin Dumitrescu, secretar al Comitetului municipal Bucureşti al Frontului Unităţii Socialiste.

Au fost de faţă Sándor Argyelán, însărcinat cu afaceri ad-interim al R.P. Ungare la Bucureşti, şi membri ai ambasadei.

După-amiază, delegaţia a fost primită la Consiliul Naţional al Frontului Unităţii Socialiste de către Eugen Jebeleanu, vicepreşedinte, şi Vasile Potop, secretar al Consiliului Naţional al Frontului Unităţii Socialiste. Au participat membri ai Consiliului Naţional, precum şi membri ai Ambasadei R.P. Ungare la Bucureşti.

Alte delegaţii de partid din ţările vecine

La invitaţia unor comitete judeţene de partid, joi au sosit în ţara noastră delegaţii de partid din ţările vecine, care vor participa la sărbătorirea zilei de 23 August.

Au sosit: la Timişoara — delegaţia Comitetului provincial Voivodina al Uniunii Comuniştilor din Iugoslavia, condusă de tovarăşul Mirco Cianadovici, preşedintele Comitetului, şi delegaţia Comitetului judeţean Csongrad al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, condusă de tovarăşul Imre Györi, membru al C.C al P.M.S.U., prim-secretar al Comitetului judeţean; la Arad — delegaţia Comitetului judeţean Bekes al P.M.S.U., condusă de tovarăşul Ferencz Frank, prim-secretar al Comitetului judeţean; la Oradea — delegaţia Comitetului judeţean Hajdu Bihar al P.M.S.U., condusă de Laszlo Karakas, prim-secretar al Comitetului judeţean; la Tulcea — delegaţia Comitetului orăşenesc Ismail al Partidului Comunist din R.S.S. Ucraina, condusă de tovarăşa Evghenia Reaboşapca, secretar al Comitetului orăşenesc; la Slatina — delegaţia Comitetului judeţean Mihailovgrad al P.C.B., condusă de tovarăşul Petco Nicolov, secretar al Comitetului judeţean.

DEPUNEREA UNOR COROANE DE FLORI

În cursul zilei de joi, delegaţii de partid şi de stat sosite în ţara noastră pentru a participa la sărbătorirea celei de-a 25-a aniversări a eliberării României au depus coroane de flori la Monumentul eroilor luptei pentru libertatea poporului şi a patriei, pentru socialism, la Monumentul eroilor patriei şi la Monumentul eroilor sovietici.

Au depus coroane de flori delegaţia de partid şi de stat a Uniunii Sovietice, condusă de tovarăşul V. N. Novikov, membru al C.C. al P.C.U.S., vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al U.R.S.S.; delegaţia de partid şi de stat a R. S. Cehoslovace, condusă de Frantisek Hamouz, vicepreşedinte al guvernului R. S. Cehoslovace.

La solemnităţi au participat membri ai C.C. al P.C.R., reprezentanţi ai conducerii Ministerului Afacerilor Externe, generali şi ofiţeri ai forţelor noastre armate.

VIZITE LA EXPOZIŢIA REALIZĂRILOR ECONOMIEI NAŢIONALE

Ieri, delegaţia de partid şi de stat a Uniunii Sovietice, condusă de tovarăşul V. N. Novikov, membru al C.C. al P.C.U.S., vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al U.R.S.S., a vizitat Expoziţia realizărilor economiei naţionale — România 1969. În timpul vizitei, oaspeţii au fost însoţiţi de Alexandru Boabă, membru al C.C. al P.C.R., ministrul industriei chimice.

În cursul zilei de joi, tovarăşul Eugeniusz Szyr, membru al C.C. al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, conducătorul delegaţiei de partid şi de stat a R. P. Polone, a vizitat Expoziţia realizărilor economiei naţionale — România 1969.

Delegaţia de partid şi de stat a Republicii Cuba, condusă de Isidor Malmierca Peoli, membru al C.C. al P.C. din Cuba, vicepreşedinte al Institutului naţional de piscicultură, însoţită de Gheorghe Pacoste, adjunct al ministrului petrolului, a vizitat ieri după-amiază Expoziţia realizărilor economiei naţionale — România 1969.

(Agerpres)

vremea

Ieri în ţară: vremea a fost frumoasă şi s-a încălzit în cea mai mare parte a ţării. Cerul a fost variabil, mai mult senin. Vîntul a suflat în general slab. Temperatura aerului la ora 14 oscila între 19 grade la Topliţa, Borsec şi Sovata şi 27 de grade la Băileşti, Rîmnicu Sărat şi Jurilovca. **În Bucureşti:** vremea a fost frumoasă şi s-a încălzit uşor. Cerul a fost mai mult senin. Vîntul a suflat slab. Temperatura maximă a atins 26 de grade.

Timpul probabil pentru zilele de 23, 24 şi 25 august. În ţară: vreme în general frumoasă în jumătatea de sud a ţării, unde cerul va fi variabil. În nord şi regiunea muntoasă, vremea va fi uşor instabilă. Cerul va prezenta înnorări accentuate. Vor cădea averse locale de ploaie însoţite de descărcări electrice. Vîntul va sufla potrivit, cu intensificări din sectorul vestic. Temperatura în creştere la început, apoi în scădere începînd din nord-vestul ţării. Minimele vor fi cuprinse între 8 şi 16 grade în nord şi între 12 şi 20 de grade în sud, iar maximele vor oscila între 20 şi 30 de grade. **În Bucureşti:** vreme în general frumoasă la începutul intervalului, cu cerul variabil. Apoi devine instabilă, cu cerul mai mult noros, favorabil averselor. Vînt potrivit. Temperatura în creştere la început, apoi în scădere.

Cronica zilei

Însărcinatul cu afaceri ad-interim al Danemarcei la Bucureşti, Richard Wagner Hansen, a oferit joi după-amiază o recepţie cu prilejul plecării sale definitive din ţara noastră. Au participat Miron Constantinescu, ministrul învăţămîntului, Pompiliu Macovei, preşedintele Comitetului de Stat pentru Cultură şi Artă, George Macovescu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, conducători ai unor instituţii centrale, oameni de ştiinţă şi cultură, ziarişti. Au fost prezenţi şefi ai unor misiuni diplomatice acreditaţi la Bucureşti şi alţi membri ai corpului diplomatic.

★

Preşedintele celei de-a 15-a Sesiuni a Conferinţei generale UNESCO, William Eteki Mboumoua, a sosit joi după-amiază în Capitală, la invitaţia Comisiei naţionale române pentru UNESCO. Pe aeroportul Băneasa, oaspetele a fost întîmpinat de acad. Andrei Oţetea, preşedintele Comisiei naţionale române pentru UNESCO.

★

Joi după-amiază a avut loc la Teatrul Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor festivitatea de decernare a premiilor cîştigătorilor celui de-al IX-lea Concurs pe ţară al formaţiilor artistice de amatori de la oraşe şi sate, organizat de Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, Comitetul de Stat pentru Cultură şi Artă, Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist şi Uniunea Centrală a Cooperativelor Meşteşugăreşti, în cinstea aniversării a 25 de ani de la eliberarea patriei de sub jugul fascist. Au fost atribuite premii unui mare număr de formaţii şi solişti, care au demonstrat în finala Concursului înalte calităţi artistice.

★

Joi au luat sfîrşit la Vălenii de Munte cursurile celei de-a doua ediţii a Universităţii populare de vară „Nicolae Iorga". La încheierea cursurilor, acad. Ştefan Milcu, preşedintele Consiliului pentru răspîndirea cunoştinţelor cultural-ştiinţifice, a ţinut o prelegere despre valoarea umană a ştiinţei şi culturii.

★

În cinstea aniversării unui sfert de veac de la eliberarea patriei, un mare grup de tineri din judeţul Prahova, născuţi în luna august 1944, au aşezat joi o placă omagială în masivul Bucegilor, pe o stîncă din apropierea cunoscutei cabane Babele. Pe placă sînt gravate cuvintele: „1944—1969, a 25-a aniversare a eliberării patriei — recunoştinţă fierbinte Partidului Comunist Român, pentru viaţa noastră liberă şi fericită. Tinerii prahoveni născuţi în anul eliberării".

★

În zilele de 23 şi 24 august, Expoziţia realizărilor economiei naţionale este deschisă între orele 9—20.

(Agerpres)

ŞTIRI SPORTIVE

ŢINTAŞII ROMÂNI CONTINUĂ SĂ SE COMPORTE REMARCABIL în cadrul campionatelor europene de la Plsen. Joi, echipa României a obţinut medalia de argint în proba de pistol viteză cu 2 353 puncte. Titlul european a fost cîştigat de echipa Cehoslovaciei cu 2 354 puncte. La individual, pe primul loc s-a clasat italianul Liverzani cu 593 puncte. Pentru locurile 2—3 urmează să susţină un meci de baraj Roşca (România) şi Falta (Cehoslovacia). În proba de 3x20 focuri armă standard, echipa României a obţinut medalia de bronz.

PESTE 15 000 DE SPECTATORI au urmărit ieri pe stadionul Dinamo jocul internaţional de fotbal dintre echipele Dinamo Bucureşti şi Palmeiras Sao Paulo. Fotbaliştii brazilieni au obţinut victoria cu scorul de 2—1 (1—1).

25 DE TREPTE PE SCARA ISTORIEI

(Urmare din pag. a V-a)

la Galaţi". Şi aşa a fost! Începînd de anul trecut, Combinatul nostru dă patriei oţel.

Trei ani nu reprezintă un timp prea lung. Dar pentru noi, siderurgiştii gălăţeni, ca şi pentru întreaga ţară, aceştia au fost ani deosebit de plini. Permanent am simţit în activitatea noastră grija şi atenţia cu care sîntem înconjuraţi de conducerea partidului şi statului. Tovarăşul Ceaușescu personal a fost în acest răstimp de cîteva ori în mijlocul nostru. Şi nu numai pe noi ne-a vizitat; şi-a găsit timp să fie prezent la nenumărate alte premiere industriale ale patriei, menţinînd în permanenţă legătura strînsă cu poporul, cu masele de milioane de oameni ai muncii, care făuresc temelie trainică viitorului de aur al României socialiste, prefigurat cu atîta îndrăzneală şi claritate în hotărîrile Congresului al X-lea al partidului. Sînt convins că **la cimentarea unităţii dintre partid şi popor o contribuţie însemnată şi-o aduc şi frecventele întîlniri ale conducătorilor partidului şi statului cu oamenii muncii, întîlniri care au devenit o metodă curentă de lucru, un nou stil de a conduce ţara, propriu procesului de continuă extindere şi adîncire a democratismului nostru socialist.**

MODUL NOSTRU DE A EXISTA: PERFECŢIONAREA

XXIII

— Azi, uzina noastră — ne-a spus ing. **ION MIRCEA POPA**, directorul general al Uzinelor constructoare de maşini Reşiţa — se numără printre cele mai mari şi mai moderne uzine constructoare de maşini din ţară. Produce piese de o mare importanţă pentru economia noastră, cu un înalt grad de tehnicitate: motoare şi boghiuri pentru locomotivele Diesel, turbine cu aburi şi turbine hidraulice cu puteri pînă la 178 MW, compresoare de aer, turbogeneratoare şi hidrogeneratoare, poduri rulante şi macarale etc. An de an, uzina a înregistrat o dinamică ascendentă datorită intrării în funcţiune a noi capacităţi de producţie, dotării cu utilaje de performanţă. Produsele ei au devenit mult solicitate pe piaţa mondială Un mare avînt a cunoscut dezvoltarea uzinei după Conferinţa Naţională a partidului din 1967.

— Arătaţi-ne în cîteva cuvinte ce a însemnat în viaţa colectivului dumneavoastră acest eveniment...

— Mai întîi existenţa unei bune părţi din realizările enumerate mai sus. Apoi, notaţi că ea **a imprimat o nouă linie în concepţia organizatorică, tehnică a întregii activităţi de producţie, a arătat căile principale care duc la rentabilizarea muncii noastre, a reactivizat energiile fizice şi intelectuale din uzină.** Conferinţa a introdus un nou spirit, o viziune nouă asupra organizării economice, asupra muncii de concepţie în unităţile industriale. **Cuvîntul** A PERFECŢIONA — **cuvînt cheie al vieţii noastre — a găsit o traducere excelentă în faptă prin măsurile adoptate.** De atunci, prin crearea comitetului de direcţie al întreprinderii, s-a manifestat pregnant spiritul colectiv în acţiunile întreprinse. Preocuparea noastră permanentă fiind organizarea ştiinţifică a producţiei şi a muncii, s-a stimulat interesul cadrelor tehnice şi economice ale uzinei pentru introducerea unor metode moderne de organizare şi tehnice Aş aminti faptul că, în 1968, planul de măsuri rezultat în urma analizelor şi studiilor întreprinse a cuprins 583 de obiective, iar efectul economic al acestora se concretizează în 14 milioane lei realizate în folosul uzinei.

Justeţea orientării date de Conferinţa Naţională a partidului a fost confirmată, în perioada care s-a scurs, de realizările dobîndite la noi în uzină, ca de altfel în întreaga economie. Ele atestă **spiritul realist, creator în care, printr-o adîncă prospectare a realităţii, printr-o largă consultare, partidul elaborează măsuri corespunzătoare fiecărei etape.**

DEMOCRAŢIA SOCIALISTĂ ÎN ACŢIUNE

XXIV

— Dacă ar fi să alegeţi elementul definitoriu al anului 1968 — l-am întrebat pe tovarăşul **C. PORIME**, primarul municipiului Mediaş — pentru care aţi opta?

— Fiind vorba de un an mai apropiat, din a cărui configuraţie s-ar putea alege multe fapte, cred că nu aş greşi afirmînd că, în confruntarea anilor care s-au scurs sub soarele luminos al orînduirii noastre socialiste, este unul din cei mai rodnici şi semnificativi în edificarea oraşelor şi satelor noastre, inclusiv a Mediaşului, municipiu care nu de mult a sărbătorit şapte secole de la prima atestare documentară. **Este primul an al aplicării noii organizări administrativ-teritoriale a ţării, anul cînd organele puterii şi administraţiei de stat au deschis o nouă şi importantă agendă de lucru a activităţii lor.** Moment important al adîncirii democraţiei socialiste în toate verigile vieţii politice şi sociale, acest an a dus practic, prin măsurile adoptate, la apropierea organelor de partid şi de stat de problemele concrete, practice ale vieţii, la simplificarea şi dinamizarea stilului de muncă, la lărgirea atribuţiilor şi competenţelor consiliilor populare, la sporirea autonomiei lor în a acţiona în folosul obştei, la posibilităţi mult mai mari pentru dezvoltarea economiei locale, gospodărirea raţională a localităţilor, intensificarea vieţii culturale, rezolvarea mai operativă a unor probleme cu caracter social. Participarea largă, activă, a maselor la conducerea statului devine o trăsătură esenţială a dezvoltării vieţii noastre sociale, o expresie elocventă a adîncirii democratismului propriu orînduirii noastre.

Anul 1968 este pentru multe localităţi ale ţării momentul iniţial al constituirii unei personalităţi edilitar-economice distincte, baza unei multilaterale dezvoltări, ilustrîndu-se astfel în mod practic preocuparea susţinută a partidului pentru propăşirea armonioasă a tuturor regiunilor şi localităţilor ţării.

CONDUŞI DE PARTID, VOM FĂURI SOCIETATEA SOCIALISTĂ MULTILATERAL DEZVOLTATĂ!

XXV

Cînd, după încheierea lucrărilor Congresului al X-lea al partidului, s-a reîntîlnit cu tovarăşii lui de muncă de la uzinele „23 August" din Capitală, trasatorul mecanic **MARIAN AVRAM**, delegat la Congres, le-a împărtăşit în cuvinte simple impresiile.

— A fost un Congres **al spiritului creator, dinamic, inovator.** Am înţeles mai bine ca oricînd ce cere partidul de la fiecare dintre noi. **Punînd la loc de frunte cinstirea omului, partidul înţelege să-l preţuiască după muncă, după participarea sa la rezolvarea sarcinilor făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate.**

...Şi le-a mai spus Marian Avram, tovarăşilor săi:

— Alegîndu-l în înalta funcţie de secretar general al partidului pe tovarăşul Nicolae Ceaușescu, s-a împlinit şi dorinţa noastră, a muncitorilor uzinei, care am avut cinstea de a ne întîlni în repetate rînduri cu tovarăşul Ceaușescu, la noi în uzină, prilej cu care am ascultat cuvîntul său plin de înţelepciune, îndemnurile sale, care s-au dovedit întotdeauna a fi propriile îndemnuri ale inimilor noastre.

...Despre programul elaborat de partid, Marian Avram a discutat şi discută mereu cu tovarăşii săi.

— Luînd cunoştinţă de documentele Congresului al X-lea al partidului, de politica internă şi internaţională a partidului şi statului, cei 12 000 de muncitori ai uzinei noastre au avut multe motive de satisfacţie — ne-a declarat el. Pentru că, reţinînd consecvenţa, continuitatea politicii partidului, **certitudinile existenţei noastre, ale muncii noastre** au sporit. Pentru că, luînd cunoştinţă de prevederile cuprinse în documente referitoare la dezvoltarea industrială a ţării, la continuarea industrializării socialiste — condiţie esenţială a consolidării independenţei şi suveranităţii patriei — am deslușit cu claritate sensurile, ţelurile muncii noastre. Partidul a hotărît programul de viitor, programul dezvoltării ţării, al prosperităţii ei şi — desigur — al bunăstării fiecăruia dintre noi. Ştim că acestea toate vor fi aşa dacă vigoarea braţelor, isteţimea minţii noastre se vor materializa în realizări sporite la fiecare loc de muncă. Iar cînd ştim că rodul muncii ne aparţine, că tot ce întreprinde partidul este spre binele nostru al tuturor, că singura cale a bunăstării noastre este aceea pe care am păşit cu douăzeci şi cinci de ani în urmă, este de la sine înţeles că, **strîns uniţi în jurul partidului, al Comitetului său Central în frunte cu tovarăşul Nicolae Ceaușescu, vom face totul ca hotărîrile Congresului să devină faptă prin eforturile, prin munca noastră.**

Noi ştim, de asemenea, că prin dezvoltarea socialistă a ţării ne aducem contribuţia la însăşi apărarea cauzei socialismului, la consolidarea prestigiului său în lume. Ştim că avem de continuat tradiţia nobilă a internaţionalismului propriu Partidului Comunist Român; **întotdeauna partidul nostru a ţinut sus steagul solidarităţii şi frăţiei de luptă a oamenilor muncii din toate ţările, stindardul internaţionalismului proletar.** Asemeni întregului popor, şi noi, muncitorii uzinelor „23 August", apreciem în mod deosebit politica partidului de dezvoltare a colaborării cu toate ţările socialiste, de întărire a prieteniei dintre popoarele noastre, precum şi eforturile susţinute depuse de partidul nostru pentru întărirea unităţii mişcării comuniste şi muncitoreşti. **Noi, ca popor, ne cunoaştem bine responsabilităţile internaţionaliste şi ne vom achita cu cinste de ele. Aşa ne învaţă, aşa ne cere partidul. Şi aşa vom face!**

Vedem în Congresul al X-lea al partidului momentul maturităţii noastre politice şi sociale, iar dintr-o asemenea perspectivă este şi firesc să priveşti încrezător viitorul comunist al patriei.

Închipuiţi-vă că fiecare dintre milioanele de cetăţeni ai ţării şi-ar scrie pe cîte o filă amintirile legate de fiecare dintre cei 25 de ani care alcătuiesc istoria contemporană a patriei: s-ar obţine un tom fabulos, o uriaşă bibliotecă cu milioane de file. Ar fi cu adevărat o Carte de Aur a Naţiunii, un hronic viu şi pasionant al făuririi revoluţionare a socialismului pe meleagurile străjuite de Carpaţi, acea Carte a Poporului pe care au visat-o toţi marii cărturari ai acestui pămînt, de la cronicari şi Dimitrie Cantemir pînă la Pârvan şi Iorga. Şi ar fi, totodată, un patetic poem închinat acelui nucleu incandescent al conştiinţei româneşti ce a năzuit împlinirile şi a împlinit năzuinţele seculare ale poporului, acelei forţe care, în frunte cu cea mai luminoasă figură a României contemporane, Nicolae Ceausescu, a ridicat la al X-lea al său Congres schelele grandiosului şi durabilului edificiu al socialismului pe pămîntul ţării: Partidul Comunist Român.

Din această bibliotecă imaginară am prezentat numai cîteva file. Un florilegiu menit să evoce măreţia anilor, incandescenţa zilelor, clocotul luptelor, satisfacţia izbînzilor.

Reportaj-anchetă de VICTOR BÎRLĂDEANU şi NICOLAE DRAGOŞ.

Au colaborat: Natalia Stancu, Teodor Cazacu, Vasile Mihai, Florica Popa, C. Căpraru, N. Brujan, Gh. Cîrstea, St. Dinică, Gh. Baltă, Ion Manea, Manole Corcaci, Radu Apostol, Stelian Savin, N. Mocanu, Nistor Ţuicu.

DECRET

privind amnistierea unor infracţiuni şi graţierea unor pedepse

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează :

Art. 1. — Se amnistiază infracţiunile pentru care Codul penal sau legi speciale prevăd o pedeapsă privativă de libertate pînă la 3 ani inclusiv sau amendă.

Art. 2. — Se graţiază în întregime :

a) pedepsele privative de libertate pînă la 1 an şi 6 luni inclusiv, precum şi amenzile ;

b) pedepsele privative de libertate pînă la 3 ani inclusiv aplicate celor care au împlinit vîrsta de 60 ani, femeilor gravide sau cu copii pînă la 5 ani şi minorilor.

Art. 3. — Se graţiază în parte :

a) Cu 1/6 pedepsele privative de libertate de la 1 an şi 6 luni pînă la 5 ani inclusiv ;

b) Cu 1/5 pedepsele privative de libertate mai mari de 5 ani.

Art. 4. — Sancţiunea închisorii contravenţionale pentru faptele săvîrşite pînă la data adoptării prezentului decret nu se mai execută.

Art. 5. — În cauzele privind infracţiunile care nu sînt amnistiate potrivit art. 1 şi 7, aflate în curs de urmărire penală sau de judecată la data adoptării prezentului decret, procesul penal va continua, iar după pronunţarea pedepsei se va face aplicarea prevederilor privind graţierea.

Art. 6. — Dispoziţiile prezentului decret se aplică şi pedepselor reduse în baza prevederilor art. 14 şi 15 din Codul penal.

Art. 7. — Sînt exceptate de la prevederile art. 1 infracţiunile prevăzute de Codul penal în articolele : 185 alineatul 1, 231 alineatul 1, 239 alineatul 1, 269 alineatul 1, 288 alineatul 1, 291 alineatul 1, cînd înscrisul este oficial, 321 alineatul 1, 327 şi 328, precum şi infracţiunile corespunzătoare prevăzute în Codul penal anterior.

Art. 8. — Nu beneficiază de prevederile art. 2 şi 3 :

a) Cei care au săvîrşit infracţiunile prevăzute de Codul penal în articolele : 155—173, 174—176, 178 alin. 3—5, 197, 203, 209, 211, 254, 255, 269, 282—285, 288—289, 295, 321, 329, 356—361, precum şi infracţiunile prevăzute în textele corespunzătoare din Codul penal anterior ;

b) Cei care au săvîrşit una sau mai multe infracţiuni intenţionate contra avutului obştesc, prin care s-a produs o pagubă mai mare de 1 000 lei, precum şi tăinuirea sau favorizarea în cazul acestor infracţiuni ;

c) Cei care au săvîrşit una sau mai multe infracţiuni intenţionate, altele decît cele prevăzute la lit. b, prin care s-a produs o pagubă avutului obştesc mai mare de 5 000 lei, precum şi cei care au săvîrşit infracţiuni neintenţionate prin care s-au produs pagube avutului obştesc mai mari de 50 000 lei.

Art. 9. — Recidiviştii şi cei care nu au început executarea pedepsei, deoarece s-au sustras de la aceasta, nu beneficiază de amnistie sau graţiere.

Art. 10. — Dispoziţiile art. 2 şi 3 nu se aplică celor care, după data de 1 ianuarie 1967, au beneficiat de graţiere totală sau parţială.

Art. 11. — Dispoziţiile prezentului decret se aplică numai cu privire la faptele săvîrşite pînă la data adoptării lui.

Art. 12. — Cei care în curs de 3 ani de la data aplicării dispoziţiilor art. 2 şi 3 vor săvîrşi o infracţiune intenţionată, vor executa pe lîngă pedeapsa ce se va stabili pentru acea infracţiune şi pedeapsa rămasă neexecutată ca urmare a aplicării dispoziţiilor de graţiere din prezentul decret.

Preşedintele Consiliului de Stat
NICOLAE CEAUŞESCU

SOLEMNITATEA ÎNAINTĂRII ÎN GRAD A UNOR GENERALI ŞI OFIŢERI SUPERIORI

(Urmare din pag. I)

celor mai sincere mulţumiri pentru [a]ceastă cinstire ce ni se face astăzi.

Îngăduiţi-ne să considerăm aceasta ca o expresie emoţionantă — care acum, în amurgul vieţii, ne încălzeşte nespus inimile — a grijii pe care conducerea de partid şi de stat, dumneavoastră personal, tovarăşe preşedinte, o arătaţi celor care la posturile lor, pe timpul insurecţiei şi al războiului antihitlerist, apoi în munca pentru făurirea noii armate şi-au făcut ostăşeşte datoria faţă de patrie.

Emoţia noastră este cu atît mai puternică, cu cît dovada înaltei preţuiri o primim în momentul în care întreaga noastră naţiune, mai unită şi mai puternică ca oricînd, se pregăteşte să întîmpine 25 de ani de viaţă nouă, cînd marele sfat al partidului, de fapt al poporului, a arătat cu limpezime cîte am înfăptuit şi ce mai avem de făcut pentru a merge neabătut pe calea nouă deschisă acum un sfert de veac.

Sîntem mîndri că la chemarea comuniştilor ne-am înrolat în marea armată a insurgenţilor, că într-un moment de răscruce din istoria patriei am putut dovedi devotamentul [fa]ţă de popor, faţă de interesele [sal]e ; sîntem fericiţi că am închinat întreaga noastră viaţă cauzei poporului, slujirii credincioase a ţării.

În acest moment înălţător gîndurile şi recunoştinţa noastră, a tuturor veteranilor, se îndreaptă către partid, către încercata lui conducere, care, întruchipînd tot ce are mai bun, mai înţelept, mai devotat poporul, conduce patria spre noi izbînzi, spre noi biruinţi.

Vă rog să-mi îngăduiţi să asigur conducerea de partid şi de stat, pe dumneavoastră personal, tovarăşe Nicolae Ceauşescu, că noi, veteranii, ne simţim alături de popor în munca sa avîntată pentru a da viaţă istoricelor hotărîri ale Congresului al X-lea, că, pe măsura puterilor noastre, ne vom aduce şi în viitor contribuţia la înflorirea şi înălţarea pe mai departe a scumpei noastre patrii — Republica Socialistă România.

Vă rog să-mi mai permiteţi ca fără ezitări şi fără reţineri, deoarece trăim momente în care putem să ne etalăm gîndurile şi sentimentele, care, cinstit vorbind, nu sînt numai ale unui colectiv oarecare — indiferent de componenţa lui — ci ale întregii noastre ţări, să vă spunem că dv., tovarăşe Nicolae Ceauşescu, aţi făcut din politica marxist-leninistă o adevărată artă. În mod strălucit v-aţi exercitat înalta funcţie de conducere a treburilor de stat, determinînd formele, sarcinile şi conţinutul activităţii sale.

Ne dăm seama că trăiţi din plin realitatea politică a poporului român şi că vă personificaţi cu masele noastre populare. Trăiţi din plin, ca nimeni altul, conştiinţa înaltelor răspunderi şi îndatoriri faţă de patrie, faţă de apărarea cuceririlor socialiste ale poporului, consacrîndu-vă ca reprezentantul cel mai de seamă al etapei de dezvoltare istorică pe care o trăim.

Aţi făcut din plin — în admiraţia întregului nostru popor — dovada calităţilor care se cer unui conducător politic : simţ de prevedere, îndrăzneală în luarea hotărîrilor, statornicie în acţiune, tărie de caracter şi aptitudinea remarcabilă de a cunoaşte oamenii. Din personificarea dv. cu masele populare a rezultat faptul că le-aţi înţeles idealurile, opiniile şi aspiraţiunile.

Dv. aţi pătruns legile fireşti ale dezvoltării sociale care v-au orientat şi vă orientează în mod constant în prodigioasa activitate de conducător politic suprem, realizînd o coeziune politică şi morală de nezdruncinat a întregului popor.

Aţi ţinut şi ţineţi sus drapelul năzuinţelor şi drepturilor noastre fireşti ca stat socialist. În procesul istoric pe care-l trăim, condus în mod ştiinţific şi curajos, cu busola marxist-leninistă sigură a partidului nostru în frunte cu dv., tovarăşe Ceauşescu, patria noastră se va ridica tot mai sus pe culmile progresului şi civilizaţiei.

De aceea, din adîncul sufletului vă facem o sinceră urare pentru o viaţă îndelungată, plină de vigoare şi sănătate. Să trăiţi, la mulţi ani !

Tovarăşul **Nicolae Ceauşescu,** luînd cuvîntul la solemnitate, a spus :

Stimaţi tovarăşi,

Doresc ca, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat şi al Consiliului de Miniştri, să felicit din toată inima pe noii generali ai Republicii Socialiste România, pe generalii mai vechi care au fost avansaţi în grad şi să vă urez tuturor succese tot mai mari în activitatea dumneavoastră. (Aplauze).

De asemenea, adresez felicitări tuturor generalilor în rezervă sau în retragere care au fost avansaţi în grad, ofiţerilor în rezervă sau în retragere care au primit gradul de general şi să vă exprim tuturor urări de sănătate, pentru a vă aduce în continuare contribuţia la cauza noastră — de construcţie a socialismului, de apărare a patriei (Vii aplauze).

Acordarea gradului de general unui mare număr de ofiţeri ai forţelor noastre armate constituie atît o apreciere a muncii pe care dumneavoastră aţi desfăşurat-o, cît şi a activităţii generale a forţelor noastre armate, care, în anii socialismului, au devenit o puternică forţă de apărare a cuceririlor revoluţionare ale poporului nostru, a independenţei şi suveranităţii patriei.

Cunoaşteţi preocuparea permanentă a partidului, a statului nostru pentru ridicarea capacităţii de apărare a ţării, pentru dezvoltarea şi perfecţionarea activităţii forţelor noastre armate, pentru înzestrarea lor cu o tehnică tot mai avansată. Putem afirma acum — cînd aniversăm 25 de ani de la eliberarea patriei de sub jugul fascist — că forţele noastre armate dispun de o înzestrare tehnică corespunzătoare, de ofiţeri şi generali cu o înaltă pregătire militară şi politică, de soldaţi cu o temeinică pregătire ostăşească, că forţele noastre armate sînt în stare să îndeplinească orice misiune de luptă. Avem convingerea că şi în viitor toţi ofiţerii, toţi soldaţii forţelor noastre armate nu vor precupeţi nici un efort pentru a-şi ridica continuu pregătirea de luptă şi politică, pentru a fi în orice moment gata să-şi îndeplinească înalta lor misiune — de a apăra cuceririle revoluţionare ale poporului, independenţa şi suveranitatea patriei. (Vii aplauze).

Noi, ca ţară socialistă, ca participanţi la Tratatul de la Varşovia, sîntem hotărîţi să ne preocupăm continuu de dezvoltarea forţelor noastre armate, în aşa fel ca ele să-şi poată îndeplini obligaţiile asumate în cazul unei agresiuni imperialiste. Vom dezvolta continuu colaborarea cu ţările participante la Tratatul de la Varşovia, cu toate ţările socialiste, văzînd în aceasta o garanţie a asigurării suveranităţii şi independenţei fiecărui stat socialist, a asigurării păcii (Vii aplauze).

Doresc să exprim, de asemenea, aprecierea pe care partidul nostru o acordă generalilor, ofiţerilor, tuturor ostaşilor, care, în condiţiile grele de acum 25 de ani, au răspuns apelului lansat de partid şi s-au alăturat luptei pentru răsturnarea lui Antonescu, s-au ridicat cu eroism împotriva fascismului şi au adus o contribuţie de preţ la eliberarea patriei noastre, la eliberarea altor popoare, la zdrobirea Germaniei hitleriste (Aplauze puternice).

Încă o dată, tovarăşi, în numele conducerii de partid şi de stat, vă adresez tuturor, atît noilor generali cît şi celor mai vechi, celor în rezervă şi în retragere, urări de succese tot mai mari în activitatea dumneavoastră, multă sănătate şi fericire (Aplauze puternice, prelungite).

ÎN CINSTEA ZILEI DE 23 AUGUST

Sesiuni festive ale consiliilor populare

În cursul zilei de ieri au continuat să se desfăşoare, în oraşele reşedinţe de judeţ, sesiuni festive ale consiliilor populare consacrate sărbătoririi celei de-a 25-a aniversări a eliberării patriei de sub jugul fascist. Ca şi în celelalte judeţe, la sesiuni au participat deputaţi în consiliile populare judeţene şi în Marea Adunare Naţională, precum şi numeroşi invitaţi — reprezentanţi ai organelor şi organizaţiilor de partid, ai organizaţiilor de masă şi obşteşti, cadre de conducere din întreprinderi industriale şi agricole, din şcoli, fruntaşi în producţie, veterani ai mişcării muncitoreşti din ţara noastră, participanţi la insurecţia armată şi la războiul antifascist, militari, oameni ai muncii — români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi.

Despre semnificaţia marii noastre sărbători au vorbit, în cadrul sesiunilor, primul-secretar al Comitetului municipal de partid Bucureşti, primarul general al Capitalei, precum şi primii secretari ai comitetelor judeţene de partid, preşedinţi ai comitetelor executive ale consiliilor populare judeţene :

La municipiul **BUCUREŞTI** — tov **Dumitru Popa** ; în judeţul **ARAD** — tov **Teodor Haş** ; în judeţul **BISTRIŢA-NĂSĂUD** — tov. **Adalbert Crişan** ; în judeţul **BOTOŞANI** — tov. **Gheorghe Ghinea** ; în judeţul **CARAŞ-SEVERIN** — tov. **Ilie Făsui** ; în judeţul **CONSTANŢA** — tov. **Petre Ionescu** ; în judeţul **DOLJ** — tov. **Constantin Băbălău** ; în judeţul **GALAŢI** — tov. **Constantin Dăscălescu** ; în judeţul **GORJ** — tov. **Gheorghe Paloş** ; în judeţul **HUNEDOARA** — tov. **Ioachim Moga** ; în judeţul **OLT** — tov. **Constantin Sandu** ; în judeţul **PRAHOVA** — tov. **Ilie Cişu** ; în judeţul **TELEORMAN** — tov **Marin Drăgan** ; în judeţul **TIMIŞ** — tov **Mihai Telescu** ; în judeţul **TULCEA** — tov. **Teodor Coman** ; în judeţul **VÎLCEA** — tov. **Petre Dănică** ; în judeţul **VRANCEA** — tov **Simion Dobrovici**

În încheierea sesiunilor, participanţii au adoptat, într-o atmosferă însufleţită, telegrame adresate Comitetului Central al P.C.R., tovarăşului Nicolae Ceauşescu, prin care îşi reafirmă deplina adeziune, sentimentele de încredere şi ataşament profund faţă de politica internă şi externă marxist-leninistă a partidului, faţă de hotărîrile celui de-al X-lea Congres. Totodată, participanţii la sesiuni şi-au exprimat hotărîrea fermă de a munci fără preget pentru îndeplinirea programului partidului de dezvoltare socialistă a României.

SOLEMNITATEA ÎNMÎNĂRII UNOR ORDINE ŞI MEDALII

(Urmare din pag. I)

Stroe, Nicolae Ştefan, Costache Trotuş şi Marin Vasile.

Ordinul „23 August" clasa a III-a — tovarăşilor Bujor Almăşan şi Constantin Cîrţînă.

Ordinul „Tudor Vladimirescu" clasa a III-a — tovarăşilor Gheorghe Blaj, Corneliu Bogdan, Constantin Flitan, Pavel Ion Ichim, Constantin Mitea, Vasile Muşat, Gheorghe Năstase, Francisc Păcuraru, Tiberiu Petrescu şi Nicolae Toader.

Ordinul „Meritul Ştiinţific" clasa a III-a — tovarăşilor Ionel N. Achim, Aretin I. Corciovei, Olimpiu P. Matichescu, Constantin S. Mocanu, Marius Petraşcu, Ionel I. Purica, Marin C. Stănescu şi Marin S. Voiculescu.

Ordinul „Meritul Cultural" clasa a III-a — tovarăşilor Tiberiu A. Alexandru, Mansi Barberis, Filaret I. Barbu, Nicolae N. Buicliu, Nicolae Breban, Wilhelm Gh. Berger, Pascal A. Bentoiu, Anatol I. E. Baconsky, Camil H. Baltazar, Werner F. Bossert, György Bözödil, Ştefan I. Bănulescu, Mircea Gh. Chiriac, Gheorghe I. Ciobanu, Liviu B. Comes, Romeo V Chircoiaşiu, Nina I. Cassian, Constantin C. Ciopraga, Ovidiu Crohmălniceanu, Dumitru D. Corbea, Traian Coşovei, Ştefan A. Doinaş, Lucia Demetrius, Dan Deşliu, Paul Everac, Theodor V Grigoriu, Aurel I. Giroveanu, Diamandi Gh. Gheciu, Paul D. Georgescu, Emil Giurgiuca, Emil Valerian St. Galan, Taşcu N. Gheorghiu, István I. Horváth, Arnold R. Hauser, Mişu A. Iancu, Herman A Klee, Sándor F Kacso, Ion I. Lăncrănjan, Alexandru I. Mirodan, Aurel I. Mihale, Fănuş I. Neagu, Gelu G. Naum, Constantin Al. Nisipeanu, Tiberiu I. Olah, Ioanichie I. Olteanu, Laurenţiu S. Profeta, Alexandru V. Piru, Ştefan V. Popescu, Radu P. Popescu, Saşa D. Pană, Veronica A. Porumbacu, Georg P. Scherb, Nichita N Stănescu, Gyula M. Szabo, János I. Székely, Radu V. Şerban, Vasile M. Tomescu, Gheorghe C. Tomozei, Victor M. Tulbure, Anatol L. Vieru, Vasile V. Veselovschi.

Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România" clasa a IV-a — tovarăşilor Dumitru Bejan, Dan Marţian, Virgiliu Radulian, Traian Ştefănescu.

Ordinul „23 August" clasa a IV-a — tovarăşilor Alexandru Kopandi şi Gheorghe Tănase.

Înaltele distincţii au fost înmînate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu.

A fost înmînată, de asemenea, medalia „A XXV-a Aniversare a Eliberării Patriei" unui numeros grup de tovarăşi : membri şi membri supleanţi ai C.C. al P.C.R., membri ai Consiliului de Stat şi ai guvernului, prim-secretari ai comitetelor judeţene de partid, vechi activişti ai mişcării muncitoreşti, activişti pe tărîmul muncii de partid şi de stat, în economie şi cultură, organizaţii de masă şi obşteşti, oameni ai muncii din întreprinderi industriale şi unităţi agricole de stat şi cooperatiste.

Au fost distinşi tovarăşii : Petre Constantinescu-Iaşi, Nicolae Agachi, Augustin Alexa, Ştefan Andrei, Nicolae Anghel, Alexe Anghel, Ilie Alexe, Iosif Ardeleanu, Ion Anton, Dumitru Balalia, Ştefan T. Buciuceanu, Vasile Bîgu, Ion Boboc, Nicolae Bădescu, Radu Beligan, Ştefan Bîrlea, Anton Breitenhofer, Simion Bughici, Mihai Burcă, Gheorghe Badrus, Ion Dodu Bălan, Nicolae Bozdog, Ion Brad, Nicolae Breban, Gheorghe Buzdugan, Dinu Buznea, Gheorghe Bîlteanu, Aurel Bozgan, Mihai Bălănescu, Ionel Bucheru, Virgil Cazacu, Gheorghe Călin, Andrei Cervencovici, Gheorghe Cioară, Lina Ciobanu, Ion Circei, Dumitru Coliu, Ion Coman, Miron Constantinescu, Ion Cotoţ, Ion Cosma, Ion Ceterchi, Ion Brăduţ Covaliu, Ion Crăciun, Chivu Stoica, Constanţa Ciontu, Mihai Dalea, Zoe Dumitrescu-Buşulenga, Ion Dincă, Constantin Dinculescu, Emilian Dobrescu, Geza Domokos, Mihai Drăgănescu, Traian Dudaş, Petre Duminică, Florea Dumitrescu, Constantin Daicoviciu, Adrian Dimitriu, Tamara Dobrin, Dumitru Dogaru, Mihai Diamandopol, Gheorghe Dolgu, Gheorghe Diaconu, Dan Enăchescu, Marin Enache, Eduard Eisenburger, Emanoil Florescu, Mihail Florescu, Iuliu Fejes, Ioan Florescu, Alexandru Frăţilă, Mihail Mihnea Gheorghiu, Nicolae Giosan, Ioan Gluvacov, Nicolae Goldberger, Nicolae Guină, Ion Gheorghe, Ianoş Gal, Ionel Gal, Nicolae Gavrilescu, Dumitru Ghise, Suzana Gâdea, Ion Grecea, Maria Groza, Octavian Groza, Hedwiga Margareta Hauser, Alexandru Ionescu, Tudor Ionescu, Dumitru Ivanovici, Nicolae Ionescu, Vasile Ionescu, Nicolae Ion, Traian Ionaşcu, Constantin Ionescu, Victor Ionescu, Nicolae Iani, Nestor Ignat, George Ivaşcu, Dumitru Joiţa, Athanase Joja, Ştefan Kis, Mihail Levente, Pompiliu Macovei, Vasile Malinschi, Gheorghe Gaston Marin, Corneliu Mănescu, Aldea Militaru, Roman Moldovan, Mircea Maliţa, Ion Mărgineanu, Nicolae Militaru, Aurel Moga, Stela Moghioroş, Tudorache Manole, Gheorghe Moldovan, Nicolae Matei, Dumitru Mosora, Constantin Mateescu, Mircea Manea, Gheorghe Necula, Maria N. Nicu, Miron Nicolescu, Paul Nagy, Vasile Nicolcioiu, Emilian Nucescu, Cornel Onescu, Gheorghe Oprea, Ion Păţan, Ion Popescu-Puţuri, Vasile Potop, Gheorghe Petrescu, Gheorghe Popa, Alexandru Popescu, Barbu Popescu, Constantin Petre, Constantin Pîrvulescu, Emil Popa, Valeriu Pop, Grigore Răduică, Ilie Rădulescu, Sanda Rangheţ, G. Vlădescu Răcoasa, Valter Roman, Gheorghe Roşu, Ion Romănu, Ion Ruşinaru, Mihail Bujor Sion, Nicolae State, Gheorghe Stoica, Ion Savu, Constantin Scarlat, Alexandru Sencovici, Dumitru Simulescu, Leon Steinbach, Emeric Stoffel, Mihai Suder, Dezideriu Szilagyi, Ion Stoica, Alexandru Sobaru, Trofin Simedrea, Ştefan Ştefănescu, Ludovic Takacs, Constantin Tuzu, Mihai Tălăngescu, Manole Tudorache, Sterian Ţîrcă, Ion Ursu, Vasile Vaida, Gheorghe Vasilichi, Ghizela Vass, Aurel Vijoli, Ştefan Voicu, Teodor Vasiliu, Andrei Vela, Constantin Vlad, Vasile Vlad, Stancu Voicu, Ladislau Vass, Ilie Voicu, Marcu Witzman, Barbu Zaharescu.

În cadrul aceleiaşi festivităţi, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a înmînat titlurile de : „Om de Ştiinţă Emerit", „Profesor Universitar Emerit", „Profesor Emerit" şi „Învăţător Emerit", conferite unui număr de 105 cadre didactice, în semn de preţuire pentru activitatea meritorie în domeniul instruirii şi educării elevilor şi studenţilor şi al contribuţiei aduse la dezvoltarea învăţămîntului şi culturii din patria noastră.

S-a conferit titlul de **„Om de Ştiinţă Emerit al Republicii Socialiste România"** tovarăşilor : Theodor T. Burghele, Şerban N. Cioculescu, Elemer E. Iancso, Gheorghe Gh. Mihoc, Tiberiu I. Morariu, Ilie G. Murgulescu, Ştefan I. Pascu, Istvan Péterfi, Tiberiu Gh. Popovici, Alexandru I. Roşca, Cristofor I. Simionescu, Nicolae Gh. Teodorescu.

S-a conferit titlul de **„Profesor Universitar Emerit al Republicii Socialiste România"** tovarăşilor : Eugen I. Aburel, Gheorghe Emanuel I. Arghiriade, Dimitrie I. Atanasiu, George S. Bărănescu, Emilian Al. Bratu, Pius N. Brînzeu, Gheorghe B. Buzdugan, Ascanio I. Damian, Ianos I. Demeter, Mihai T. Dima, Mihai C. Duca, Octavian I. Fodor, Oscar A. Franche, Alexandru A. Gheorghiu, Victor Virgiliu Gh. Ianovici, Petre V. Jitaru, Marin A. Lupu, Vasile I. Maciu, Gheorghe C. Manea, Vasile Gh. Pavelcu, Bazil S. Popa, Gheorghe C. Puşkaş, Eugen H. Rădulescu, Mihai V. Răvăruţ, Liviu Octavian I. Rusu, Henri H. Stahl, Stanciu N. Stoian, Gheorghe C. Vrânceanu, Ioan Gh. Zăgănescu.

S-a conferit titlul de **„Profesor Emerit al Republicii Socialiste România"** tovarăşilor : Nicolae A. Andrei, Ion T. Anghel, Eugeniu C. Barbare, Elena S. Bărănescu, Eugenia I. Bordan, Corneliu Gh. Borlea, Gheorghe T. Breharu, Numitor T. Cancer, Ioana A. Cosma, Marin V. Cosmescu, Zoltan A. Demeny, Ionel D. Dîrdală, Ion D. Dragu, Dumitru T. Făget, Gheorghe C. Florea, Ecaterina I. Forvith, Jean Gh. Frăţilă, Mircea T. Georgescu, Constantin I. Gibescu, Octav I. Guţic, Minerva Z. Iacob, Maria V. Iacobeanu, Julieta M. Iancu, Dumitru I. Ion, Aurelian A. Ionete, Vladimir Gh. Lascu, Elena C. Mateescu, Vasile F. Mihai, Rada R. Mocanu, Tănase D. Nejneru, Ion I. Nicoară, Viorica S. Oţelia, Simion S. Paraian, Marin C. Păunescu, Sorin N. Petre, Victoria C. Petrescu, Constantin I. Popa, Gheorghe M. Popescu, Paul Gh. Pteancu, Sterie T. Rădoi, Florea I. Răgălie, Ilie I. Şerbănuţ, Romulus T. Şiclovan, Teodor I. Sperdea, Aurora I. Stavrache, Gheorghe N. Tătaru, Valentina E. Ticăloiu, Vasile Gh. Tugulea, Vasile Gh. Vasu, Atanase S. Zisiade.

S-a conferit titlul de **„Învăţător Emerit al Republicii Socialiste România"** tovarăşilor : Toma D. Anghelina, Gheorghe Gh. Briotă, Elena T. Creţu, Margareta Gh. Dimitriu, Eleonora I. Dolga, Laurenţia Gh. Dumitriu, Elisabeta I. Gligor, Justin M. Handrea, Ştefan I. Kosa, Nicolae V. Mitrofan, Gheorghe I. Onea, Simion A. Pintea, Ligia A. Săndulescu, Florea S. Ştefănescu.

Mulţumind pentru înalta distincţie acordată, tovarăşul **Ion Potoceanu,** directorul general al Combinatului siderurgic Galaţi, a spus :

Consider că această distincţie reflectă înalta preţuire pe care conducerea de partid şi de stat o acordă muncii noastre, a siderurgiştilor. În pragul celei de-a 25-a aniversări a eliberării patriei noastre, siderurgiştii Combinatului de la Galaţi îşi exprimă încă o dată recunoştinţa lor fierbinte faţă de partid, faţă de guvern, faţă de dumneavoastră, tovarăşe Nicolae Ceauşescu, pentru eforturile consecvente depuse în vederea industrializării socialiste a ţării, singura cale care asigură dezvoltarea multilaterală a economiei ţării noastre. Conştienţi de sarcinile ce ne revin din hotărîrile Congresului al X-lea al partidului, siderurgiştii asigură conducerea de partid şi de stat că vor depune toate eforturile pentru a da tot mai mult metal atît de necesar construcţiei socialiste în scumpa noastră patrie.

Acad. **Zaharia Stancu,** preşedintele Uniunii Scriitorilor, luînd cuvîntul, a spus : Acum cîteva zile, dumneavoastră aţi prezentat Congresului al X-lea atotcuprinzătorul şi strălucitul Raport al Comitetului Central. În acest Raport, care a cuprins nenumărate probleme privind preocupările complexe ale activităţii partidului şi statului nostru, aţi găsit prilejul şi spaţiul necesar pentru a face o caldă apreciere asupra muncii noastre, a scriitorilor.

Vă mulţumesc, în numele meu personal şi în numele tuturor scriitorilor din ţara noastră, pentru ce ne-aţi spus cu prilejul Congresului. Vreau să adaug că chemarea pe care ne-aţi adresat-o nouă şi celorlalţi artişti, de a ne inspira cît mai adînc din viaţa de astăzi a patriei noastre, a trezit noi puteri de muncă şi dorinţa de a da poporului opere de o înaltă valoare. Dar iată, acum din nou un mare număr dintre noi, scriitorii şi artiştii, am fost chemaţi aici pentru a primi încă o mărturie a atenţiei pe care partidul şi statul ne-o acordă ca un îndemn şi încurajare de a munci cît mai bine, de a merge mai departe pe căile creaţiei.

Vreau să exprim încă o dată toate mulţumirile noastre, să vă spun că atît la mesele noastre de lucru, cît şi în locurile de muncă, toate cadrele, toate organizaţiile noastre obşteşti, scriitoriceşti şi artistice vor face totul, absolut tot ceea ce stă în puterea noastră pentru a contribui la ridicarea literaturii române pe noi trepte ale valorii, ca literatura noastră să meargă întru totul pe drumul poporului nostru, drumul dezvoltării multilaterale a societăţii socialiste în România, spre comunism.

Luînd cuvîntul, acad. **Horia Hulubei** a mulţumit tovarăşului Nicolae Ceauşescu, tuturor tovarăşilor din conducerea superioară de stat şi partid, pentru înalta distincţie acordată, spunînd : Vă rog să-mi scuzaţi şi să-mi înţelegeţi emoţia. Eu consider distincţiunea care mi-a fost acordată ca o înaltă apreciere pentru munca admirabililor colaboratori pe care i-am avut în acţiunea de organizare şi dezvoltare a Institutului de fizică atomică şi a Comitetului pentru energia nucleară, astfel ca în ţara noastră energia nucleară să fie pusă în slujba dezvoltării economiei şi ştiinţei, aşa cum s-a hotărît prin Directivele Congreselor al IX-lea şi al X-lea ale partidului.

Vă încredinţez, tovarăşe Nicolae Ceauşescu, în numele acelora cu care lucrez la Comitetul pentru energia nucleară, în numele tuturor colegilor mei de la Institutul de fizică atomică şi din toate unităţile care depind de noi că nu vom precupeţi nimic în munca noastră de cercetare ştiinţifică şi aplicare a energiei nucleare, astfel încît să ţinem pasul cu progresele şi cuceririle poporului nostru în dezvoltarea sa impetuoasă. Ne-aţi arătat, iubite tovarăşe Nicolae Ceauşescu, cu o claritate matematică direcţiile politicii interne şi ale politicii externe a ţării. Sînt direcţii clare pe care noi le urmăm în mod neabătut deoarece sînt precise, în spiritul timpului, slujesc intereselor poporului, ale ţării, al cărei prestigiu a crescut enorm.

Dumneavoastră, tovarăşe Ceauşescu, împreună cu toţi tovarăşii de muncă, împreună cu întreaga ţară, aţi stabilit direcţiile esenţiale pentru a găsi căile cele mai bune de manifestare a ţării noastre în viaţa internaţională. Munca şi realizările poporului nostru sînt urmărite cu interes de întreaga lume, datorită politicii înţelepte pe care o duce Partidul Comunist Român. Încă o dată, vă asigur din partea mea şi a tuturor oamenilor de ştiinţă că vom fi întotdeauna împreună cu poporul în eforturile pe care le facem cu toţii pentru a construi socialismul şi comunismul în scumpa noastră patrie.

În continuare a luat cuvîntul compozitorul **Ioan D. Chirescu,** care a spus : Clipa de faţă înseamnă pentru mine, ca şi pentru toţi muzicienii din ţara noastră, o adevărată şi mare epocă, epoca în care se cinsteşte binele şi frumosul, dăruirea pentru ridicarea poporului pe noi trepte ale istoriei sale.

Povara mîndră a opt decenii de viaţă, pe care vă urez tuturor să o purtaţi cît mai uşoară şi mai bogată în roade, m-a învăţat multe, m-a făcut să cunosc, ca artist şi ca dascăl, multe bucurii şi satisfacţii, multe dorinţi şi aspiraţii. Cu Enescu, Jora, Cuclin, Drăgoi, Negrea, Andricu, Georgescu, cu primele generaţii de elevi ai noştri am pus umărul pentru susţinerea culturii muzicale naţionale într-o vreme cînd dregătorii ţării îşi aplecau prea puţin sau deloc urechea la nevoile spirituale ale celor mulţi.

Încerc să cuprind astăzi cu sufletul tînăr, pe care ţara nouă şi frumoasă de azi mi l-a făcut şi mai tînăr, truda de o viaţă, a mea şi a colegilor de activitate, pe tărîmul muzicii. Şi văd în înaltele şi generoasele distincţii acordate de conducerea partidului şi a statului nostru dovada căldurii şi a grijii părinteşti pentru arta românească şi pentru slujitorii ei.

M-am străduit, după pilda profesorului nostru D. Gh. Kiriac, să rostesc în cîntece, mai bine de o jumătate de veac, tot ce a simţit şi simte poporul nostru mai ales şi mai drag, mai puternic şi mai adevărat.

Răsunet al momentelor de grea încercare prin care au trecut de atîtea ori ţara românească şi viaţa celor mulţi, muzica noastră poartă acum în lume gîndul şi simţirea tuturor celor care avem fericirea să omagiem pătrarul de veac în ţara mai liberă, mai bogată şi mai frumoasă ca oricînd.

Îngăduiţi-mi, mult stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, să exprim profunda recunoştinţă a muzicienilor pentru cinstirea adusă muncii lor şi să vă asigur totodată că vom înmulţi prinosul nostru la nobila operă de înălţare a României socialiste.

Luînd cuvîntul, tovarăşul **Costache Ţiulescu** a spus : Doresc ca, în numele veteranilor mişcării muncitoreşti din patria noastră, să mulţumesc din suflet pentru distincţiile acordate.

Acordarea acestor distincţiuni coincide cu slăvita aniversare a eliberării scumpei noastre patrii. Doresc să subliniez şi cu această ocazie că noi, vechii comunişti, care am înfruntat lupta din ilegalitate, sîntem astăzi indisolubil sudaţi în aceeaşi activitate cu toţi membrii Partidului Comunist Român. Astăzi, în fruntea întregului popor, partidul nostru conduce vasta operă de desăvîrşire a construcţiei socialiste, de înfăptuire a importantelor hotărîri elaborate de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român.

Cu profundă emoţie şi recunoştinţă, vă rog să-mi permiteţi, a spus **Marcel Dobra,** preşedintele C.A.P. Gîrbovi, judeţul Ilfov, să transmit conducerii de partid şi de stat, tovarăşului Nicolae Ceauşescu personal, cele mai calde mulţumiri pentru distincţiile ce mi-au fost acordate.

Consider că, atît pentru mine, cît şi pentru întregul colectiv în care muncesc, înalta cinste care mi se face va constitui un important imbold pentru a munci şi mai hotărît. Vă asigur, tovarăşe secretar general, şi consider că sînt în asentimentul ţărănimii cooperatiste, că vom transpune cu mai multă hotărîre, cu mai multă îndrăzneală şi curaj măreţele sarcini care se desprind din hotărîrile celui de-al X-lea Congres al partidului nostru şi în felul acesta vom spori contribuţia noastră la întărirea şi înflorirea scumpei noastre patrii, Republica Socialistă România.

În încheierea solemnei festivităţi a înmînării distincţiilor a luat cuvîntul tovarăşul **Nicolae Ceauşescu,** care a spus :

Stimaţi tovarăşi,

Vă rog să-mi permiteţi ca, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat şi al guvernului, să vă felicit din toată inima pe dumneavoastră, pe toţi acei care astăzi au fost decoraţi cu ordine, medalii şi alte distincţii ale Republicii Socialiste România. Acordarea acestor distincţii constituie o apreciere pe care partidul, Consiliul de Stat şi guvernul o acordă activităţii pe care dumneavoastră, toţi cei care au fost decoraţi astăzi, o desfăşuraţi pentru realizarea sarcinilor ce vă revin din programul de dezvoltare a societăţii noastre socialiste.

Îmi este foarte greu să mă refer concret la fiecare domeniu de activitate pe care-l reprezentaţi dumneavoastră ; pentru aceasta ar trebui să ţin o cuvîntare lungă. Doresc să subliniez însă, atît pentru activiştii de partid şi de stat, pentru oamenii de ştiinţă şi cultură, pentru muncitori, ţărani, cît şi pentru activiştii de partid din ilegalitate, că partidul nostru acordă o apreciere deosebită eforturilor pe care le depuneţi. Avem convingerea că şi în viitor veţi milita neabătut pentru îndeplinirea sarcinilor ce vă revin din hotărîrile adoptate de Congresul X al partidului.

Vă doresc succese tot mai mari în activitatea dumneavoastră, multă sănătate şi fericire, tovarăşi ! (Aplauze puternice, prelungite).

★

Cu prilejul zilei de 23 August prin decrete ale Consiliului de Stat au fost distinşi cu ordine ale Republicii Socialiste România peste 3 400 de tovarăşi şi 1 500 cu medalii. Au fost distinşi, de asemenea, cu medalia „A XXV-a Aniversare a Eliberării Patriei", aproape 56 000 de tovarăşi.

În cursul zilei de joi, în Capitală şi în alte oraşe din ţară au avut loc festivităţi de înmînare a distincţiilor acordate.

ÎN ACESTE ZILE

Programul serviciilor pentru populaţie

Orarul magazinelor

În vederea asigurării unei aprovizionări corespunzătoare a populaţiei, potrivit indicaţiilor Ministerului Comerţului Interior, în întreaga ţară, în ziua de vineri 22 august, orarul de funcţionare se poate prelungi cu 1—2 ore la toate unităţile unde se constată afluenţă mare de cumpărători. În ziua de 23 august, în primele ore ale dimineţii, vor fi deschise centrele de pîine, lapte, gheaţă şi tutungeriile. Unităţile de alimentaţie publică — cu excepţia celor special organizate pe traseele unde va avea loc demonstraţia oamenilor muncii — se vor deschide, în ziua de 23 august, după terminarea demonstraţiei. În ziua de 24 august vor funcţiona numai unităţile care în mod obişnuit au program duminica.

În baza acestor indicaţii, Direcţia generală comercială a municipiului Bucureşti a stabilit, pentru Capitală, următorul orar :

Vineri, 22 august, magazinele de produse alimentare cu un schimb de lucrători vor funcţiona dimineaţa de la 7—12, iar după-amiaza de la 14,30—21 ; magazinele de carne, legume-fructe, precum şi halele şi pieţele vor funcţiona continuu între 6—21. Pauza va fi luată prin rotaţie. Depozitele de vînzare a vinului pentru acasă vor fi deschise dimineaţa între 8—12, iar după-amiaza între 15,30—22. Magazinele de pîine cu un schimb de lucrători funcţionează dimineaţa de la 6—12, iar după-amiaza de la 14,30—21 ; magazinele de pîine cu două schimburi de lucrători vor funcţiona continuu între orele 5,30—21.

Restul unităţilor de desfacere din sectoarele alimentar şi nealimentar cu unul şi două schimburi de lucrători vor funcţiona după **programul obişnuit al zilei de sîmbătă.**

Sîmbătă, 23 august, toate unităţile comerciale vor fi închise, cu următoarele excepţii : magazinele de pîine vor funcţiona între orele 5,30—9,30 ; centrele de desfacere a laptelui şi a gheţei vor începe distribuirea la orele 5 dimineaţa ; tutungeriile vor fi deschise în cursul dimineţii 4 ore (50 la sută din reţea).

Duminică, 24 august, vor funcţiona după programul normal al acestei zile numai magazinele care în mod obişnuit au program duminica.

În această perioadă, unităţile de alimentaţie publică vor funcţiona după orarul obişnuit, cu excepţia unităţilor care deservesc coloanele de manifestanţi şi care în ziua de 23 august vor deschide la orele 16.

Mijloace I. T. B.

De la I.T.B. aflăm :

În ziua de 23 august dimineaţa, ieşirea vehiculelor în circulaţie se va face începînd cu orele 3,45. Pînă în jurul orei 7,00, vehiculele vor circula normal pe traseele lor, urmînd ca după această oră să se facă devieri şi modificări în funcţie de gruparea coloanelor de demonstranţi. Pentru coloanele de manifestanţi se va forma o linie specială de autobuze, care va circula între Str. Aviator Oculeanu şi Piaţa Rosetti. În acelaşi timp, de la Calea Floreasca, pe traseul liniei 5 pînă la Piaţa 1848, vor fi puse în circulaţie 80 de trenuri. Între Depoul Ilie Pintilie şi Str Laborator vor circula în plus, pînă la terminarea defilării, 45 de trenuri.

În ziua de 23 august după-amiază, liniile normale care duc spre zonele de agrement şi anume : 31, 48, 3, 4, 81, 82, 83, 46, 47, 60, 51, 88 vor fi suplimentate cu un număr mare de vehicule, pentru a asigura transportul publicului călător. În plus, vor circula şi liniile speciale : 31 S — între Podul Mărăşeşti şi Piaţa Scînteii ; linia 48 S — fără oprire între Piaţa Scînteii şi Pădurea Băneasa (Parcul Zoologic) ; linia 47 S — între Fabrica Granitul şi Ştrandul Cernica

În ziua de 24 august, pe lîngă programul prevăzut pentru ziua de 23 august după-amiază, program ce va fi aplicat şi începînd cu dimineaţa zilei de 24 august, va fi organizată şi linia specială de autobuze 83, care va circula între Podul Mărăşeşti şi Şos. Nordului, prin Piaţa Victoriei, între orele 15 şi 24.

În această zi vor circula curse speciale de autobuze din cartiere spre zonele de agrement astfel :

Din cartierul Titan (Aleea Barajul Dunării) spre : Pădurea Băneasa (cu plecări la orele 8,30, 9, 10 şi 11), Pădurea Pustnicul (cu plecări la orele 8,30, 9, 10, 11), Pădurea Cernica (cu plecări la orele 9 şi 10), Pădurea Mogoşoaia (cu plecări la orele 9 şi 10), Ştrandul Buda-Argeş (cu plecări la orele 9 şi 10) ;

Din cartierul Titan (Str. Stejarului) spre : Pădurea Băneasa (cu plecări la orele 8,30, 9, 10 şi 11), Pădurea Cernica (cu plecări la orele 9), Pădurea Mogoşoaia (cu plecări la orele 10) ;

Din cartierul Drumul Taberei (Str. Bucşeneşti — capul liniei 37) spre : Pădurea Băneasa (cu plecări la orele 8,30, 9, 10 şi 11), Pădurea Pustnicul (cu plecări la orele 9) şi Pădurea Mogoşoaia (cu plecări la orele 10) ;

Din cartierul Militari (B-dul Păcii — Apusului) spre : Pădurea Băneasa (cu plecări la orele 9 şi 10) ;

Din cartierul Berceni (Str. Bîrsăneşti — capul liniilor 32, 83 şi 94) spre : Pădurea Băneasa (cu plecări la orele 9 şi 10) şi Pădurea Pustnicul (cu plecare la orele 10)

Din cartierul Giuleşti spre : Pădurea Băneasa (cu plecare la ora 10) şi spre Pădurea Pustnicul (cu plecare la ora 10).

Plecarea din zonele de agrement înapoi spre cartiere are loc la orele 17.

viața internațională

CU PRILEJUL ANIVERSĂRII ELIBERĂRII ROMÂNIEI

MOSCOVA 21 — Corespondentul Agerpres L. Duță transmite: În Sala Coloanelor a Casei Sindicatelor a avut loc joi adunarea festivă a reprezentanților oamenilor muncii din Moscova consacrată celei de-a 25-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist.

Scena, împodobită cu drapelele de stat ale României și Uniunii Sovietice, era dominată de un panou pe care scria: „Trăiască prietenia de nezdruncinat și colaborarea multilaterală dintre popoarele sovietice și poporul român".

La masa prezidiului au luat loc tovarășii: Kiril Mazurov, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., Konstantin Katușev, secretar al C.C. al P.C.U.S., Miurî Sep, vicepreședinte al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., Nikolai Baibakov, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., președintele Comitetului de Stat al Planificării, Vasili Konotop, membru al C.C. al P.C.U.S., prim-secretar al Comitetului orășenesc Moscova al P.C.U.S., președintele Asociației de prietenie sovieto-română, Leonid Iliciov, adjunct al ministrului afacerilor externe, mareșalul Uniunii Sovietice, în retragere, Golikov, membri ai conducerii centrale a Asociației de prietenie sovieto-română.

Din prezidiu au făcut parte, de asemenea, Teodor Marinescu, ambasadorul Republicii Socialiste România în Uniunea Sovietică, Mihai Roșianu, membru al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului general A.R.L.U.S., precum și Cornel Berar, atașat militar al României la Moscova.

Luînd cuvîntul, Vasili Konotop a transmis calde felicitări poporului român cu prilejul sărbătorii sale naționale și a arătat că eliberarea României, dezvoltarea sa multilaterală pe calea construirii socialismului constituie o dovadă evidentă a superiorității orînduirii socialiste. Vorbitorul a făcut o trecere în revistă a condițiilor istorice în care a avut loc actul de la 23 August, organizat și condus de Partidul Comunist Român. „Poporul român, a spus mai departe vorbitorul, și-a adus contribuția la zdrobirea hitlerismului. Cei mai buni fii ai săi s-au jertfit, alături de ostașii sovietici, pentru înfrîngerea hitlerismului. Frăția de arme sovieto-română a întărit prietenia dintre cele două țări și popoare ale noastre". V. Konotop a arătat că în acești 25 de ani, poporul român a străbătut o cale glorioasă, construind o economie dinamică, o industrie puternică și o agricultură socialistă în plină dezvoltare. O expresie a acestor realități, a spus vorbitorul, a constituit-o Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român. Congresul, care a avut loc în ajunul sărbătoririi zilei de 23 August, a prezentat o sinteză a succeselor poporului român și a trasat sarcinile de viitor pentru construirea societății socialiste multilateral dezvoltate. El s-a referit apoi pe larg la colaborarea multilaterală dintre România și Uniunea Sovietică, la contribuția adusă de țara noastră la activitatea C.A.E.R. și a Tratatului de la Varșovia. În încheiere, vorbitorul a urat poporului român noi succese în activitatea sa, sub conducerea Partidului Comunist Român.

În cuvîntarea sa, ambasadorul român a mulțumit pentru felicitările și cuvintele calde adresate poporului român. El a făcut o amplă expunere asupra drumului străbătut de poporul român în acest sfert de veac sub conducerea P.C.R. Vorbitorul a relevat colaborarea rodnică dintre România și Uniunea Sovietică, dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice și a făcut o amplă prezentare a domeniilor acestei colaborări: Teodor Marinescu a dat glas sentimentelor de caldă prietenie nutrite de poporul român, de comuniștii români față de poporul sovietic și față de P.C.U.S., urîndu-le succese în îndeplinirea măreților sarcini în opera de construire a comunismului.

Artiști români și sovietici au prezentat un bogat program artistic.

★

Sute de iubitori ai cărții din Moscova au participat joi la deschiderea expoziției cărții românești, la biblioteca „V. I. Lenin", manifestare înscrisă în cadrul acțiunilor în cinstea sărbătoririi a 25 de ani de la eliberarea României de sub jugul fascist.

Printre participanții la festivitate se aflau A. Mihailov, președintele Comitetului de stat pentru presă și tipărituri, de pe lîngă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S., N. Mohov, adjunct al ministrului culturii al U.R.S.S., Anna Țukanova, vicepreședintă a Asociației de prietenie sovieto-română, M. Pașkov, președintele Comitetului Central al Sindicatelor oamenilor de cultură din Uniunea Sovietică, scriitori, oameni de artă și cultură, ziariști.

Au fost de asemenea prezenți Teodor Marinescu, ambasadorul Republicii Socialiste România în Uniunea Sovietică, delegația Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă condusă de Alexandru Balaci, vicepreședinte al C.S.C.A., delegația scriitorilor condusă de Nicolae Jianu, Ovidiu Maitec, vicepreședinte al Uniunii artiștilor plastici din România, membri ai Ambasadei române la Moscova.

Salutîndu-i și felicitîndu-i pe oaspeții români cu prilejul împlinirii unui sfert de veac de la eliberarea României, A. Mihailov a subliniat că succesele obținute de poporul român în acești ani, sub conducerea partidului său comunist, contribuie la afirmarea pe plan mondial a socialismului, a ideilor marxism-leninismului.

Anna Țukanova, vorbind în numele conducerii centrale și al activului Asociației de prietenie sovieto-română, a transmis calde felicitări slujitorilor cărții, cititorilor, întregului popor român, cu prilejul sfertului de veac de construire a socialismului în România.

Scriitorul Anatoli Mednikov, care a vizitat recent țara noastră, a vorbit despre strînsa legătură dintre scriitorii români și cititori.

PEKIN. — Corespondentul Agerpres I. Gălățeanu transmite: În cadrul manifestărilor organizate în Republica Populară Chineză cu prilejul zilei de 23 August, Asociația de prietenie și relații culturale cu străinătatea și Asociația de prietenie chino-română au oferit o recepție.

Au participat Li Sien-nien, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C. Chinez, vicepremier al Consiliului de Stat, Giao Guan-hua, adjunct al ministrului afacerilor externe, Giou Hua-min, adjunct al ministrului comerțului exterior, Ting Sin-lin, vicepreședinte al Comitetului pentru relații culturale cu străinătatea, și alte persoane oficiale chineze.

Au fost prezenți, de asemenea, Aurel Duma, ambasadorul Republicii Socialiste România la Pekin, și membrii ambasadei.

Ting Sin-lin și Aurel Duma au toastat pentru prietenia și colaborarea dintre cele două țări.

În continuare a fost prezentat filmul românesc „Dincolo de brazi".

Recepția s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, de prietenie.

★

Cu prilejul zilei de 23 August, ambasadorul Republicii Socialiste România la Pekin, Aurel Duma, a oferit în seara zilei de 20 august un cocteil în saloanele ambasadei.

Au participat Su Iu, adjunct al ministrului apărării naționale, Giao Guan-hua, adjunct al ministrului afacerilor externe, Giou Hua-min, adjunct al ministrului comerțului exterior, Ting Sin-lin, vicepreședinte al Comitetului pentru relații culturale cu străinătatea, Cen Su-hua, secretar general adjunct al Comitetului revoluționar Pekin, și alte persoane oficiale chineze, precum și reprezentanți ai presei centrale. În continuare, a fost prezentat filmul documentar „România — Orizont '69".

BERLIN 21 — Corespondentul Agerpres, St. Deju transmite: În seara zilei de 21 august a avut loc la Berlin în sala teatrului „Volksbühne" o adunare festivă consacrată celei de-a 25-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist.

În prezidiul adunării, convocată de C.C. al P.S.U.G., Consiliul de Miniștri și Frontul Național al Germaniei Democrate, au luat loc: Erich Mückenberger, membru al Biroului Politic al C.C. al P.S.U.G., Hans Rietz, vicepreședinte al Consiliului de Stat, Wolfgang Rauchfuss și Manfred Flegel, vicepreședinți ai Consiliului de Miniștri, Otto Winzer, ministrul afacerilor externe, alți membri ai guvernului, precum și alte personalități ale vieții politice, economice și culturale din R.D.G. Au fost, de asemenea, de față reprezentanți ai corpului diplomatic acreditați în R.D.G.

În cuvîntul său, Wolfgang Rauchfuss, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R.D.G., membru al C.C. al P.S.U.G., a subliniat succesele obținute de poporul român în construirea socialismului și s-a referit la strînsa colaborare economică între R.D. Germană și Republica Socialistă România, menționînd că în medie volumul schimburilor între cele două state a crescut anual cu 7 la sută. Vorbitorul a scos în evidență însemnătatea hotărîrilor celui de-al X-lea Congres al P.C.R.

Ambasadorul Republicii Socialiste România în R.D. Germană, Nicolae Ghenea, a expus principiile politicii partidului și statului nostru, subliniind realizările obținute de poporul român în acest sfert de veac și a scos în evidență colaborarea frățească între România și R.D. Germană.

A fost prezentat un bogat program cultural-artistic, la care au contribuit atît artiști români cît și din R.D. Germană.

★

În seara zilei de 21 august a avut loc la Berlin premiera de gală a zilelor filmului românesc, cu producția „Gioconda fără surîs", La spectacol au luat parte Günter Klein, adjunct al ministrului culturii din R.D.G., și numeroase alte personalități din R.D.G., membrii corpului diplomatic acreditați la Berlin și un numeros public.

SOFIA 21 — Corespondentul Agerpres Gh. Ieva transmite: Joi seara, Consiliul Național al Frontului Patriei, Comitetul orășenesc Sofia al P.C.B. și Comitetul pentru prietenie și relații culturale cu străinătatea au organizat în sala teatrului popular „Ivan Vazov" din Sofia o adunare festivă cu ocazia aniversării a 25 de ani de la eliberarea României de sub jugul fascist.

În prezidiu au luat loc Ivan Popov, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.B., președintele Comitetului de stat pentru știință și progres tehnic, Ivan Primov, secretar al C.C. al P.C.B., acad. Sava Ganovski, membru al C.C. al P.C.B., președintele Biroului Adunării Populare a R.P. Bulgaria, Petăr Tancev, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Ghero Grozev, prim-locțiitor al ministrului afacerilor externe, general locotenent Kiril Kosev, adjunct al ministrului apărării populare, reprezentanți ai Consiliului Central al sindicatelor, ai C.C. al Uniunii Tineretului Comunist Dimitrovist, ai Consiliului Național al Frontului Patriei, ai Comitetului bulgar de prietenie și relații culturale cu străinătatea și ai altor organizații obștești. Au luat loc, de asemenea, în prezidiu Nicolae Blejan, ambasadorul României la Sofia, și colonel C. Dirmon, atașat aero și naval al țării noastre în R.P. Bulgaria.

La adunare au fost prezenți șefi și membri ai misiunilor diplomatice acreditați la Sofia.

Au fost intonate imnurile de stat ale celor două țări.

Luînd cuvîntul, acad. Sava Ganovski a arătat că eliberarea poporului român de sub jugul fascist a fost precedată de lupta îndelungată a clasei muncitoare și a tuturor oamenilor muncii. Sava Ganovski a vorbit despre condițiile în care a avut loc victoria revoluției democrat-populare din România. În continuare, vorbitorul a relevat pe larg principalele înfăptuiri ale poporului român, sub conducerea partidului, în toate domeniile de activitate. El s-a referit la prietenia tradițională dintre popoarele bulgar și român.

Nicolae Blejan, ambasadorul României la Sofia, a vorbit despre înfăptuirile din țara noastră repurtate în sfertul de veac de la eliberare, ca și despre tradiționalele legături de prietenie între cele două popoare, ale căror rădăcini se găsesc în lupta dusă de-a lungul secolelor, pentru eliberare națională, democrație și progres social.

Adunarea festivă a luat sfîrșit cu prezentarea unui bogat program artistic.

BELGRAD. — Corespondentul Agerpres N. Plopeanu transmite: Cu prilejul aniversării a 25 de ani de la eliberarea României, la Casa Sindicatelor din Belgrad a avut loc joi o gală de filme românești. La deschidere, Marin Stanciu, director general al Cinematografiei, și Otto Deneș, vicepreședinte al Comisiei federale pentru relații culturale cu străinătatea, au vorbit despre marea sărbătoare a poporului român și despre dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare dintre România și Iugoslavia.

Au fost prezenți oameni de cultură și artă din capitala R.S.F. Iugoslavia, reprezentanți ai Secretariatului pentru Afacerile Externe și ai Comisiei federale pentru relații culturale cu străinătatea, șefi și membri ai corpului diplomatic, reprezentanți ai presei iugoslave și străine. Erau de față ambasadorul Republicii Socialiste România la Belgrad, Aurel Mălnășan, și membri ai ambasadei.

PRAGA 21. — Corespondentul Agerpres E. Ionescu transmite: La Bratislava a avut loc o adunare festivă organizată de C.C. al Frontului Național din R. S. Slovacă, de guvernul slovac și de Comitetul orășenesc al Frontului Național din Bratislava cu ocazia celei de-a 25-a aniversări a eliberării României. La adunare au participat A. Tazky, membru al Prezidiului C.C. al P.C. din Slovacia, președintele Frontului Național Slovac, J. Zrak, vicepreședinte al guvernului slovac, și alte personalități ale vieții politice și obștești din capitala slovacă. Au rostit cuvîntări M. Chladky, ministrul construcțiilor și tehnicii din R. S. Slovacă, și Mihail Răsuceanu, consilier al Ambasadei Republicii Socialiste România la Praga. În încheierea adunării a fost prezentat filmul documentar românesc „România — Orizont '69".

TIRANA 21 (Agerpres). — Cu ocazia aniversării a 25 de ani de la eliberarea României, Comitetul albanez pentru relații culturale cu străinătatea și Studioul cinematografic „Albania Nouă" au organizat joi seara un spectacol de gală cu filmul românesc „Cerul începe la etajul III". Au participat Hasan Duma, adjunct al ministrului învățămîntului și culturii, reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, ai Comitetului albanez pentru relații culturale cu străinătatea, oameni de artă, ziariști. Au fost prezenți Manole Bodnaraș, ambasadorul Republicii Socialiste România la Tirana, și membri ai ambasadei.

Filmul s-a bucurat de succes.

ROMA — Corespondentul Agerpres N. Puicea transmite: Sub semnul celei de-a 25-a aniversări a eliberării României, miercuri a avut loc inaugurarea bibliotecii române din Roma. Au participat Renzo Forma, subsecretar de stat la președinția Consiliului de Miniștri, Francesco Gabrielli, membru al Consiliului de conducere al Academiei Dei Lincei, Giorgio Nataletti, președintele secției de muzică în cadrul Academiei „Santa Cecilia", prof. Giorgio La Pira, Aurelio Turano, președintele Institutului internațional de studii juridice, șefi ai unor misiuni diplomatice acreditați la Roma, funcționari superiori din Ministerul de Externe Italian, oameni de cultură și artă, ziariști. Au fost prezenți Vasile Gliga, adjunct al ministrului afacerilor externe, și scriitorul Radu Boureanu, membri ai delegației române. Deschizînd festivitatea, Iacob Ionașcu, ambasadorul României în Italia, a scos în evidență semnificația pe care o are inaugurarea bibliotecii în ansamblul relațiilor dintre România și Italia. În cuvîntul său, Renzo Forma a spus că inaugurarea bibliotecii române reprezintă un moment important al relațiilor dintre România și Italia și că, prin prezența sa, guvernul italian subliniază tocmai acest fapt. Vasile Gliga a reliefat, totodată, puncte de convergență și interese comune ce se întîlnesc pe platforma dorinței de a colabora în folosul înțelegerii între popoare, al prieteniei și păcii, pe baza principiilor respectării suveranității și independenței naționale.

ALGER. — Corespondentul Agerpres C. Benga transmite: Cu prilejul celei de-a 25-a aniversări a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist, sub auspiciile Ambasadei Republicii Socialiste România la Alger a fost organizată o seară de filme românești. Au participat funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe, reprezentanți ai principalelor instituții culturale din capitala Algeriei, oameni de cultură și artă, membri ai corpului diplomatic, ziariști. De asemenea, a fost de față ambasadorul țării noastre la Alger, Nicolae Sipoș.

CONFERINȚA DE LA PARIS ÎN PROBLEMA VIETNAMULUI

PARIS 21 (Agerpres). — Joi s-a întrunit la Paris cea de-a 31-a ședință a Conferinței cvadripartite în problema Vietnamului. Reafirmînd dorința de pace a guvernului său, Ha Van Lau, membru al delegației R. D. Vietnam, a subliniat că administrația S.U.A., deși vorbește despre dezescaladarea războiului din Vietnam și efectuează reduceri neînsemnate de trupe, intensifică în realitate operațiunile militare și raidurile aeriene în această regiune. În aceste condiții, a adăugat el, poporul vietnamez nu poate înceta lupta sa împotriva actelor de agresiune ale S.U.A. Nguyen Thi Binh, conducătoarea delegației Guvernului revoluționar provizoriu al Republicii Vietnamului de sud, a arătat că bombardierele „B—52", folosite anterior în Laos, au fost concentrate recent pentru raiduri aeriene asupra Vietnamului de sud și au efectuat cele mai violente atacuri de la dezlănțuirea războiului din Vietnam. Reprezentantul administrației saigoneze, Pham Dang Lam, a reafirmat poziția neconstructivă cunoscută anterior, iar Philip Habib, membru al delegației americane, s-a referit la problema prizonierilor de război. Viitoarea ședință va avea loc joi, 28 august.

Lupte în regiunea Da Nang

SAIGON 21 (Agerpres). — A cincea zi consecutiv, în regiunea Da Nang au fost semnalate lupte între detașamente ale Guvernului revoluționar provizoriu al Republicii Vietnamului de sud și unități americano-saigoneze. Pierderile înregistrate de partea americană, relatează agenția A.P., se cifrează la 25 morți și 150 răniți. În regiunea luptelor, comandamentul militar american a folosit elicopterele și aviația pentru a slăbi presiunea la care erau supuse forțele sale.

★

HANOI 21 (Agerpres). — Comisia de anchetă a crimelor comise de S.U.A. în Vietnam a dat publicității la Hanoi un comunicat în legătură cu noile acțiuni militare întreprinse de S.U.A. în prima jumătate a lunii august în Vietnamul de sud și în R.D. Vietnam. Comunicatul subliniază că în acest timp avioane americane de toate tipurile au continuat să bombardeze regiuni populate din Vietnamul de sud, iar administrația saigoneză a intensificat operațiunile de represiune împotriva populației sud-vietnameze. Severe măsuri de represalii au fost luate împotriva onor ziariști, membri ai cultelor religioase și studenți.

Avioane de recunoaștere ale S.U.A., pilotate sau fără pilot, au efectuat în prima jumătate a lunii august 630 de incursiuni în spațiul aerian al R.D. Vietnam. Spațiul aerian al Hanoiului a fost violat de cinci ori, iar cel al Haifongului de șapte ori.

Aviația S.U.A. a bombardat în mai multe rînduri regiuni aflate între paralelele 17 și 19, iar tunurile de la bordul navelor flotei a 7-a americane și artileria instalată pe malul sudic al fluviului Ben Hai au bombardat localități din partea de nord a zonei demilitarizate. În această perioadă, menționează comunicatul, forțele armate ale R.D. Vietnam au doborît patru avioane americane.

Disputa dintre Guyana și Surinam

GEORGETOWN 21 (Agerpres). — Agențiile de presă anunță că în ultimul timp s-a agravat disputa dintre Guyana (stat latino-american care a obținut independența în 1966) și Surinam (teritoriu vecin, aflat sub administrația Olandei) asupra unei fîșii de pămînt cu o suprafață de 15 500 km de-a lungul rîului Corentin, care delimitează granița dintre cele două țări. Știrile privind incidentele dintre cele două părți sînt tot mai alarmante. Oficial, autoritățile din Georgetown au anunțat miercuri că trupe venite din Surinam au fost respinse de pe teritoriul Guyanei. Autoritățile din Surinam dau o altă versiune acestor incidente, afirmînd că trupe aeroportate din Guyana au invadat regiunea disputată. Telegrame de presă sosite din Haga anunță că de ambele părți ale graniței dintre cele două țări din America Latină sînt masate trupe. Se afirmă că soldații guyanezi au ocupat aeroportul Tigri din zona contestată, construit recent de Surinam.

CHILE

Apel la unitatea forțelor de stînga

SANTIAGO DE CHILE 21 (Agerpres). — Secretarul general al Partidului Comunist din Chile, Louis Corvalan, a declarat că unitatea forțelor de stînga este necesară în vederea alegerilor prezidențiale ce vor avea loc în țară. Partidul comunist, a spus Corvalan, propune începerea unor convorbiri în problema unității de acțiune între partidele comunist, socialist, radical, social-democrat, uniunea populară socialistă, mișcarea de acțiune populară unitară și mișcarea populară independentă. În cazul în care se va ajunge la un acord, a declarat Louis Corvalan, partidul comunist va renunța la desemnarea unui candidat al său și va sprijini candidatul forțelor de stînga.

GENEVA

Lucrările Comitetului pentru dezarmare

GENEVA 21 — Corespondentul Agerpres Horia Liman transmite: În ședința de joi a Comitetului pentru dezarmare, șeful delegației mexicane, **Jorge Castaneda**, și-a exprimat nemulțumirea față de desfășurarea prea lentă a lucrărilor și față de lipsa unor rezultate concrete. Subliniind răspunderea care revine puterilor nucleare, el a atras atenția că amînarea negocierilor privind limitarea vehiculelor purtătoare de arme nucleare blochează totodată tratativele pentru dezarmare. Șeful delegației mongole, **Mangalyn Dugersuren**, reafirmînd principiul că dezarmarea generală și totală trebuie să fie precedată de dezarmarea nucleară, a insistat asupra încetării experiențelor nucleare subterane și interzicerii folosirii armelor nucleare. El a subliniat, totodată, necesitatea întăririi grabnice în vigoare a Tratatului pentru neproliferarea armelor nucleare. Problema interzicerii experiențelor nucleare subterane a fost reluată de șeful delegației nigeriene, **Sule Kelo**. Șeful delegației ungare, **Imre Kömüves**, s-a opuns de asemenea de problemele demilitarizării teritoriilor submarine și s-a pronunțat pentru interzicerea armelor chimice și bacteriologice. Șeful delegației ungare a subliniat totodată necesitatea interzicerii folosirii armelor nucleare. Reprezentantul Etiopiei, **Afework Zelleke**, a insistat asupra necesității interzicerii tuturor armelor și instalațiilor militare submarine. Șeful delegației braziliene, **Sergio Armand Frazao**, a depus un document de lucru asupra drepturilor statelor riverane în cadrul unui eventual tratat pentru demilitarizarea teritoriilor submarine.

În încheierea ședinței, cei doi copreședinți au făcut o declarație comună în care se precizează că majoritatea delegațiilor s-au pronunțat în favoarea unei modificări a denumirii comitetului, care va purta pe viitor denumirea de Comitetul pentru dezarmare.

Plenara C.C. al P.C. din Ecuador

QUITO 21 (Agerpres). — La Quito a avut loc plenara Comitetului Central al Partidului Comunist din Ecuador. În comunicatul dat publicității se arată că plenara a analizat probleme în legătură cu mișcarea revendicativă a țăranilor, reforma agrară și participarea partidului comunist la alegerile din anul 1970. Au fost adoptate, de asemenea, unele măsuri organizatorice.

FOTOGRAFII ÎN CULORI ALE PĂMÎNTULUI ȘI LUNII REALIZATE DE „ZOND-7"

MOSCOVA 21. (Agerpres). — Au fost publicate fotografiile Pămîntului și Lunii, realizate pe peliculă color, de stația automată sovietică „Zond-7", care a revenit la 14 august pe Pămînt după un zbor spre Lună.

Primele fotografii ale Pămîntului au fost efectuate de la o distanță de aproximativ 70 000 km, cînd stația se afla deasupra Mării Caspice. Cel de-al doilea grup de fotografii (ale suprafeței selenare) a fost realizat cînd stația se afla la o depărtare de 10 000 km de Lună, iar al treilea grup a fost efectuat la aproximativ o oră după terminarea fotografierii anterioare, cîteva minute înainte de intrarea stației în zona inaccesibilă pentru radiocomunicații. Fotografierea părții invizibile a Lunii s-a efectuat de la o distanță de 2 000 km de suprafața ei și a continuat pînă în momentul cînd stația s-a aflat la distanța minimă de satelitul natural al Pămîntului.

agențiile de presă transmit:

Algeria a sărbătorit la 20 august împlinirea a 14 ani de la revolta populară anticolonialistă din 1955 din orașul Skikda și din alte localități ale țării. De atunci, această zi a fost proclamată „Ziua luptătorului pentru independența țării".

În R. P. Ungară s-a aflat la odihnă Jozef Cyrankiewicz, președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Polone, la invitația lui Jenö Fock, președintele Guvernului revoluționar muncitoresc-țărănesc ungar, transmite agenția M.T.I. În cursul șederii oaspetelui polonez la Balaton au avut loc mai multe convorbiri între cei doi șefi de guverne.

În India, știrea alegerii lui Venkata Giri în funcția de președinte al statului a fost primită cu vie satisfacție în cercurile largi ale opiniei publice. În fața clădirii parlamentului, a reședințelor președintelui și a primului ministru, Indira Gandhi, au avut loc demonstrații de simpatie, la care au participat mii de locuitori ai capitalei indiene. Răspunzînd felicitărilor, Venkata Giri a declarat: „Sînt profund recunoscător poporului că m-a ales. Eu însă nu consider aceasta o victorie a mea, ci o apreciez ca pe o victorie a tradițiilor noastre democratice".

La 20 august a încetat din viață Li Diu En, membru al Comitetului Politic al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, vicepreședinte al Cabinetului de Miniștri al R.P.D. Coreene, anunță agenția A.C.T.C.

Președintele fracțiunii parlamentare a P.S.D.G. din Bundestagul vest-german, Helmut Schmidt, și locțiitorii săi Alex Moeller și Egon Franke, care se află în U.R.S.S. la invitația grupului parlamentar sovietic, au făcut joi o vizită lui Ivan Spiridonov, președintele acestui grup. În timpul convorbirii care a avut loc cu acest prilej, menționează agenția TASS, s-a procedat la un schimb de păreri asupra problemelor internaționale actuale și, în special, asupra securității europene. În aceeași zi, parlamentarii din R. F. a Germaniei au avut o convorbire cu Andrei Gromîko, ministrul afacerilor externe al U.R.S.S.

Cinci africani au fost declarați „vinovați" de către Curtea Supremă rasistă de la Windhoek, principalul centru administrativ al teritoriului Africii de Sud-Vest, deținut în mod ilegal de Republica Sud-Africană. Grupul celor cinci africani este acuzat că ar fi desfășurat activități „teroriste". Ei sînt pasibili de pedeapsa capitală, în virtutea legii rasiste prin care orice persoană poate fi condamnată la moarte pe baza unor simple supoziții.

Un întreg oraș antic și obiecte de valoare științifică inestimabilă au fost descoperite, în urma săpăturilor, pe insula Thira, la nord de Creta. Săpăturile au scos la iveală clădiri aproape intacte, cu unu și două etaje, străzi și piețe, depozite etc., vestigii ale unui oraș care a dispărut în anul 1530 t.e.n. în urma unei gigantice erupții a vulcanului de pe insulă. Orașul a fost acoperit de lavă, dar — spre deosebire de Pompei — după ce populația se evacuase și se stabilise în diverse regiuni ale Mediteranei. Potrivit unei teorii asupra căreia urmează să se mai pronunțe oamenii de știință, insula Thira, adăpostind orașe legendare, ar fi ultima rămășiță a misterioasei Atlantide.

teatre

● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din Bd. Schitu Măgureanu): Viteazul (premieră)—20.
● Teatrul Mic (la Teatrul de vară „Herăstrău"): Carlota — 20,30.
● Teatrul satiric muzical „C. Tănase" (sala Savoy): Birlic — 20; (grădina Boema): Nu te lăsa, Stroe! — 20.

cinema

● **Frații Karamazov** (ambele serii): PATRIA — 10; 15; 19,30.
● **Columna**: REPUBLICA — 10,30; 16,30; 19,30, GRĂDINA MOȘILOR — 20.
● **Tinerețe fără bătrînețe**: VICTORIA — 8,45; 11; 13,30; 16; 18,30; 20,45, GRĂDINA DOINA — 20.
● **Răpirea fecioarelor**; **Răzbunarea haiducilor**: LUMINA — 9,15—15,45 în continuare; 19,30.
● **O noapte furtunoasă**: DOINA — 11,30; 13,45; 14; 18,15; 20,30.
● **Program pentru copii**: DOINA — 9; 10.
● **Golgota**: UNION — 15,30; 18; 20,30.
● **România orizont '69**; **România inedită**; **Lumina de pe Lotru**; **De la străbuni la strănepoți**; **Bilanț în plin marș**; **Un dans din munții Codrului**: GRĂDINA EXPOZIȚIA — 20,15.
● **Răutăciosul adolescent**: COTROCENI — 15,30; 18; 20,30, POPULAR — 15,30; 18; 20,30.
● **Retorte și giganți**; **Cimentul**; **Orizont științific nr. 6/1969**; **Digul**; **Aluminiu**; **TIMPURI NOI** — 9—21 în continuare.
● **Subteranul**: MOȘILOR 15,30; 18, la grădină — 20,15.
● **Vîrsta îngrată**: FESTIVAL — 8; 10,30; 13; 15,45; 18,30; 21, la grădină — 20, FAVORIT — 9; 11; 13,15; 15,30; 18; 20,30, MELODIA — 8,30; 10,45; 13,15; 15,45; 18,15; 20,45.
● **Cavalerii aerului**: EXCELSIOR — 9; 11,45; 14,30; 17,15; 20, FLORREASCA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, FLAMURA — 9—13,30 în continuare; 16; 18,15; 20,30.
● **Sîngeroasa nuntă macedoneană**: BUCEGI — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15, la grădină — 20,15.
● **Deșertul roșu**: CENTRAL — 9,30; 12,15; 15; 18; 20,45.
● **Sherlock Holmes**: LUCEAFĂRUL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45, BUCUREȘTI — 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21, FEROVIAR — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, MODERN — 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45, STADIONUL DINAMO — 20; ARENELE LIBERTĂȚII — 20.
● **Neamul Șoimăreștilor**: MUNCA — 16; 19.
● **Armata „Codobaturilor" din nou în luptă**: UNIREA — 15,30; 18, la grădină — 20,15.
● **Șopronul roșu**: VOLGA — 10—16 în continuare; 18,15; 20,30.
● **Bun pentru serviciul auxiliar**: ARTA — 9,15—16 în continuare; 18,30; 20,30.
● **Telegrame**: GRĂDINA ARTA — 20.
● **Operațiunea „Belgrad"**: RAHOVA — 15,30; 18, la grădină — 20,15.
● **Fata din pare**: BUZEȘTI — 15,30; 18.
● **Procesul alb**: GRĂDINA BUZEȘTI — 20,15.
● **Noaptea generalilor**: FLACĂRA — 15,30; 19.
● **Crima din pădure**: MIORIȚA — 9,30; 11,30; 13,30; 16,30; 18,30; 20,30.
● **Creola, ochii-ți ard ca flacăra**: GRIVIȚA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,30, AURORA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30, la grădină — 20,30.
● **Alexandru cel fericit**: ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15; 17,45; 20.
● **Comisarul X și banda „Trei cîini verzi"**: DACIA — 8,15—21 în continuare, GIULEȘTI — 15,30; 18; 20,30.
● **Dragoste la Las Vegas**: LIRA — 15,30; 18, la grădină — 20,15, GRĂDINA PROGRESUL-PARC — 20,15.
● **Dragostea mea**: DRUMUL SĂRII — 15; 17,30; 20.
● **A trăi pentru a trăi**: PACEA — 16; 19.
● **Tarzan, omul junglei**: CRÎNGAȘI — 15,30; 18; 20,15.
● **La dolce vita**: VIITORUL — 15,30; 19.
● **O chestiune de onoare**: GLORIA — 9; 12; 15; 18; 20,45, TOMIS — 9,30; 12; 14,30; 17, la grădină — 20.
● **Comedianții**: COSMOS — 15,30; 19.
● **Prințul negru**: VITAN — 15,30; 18, la grădină — 20.
● **Străin în casă**: PROGRESUL — 15,30; 18; 20,15.
● **Am două mame și doi tați**: FERENTARI — 15,30; 18; 20,15.

tv

În jurul orei 10,00 — transmisiune din Sala Palatului Republicii Socialiste România a sesiunii jubiliare a Marii Adunări Naționale, consacrată celei de-a XXV-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist.

17,30 — Buletin de știri. 17,35 — Studioul pionierilor: Tot înainte! 18,00 — „Albatros" — revistă literară pentru tineretul școlar. Tineri poeți cîntă patria — recital de poezie 18,30 — Realizări ale științei românești. 19,00 — Pe scenele lirice ale țării — București. 19,30 — Telejurnalul de seară — Buletin meteorologic. 20,00 — Spectacol de gală cu prilejul celei de-a XXV-a aniversări a eliberării patriei — Transmisiune de la Sala Palatului Republicii Socialiste România. Spectacolul va cuprinde o evocare istorică a evenimentului aniversat și a drumului parcurs de poporul nostru în cei 25 de ani. 21,30 — Film artistic: „La patru pași de infinit" — Producție a studioului cinematografic „București". Scenariul și regia: Francisc Munteanu. 23,05 — Telejurnalul de noapte — Buletin meteorologic. 23,20 — Închiderea emisiunii.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.360